

LETNO POROČILO **2021**

Ustvarjeno v Drami, Operi, Baletu
Slovenskega narodnega gledališča Maribor
in na Festivalu Borštnikovo srečanje

Ime zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor, javni zavod

Skrajšano ime SNG Maribor

Naslov Slovenska 27, 2000 Maribor

Matična številka 5053315000

Davčna številka SI19801491

Dejavnost 90.030

TRR 01100-6000012730, odprt pri UJP Slovenska Bistrica

Tel. številka 02 250 61 00

Faks 02 250 61 08

Elektronski naslov sng.maribor@sng-mb.si

Ustanovitelj Vlada R Slovenije (Ur. l. 97/2021) Sklep Vlade Republike Slovenije o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor

Javni zavod je vpisan v sodni register pravnih oseb pri Okrožnem sodišču v Mariboru pod registrsko številko 397-00 in s sklepom o vpisu spremembe pri subjektu Srg 2021/35511 z dne 19. 6. 2021.

Organi zavoda direktor, Svet SNG Maribor in Strokovni svet SNG Maribor

Svet SNG Maribor dr. Suzana Žilič Fišer, *predsednica Sveta zavoda*, Jaki Jurgec, *namestnik predsednice*, Vesna Jurca Tadel, Matic Kašnik, Zdenka Križanič, mag. Zdravko Luketič, Ksenija Vaš

Strokovni svet SNG Maribor Darko Brlek, *predsednik Strokovnega sveta*, Jaki Jurgec, *namestnik predsednika*, Tomaž Habe, dr. Mihaela Koletnik, Mateja Pucko, Alenka Ribič, Tomaž Rode, mag. Mojca Jan Zoran, Matic Kašnik

LETO 2021 – MED NEGOTOVOSTJO, USPEŠNIM SPOPADANJEM S POSLEDICAMI PANDEMIJE IN VISOKO OZAVEŠČENOSTJO, PRIPADNOSTJO IN MOTIVACIJO ZAPOSLENIH

Preteklo leto, v katerem smo »podedovali« negotovo stanje v družbi in državi zaradi še vedno trajajoče pandemije koronavirusa, bi lahko kljub številnim preprekam pri realizaciji kulturno-umetniškega programa vseeno označili kot požrtvovalno in konstruktivno spopadanje z zdravstveno krizo. Splošna situacija in pogoji, ki so narekovali utrip družbenega življenja in s tem tudi delovanje javnih zavodov na področju kulture, kot je SNG Maribor, so nam z razmeroma malo prekinitvami javnega življenja omogočili realizacijo velikega deleža predvidenega programa. Kljub temu pa so nekatere sistemske rešitve, kot jih je predlagala zdravstvena stroka oziroma NIJZ in ki so še dopuščale izvedbo kulturno-umetniških dogodkov v živo ter v prisotnosti občinstva, nujno vodile v omejeno dostopnost publike do kulturnih vsebin, prav omenjeni drastični padec publike (približno za polovico) pa se odraža v sistemskem primanjkljaju prihodkov iz nejavnih virov. Kot razmeroma velik uspeh lahko prištejemo dejstvo, da nam je uspelo realizirati tako rekoč vse vitalne segmente premierske produkcije v vseh umetniških enotah, pri tem pa smo s časovnim zaostankom izvedli še nekatere projekte iz leta 2020, s čimer smo sicer želeli izpolniti obveznosti do naših abonentov

in publike ter stremeti k čim bolj nedotaknjeni strukturi abonmajskega sistema, kar pa je po drugi strani vodilo v časovno premeščanje predvidenih terminov za predvideno produkcijo v letu 2021. Kot uspešno velja izpostaviti tudi izvedbo Festivala Borštnikovo srečanje, ki je bilo v skladu z odločitvijo umetniškega vodstva festivala in vodstva SNG Maribor predstavljeno na čas nemudoma po izteku gledališke sezone oziroma v predpoletni čas festivalov, kar se je izkazalo kot dobra organizacijska poteza, saj smo s tem pridobili več razpoložljivih terminov v jesenskem času. Med konstruktivnimi potezami, s katerimi smo prav tako prispevali k višjemu deležu načrtane realizacije, velja omeniti izvedbo spletnih premier, ki so si jih lahko obiskovalci ogledali na daljavo s pomočjo sodobne digitalne tehnologije, ter odlično sodelovanje z Ministrstvom za kulturo RS, s Svetom ter s Strokovnim svetom SNG Maribor, še posebej glede ukrepov v času pandemije in izkazane podpore oziroma razumevanja pri sanacijskem programu.

V globljih kontekstih pandemije so se v še bolj neugodni luči ponovno pokazali nekateri trajno prisotni problemi v segmentu človeških virov, predvsem problem prehitrega staranja umetniških ansamblov (zlasti v Operi in Baletu).

Med večjimi izzivi ostaja tudi celovito reševanje prostorske in tehnološke infrastrukture poslopja javnega zavoda SNG Maribor, dokončanje energetske sanacije gledališča ter nadgradnje informacijskega sistema, ki bi trajno izboljšalo uporabniško izkušnjo zainteresirane javnosti in obiskovalcev. Med izredno pozitivnimi novostmi v okviru izvajanja javnega interesa na področju kulture v letu 2021 velja omeniti začetek izvajanja večletnega medinstitucionalnega projekta nacionalnega pomena »Ohranjanje in obnova najpomembnejše in najbolj ogrožene slovenske glasbene, baletne in plesne dediščine«, s katerim želimo karseda širšemu krogu uporabnikov daljnosežno omogočiti prosto dostopanje do kulturnih vsebin, ki so ključnega pomena za slovensko kulturno identiteto in zgodovino, ter vseh relevantnih informacij, povezanih z omenjenimi vsebinami. V okviru tega projekta, ki ga je podprlo Ministrstvo za kulturo RS, je poudarjena tudi namera večletnega tesnejšega sodelovanja z vsemi deležniki, primarno z drugimi javnimi zavodi na področju kulture, ki v projektu prepoznavajo večplastno multiplikativne učinke in spodbude za razvoj »digitalnega veselja« slovenske kulturne krajine.

SNG Maribor – Drama, Opera, Balet in Festival Borštnikovo srečanje – si je v letu 2021 kot ena največjih kulturnih ustanov v državi konsistentno prizadeval za karseda širšo promocijo kulture in umetnosti (tako v Sloveniji kot v mednarodnem prostoru) ter njunega prepletanja z različnimi gospodarskimi

in družbenimi dejavnostmi, predvsem s turizmom. Prav ta prizadevanja so tudi v času pandemije, tj. okrnjenih pogojev opravljanja javne službe ter posledično tudi splošnega upada obiska (zaradi že omenjenih sistemskih ukrepov z namenom zaježitve širjenja okužb), ostala vidna in ugodno sprejeta s strani javnosti. Še več, z ohranitvijo angažmajev samozaposlenih umetnikov, ki reflektira tudi socialno ozaveščenost in skrb za nadaljnji razvoj mladega umetniškega in strokovnega kadra v domeni uprizoritvenih umetnosti, smo vseskozi stremeli k politiki trajnostnega razvoja, kar se ne nazadnje kaže tudi v perpetuiranju in večji prepoznavnosti naše kulturne znamke »Ustvarjeno v Drami, Operi, Baletu SNG Maribor« ter v sloganu »Investiranje v kulturni jutri«. Prepričani smo, da si bomo s pridobljenimi izkušnjami v času pandemije, s pozitivno naravnostjo, z medinstitucionalno in medčloveško solidarnostjo ter s pravočasno implementacijo znanj, kreativnih impulzov in novih tehnologij v celovitejše sistemske rešitve znali ponovno zagotoviti stabilnost našega kulturnega jutri. Prav ta kulturni jutri, za katerega upamo, da ne bo prišel prepozno, predpostavlja širše družbeno (in tudi državno) priznanje, da je kultura kot samostojna (a v Sloveniji žal še vedno premalo cenjena) gospodarska panoga sposobna simbolni kapital pretvarjati v dejanski kapital, s svojimi multiplikativnimi učinki pa spodbujati splošni napredek naše države in širše evropske, globalne družbe, katere neodtujljiv del smo.

Danilo Rošker
direktor SNG Maribor

VSEBINA

I Poslovno poročilo za leto 2021	9
Splošni del	10
Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih	11
1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega uporabnika	11
1.1 Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovno področje javnega zavoda	11
2 Dolgoročni cilji SNG Maribor	11
2.1 Usklajenost predlaganega programa z ustanovnim aktom in s strateškim načrtom javnega zavoda	14
3 Vsebinsko poročilo javnega zavoda SNG Maribor (Drama, Opera, Balet, Festival Borštnikovo srečanje) za leto 2021	15
3.1 Zastavljeni cilji za leto 2021	15
3.2 Doseženi cilji	16
3.3 Nedoseženi cilji	18
Drama	21
Festival Borštnikovo srečanje	37
Opera Balet	59
4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev za leto 2021 in primerjava z doseženimi rezultati v letu 2021	84
4.1 Doseženi rezultati v letu 2021	84
4.2 Analiza doseženih rezultatov poslovanja	86
4.2.1 Splošne ugotovitve za doseganje prihodkov	86
4.2.2 Splošne ugotovitve za doseganje odhodkov	86
4.3 Splošne ugotovitve	86
5 Nastanek morebitnih nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju programa	87
6 Ocena uspeha pri doseganju ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta	87
7 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja glede na opredeljene standarde in merila	88
8 Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora – izjava (priloga)	88
9 Pojasnila za področja, na katerih zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj niso bili doseženi	88
10 Ocena učinkov poslovanja posrednega uporabnika na druga področja	88
11 Druga pojasnila, ki vsebujejo analizo kadrovanja in investicijskih vlaganj	89
11.1 Poročilo o uporabi sredstev za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme	89
11.2 Analiza kadrovanja in kadrovske politike	91
11.2.1 Sestava zaposlenih v Slovenskem narodnem gledališču na dan 31. 12. 2021	91
11.2.1.1 Število zaposlenih po organizacijskih enotah	91
11.2.1.2 Sestava zaposlenih po statusu zaposlitve	92
11.2.1.3 Sestava zaposlenih po delovni dobi	93
11.2.1.4 Sestava zaposlenih po starosti	94
11.2.1.5 Sestava zaposlenih po spolu	95
11.2.1.6 Zaposleni z omejeno delovno zmožnostjo	96
11.2.2 Napredovanja zaposlenih	96
11.2.3 Fluktuacija	97
11.2.3.1 Prenehanje delovnega razmerja po razlogih	98
11.2.3.2 Zaposleni po viru financiranja na dan 31. 12. 2021	98
11.2.3.2.1 Evropski socialni sklad	99
11.2.4 Bolniške odsotnosti zaposlenih	100
11.2.4.1 Nadomestila bolniških odsotnosti	101

1 POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2021

Glede na namen ustanovitve opravlja javni zavod naslednje naloge v obliki javne službe:

- izvaja kakovostne gledališke, operne in plesne uprizoritve, koncerte in druge prireditve;
- izvaja gledališke, plesne in glasbene delavnice;
- izvaja vzgojno-pedagoške programe in prireditve za otroke in mladino ter za težje prilagodljive družbene skupine po dostopni ceni;
- sodeluje z Akademijo za glasbo Univerze v Ljubljani, z Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani in z umetniškimi šolam ter omogoča predstavitve njihove umetniške produkcije;
- organizira in izvaja Festival Borštnikovo srečanje;
- nudi domicil mednarodnemu tekmovanju opernih pevcev Ondina Otta;
- skrbi za gledališko, operno in plesne dejavnosti z uvajanjem novitet,
- izvaja usposabljanja in izobraževanja umetniških ustvarjalcev in poustvarjalcev ter usposabljanja tehničnega osebja;
- skrbi za gledališko, operno in plesno vzgojo mladih;
- skrbi za nastajanje izvirnih umetniških del in za predstavljanje del slovenskih avtorjev ter vzdržuje ravnovesje med kulturnim izročilom in novimi umetniškimi stremljenji;
- omogoča umetniški razvoj najbolj talentiranim mladim umetnikom;
- skrbi za kulturni razvoj z izdajanjem gledaliških listov in drugih publikacij ter neguje strokovno in publicistično refleksijo;
- skrbi za dokumentiranje in arhiviranje uprizoritev;
- zbira, hrani in predstavlja gradivo s področij dela javnega zavoda;
- skrbi za predstavitev kakovostne umetniške produkcije z organizacijo gostovanj domačih in tujih gledališč;
- izvaja knjižnično dejavnost s področja javnega zavoda;
- izvaja arhivsko dejavnost;
- predstavlja svojo umetniško produkcijo na gostovanjih po Sloveniji in v tujini;
- v okviru možnosti nudi prostore ter produkcijsko in tehnično pomoč drugim izvajalcem kulturnih programov ali kulturnih projektov in javnih prireditev;
- snema, izdaja, distribuira, razmnožuje in prodaja avdio in videoposnetke svojega programa;
- snema avdio in videoposnetke za potrebe javnega zavoda in producentov radiofonskih, televizijskih, filmskih programov in videoprogramov;
- sodeluje s kulturnimi ustanovami, organizacijami, domačimi in tujimi umetniki, drugimi glasbenimi ustanovami ter založniškimi hišami po Sloveniji in tujini ter se vključuje v kulturno življenje lokalne in širše skupnosti.

Poleg dejavnosti iz prejšnjega odstavka lahko javni zavod v okviru tržnih dejavnosti opravlja tudi naslednje naloge:

- prodajanje knjig, nosilcev zvoka, videokaset, spominkov s področja umetnosti;
- izvaja gostinske storitve;
- izvaja druge dejavnosti, opredeljene v 6. členu tega sklepa, za katerega se sredstva ustvarijo na trgu s prodajo blaga in storitev v pogojih konkurence;
- na podlagi poslovnega sodelovanja predstavlja svojo produkcijo in prireditve v okviru rednega programa RTV Slovenija.

Poslovne knjige in poročila javnega zavoda morajo zagotavljati ločeno spremljanje poslovanja in prikaz izida poslovanja s sredstvi javnih financ in drugih sredstev za opravljanje javne službe od spremljanja poslovanja s sredstvi, pridobljenimi iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu; zagotavljati morajo možnost ocenjevanja namembnosti, gospodarnosti in učinkovitosti porabe sredstev iz javnih financ.

Z namenom, da se zagotovi preglednost poslovanja javnega zavoda, javni zavod vodi ločeno finančno računovodstvo za vse notranje organizacijske enote.

POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH

1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE JAVNEGA UPORABNIKA

1.1 ZAKONSKE IN DRUGE PRAVNE PODLAGE, KI POJASNJUJEJO DELOVNO PODROČJE JAVNEGA ZAVODA:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo
- Zakon o javnih uslužbencih
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju
- Zakon o javnih financah
- Zakon o izvrševanju proračunov RS za leti 2021 in 2022
- Zakona o zagotavljanju sredstev za določene nujne programe RS v kulturi (ZZSDNPK)
- Zakon o računovodstvu
- Zakon o zavodih
- Zakon o zaposlovanju in delu tujcev
- Zakon o varnosti in zdravju pri delu
- Zakon o varstvu osebnih podatkov
- Zakon za uravnoteženje javnih financ
- Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA)
- Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (ZASP)
- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Maribor
- Kolektivna pogodba za javni sektor
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji
- Kolektivna pogodba o skupni metodologiji za uvrščanje orientacijskih delovnih mest in nazivov v plačne razrede
- Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju
- Uredba o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede
- Uredba o kriterijih za določitev višine položajnega dodatka
- Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov (GDPR)
- Pravilnik o merilih za doseganje naziva prvak in vrhunski glasbenik
- Merila in kriteriji za zasedbo delovnih mest priznanih ustvarjalcev
- Pravilnik o delovanju Festivala Borštnikovo srečanje
- Pravilnik o pogojih sodelovanja na Festivalu Borštnikovo srečanje
- Pravilnik o avdicijah in delu avdicijske komisije
- Pravilnik o oddaji dvoran in drugih prostorov SNG Maribor
- Pravilnik o prodaji vstopnic
- Pravilnik o računovodstvu
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev
- Pravilnik o pripravi konsolidirane premoženjske bilance države in občin
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna

2 DOLGOROČNI CILJI SNG MARIBOR

Temeljno poslanstvo Slovenskega narodnega gledališča Maribor se z uresničevanjem programa vseh štirih umetniških enot – Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje – primarno osredotoča na razvijanje slovenske kulture in uprizoritvene umetnosti, zlasti gledališke, glasbenogledališke, glasbene (koncertne) in plesne umetnosti različnih žanrov, slogovnih

usmeritev in časovnih obdobjih. Med osnovne naloge našega javnega zavoda spadajo predvsem ustvarjanje in poustvarjanje vrhunškega umetniškega programa, vzgoja in izobraževanje mladih v gledališko, glasbeno in plesno umetnost ter skrb za negovanje slovenskega jezika, katerega vloga presega vidik državotvornosti in nacionalno kohezivne funkcije, saj je kot agens umetniške, znanstvene in kritičke misli pravzaprav temeljni indikator stanja slovenske družbe in kulture ter njune trenutne pozicije v naglo spreminjajočem se svetu.

V širšem kontekstu dostopnosti slovenske kulture in njene promocije želimo karseda dosledno uresničiti poglobitvene zastavljene cilje Zakona o zagotavljanju sredstev za določene nujne programe RS v kulturi (ZZSDNPK) in obenem promovirati lastno zaščitno umetniško blagovno znamko:

Ustvarjeno v (Drami, Operi, Baletu) SNG Maribor.

Med ključnimi dejavniki, ki omogočajo dolgoročni strateški razvoj zavoda, so:

- poslovna stabilnost,
- strokovnost in umetniška kvaliteta,
- prepoznavnost blagovne znamke SNG Maribor,
- geostrateški položaj mesta Maribor,
- dejstvo, da je Maribor univerzitetno in turistično mesto s prepoznavno kulturno zgodovino,
- bližina gledaliških središč (Gradec, Ljubljana, Zagreb, Budimpešta),
- ohranjanje in digitalizacija najbolj ogrožene in najpomembnejše slovenske glasbene, baletne in plesne dediščine.

Dolgoročni cilji

- uresničevanje poslanstva, zapisanega v ustanovitvenem aktu SNG Maribor (Uradni list RS, št. 97/22 z dne 18. junija 2021), in spoštovanje veljavne zakonodaje RS;
- upoštevanje in sooblikovanje ciljev resolucije predlaganega Nacionalnega programa za kulturo 2018–2025 (NPK 2018–2025 še ni potrjen) ter Evropske kulturne agende (maj 2018);
- sledenje in prijava za sredstva za določene nujne programe RS v kulturi v skladu z ZZSDNPK;
- stabilizacija poslovanja gledališke hiše ob upoštevanju načrtanih določb sanacijskega načrta, ki so ga potrdili Vlada RS, Ministrstvo za kulturo in Svet zavoda SNG Maribor;
- izvajanje programa dela in investicij v okviru vsakoletnega potrjenega programa dela s strani Ministrstva za kulturo RS z upoštevanjem razpoložljivih sredstev, dodeljenih z odločbo Ministrstva za kulturo RS;
- učinkovitejše uresničevanje poslanstva, ciljev in vrednot v mandatnem obdobju 2018–2023 z upoštevanjem transparentne in evropsko primerljive metodologije vsakoletnih evalvacij umetniškega in strokovnega dela (v skladu z veljavno zakonodajo RS in z ustanovitvenim aktom SNG Maribor);
- aktivnejši angažma vodstva in Sveta zavoda SNG Maribor pri povečevanju deleža sredstev, namenjenih za realizacijo umetniškega programa, in sredstev, namenjenih za plače zaposlenih ter investicije v gledališko hišo;
- vzpostaviti kreativno okolje in optimalne pogoje za ustvarjanje umetniških inovativnih presežkov, sočasno pa skrbeti za zdravje in zadovoljstvo zaposlenih;
- trajnostni razvoj kulturno-umetniških vsebin s pomočjo implementacije repertoarne politike po načelih aktualnosti, konceptualne inovativnosti, estetske razpršenosti, poustvarjalne vrhunskosti in dostopnosti;
- izvedba kadrovske implementacije z namenom doseganja mednarodno primerljivih izvedbenih standardov, zlasti: 1) vzpostavitev stalnega umetniškega ansambla, tehnične podpore in drugih strokovnih služb, 2) zadostno število članov orkestra, zbor, baleta, solistov in dramskega ansambla v skladu s primerljivimi evropskimi standardi, 3) zadostno število članov tehnične ekipe in strokovnih služb;
- zagotavljati kontinuirano izobraževanje tako umetniškega kot tehničnega kadra;
- intenzivnejše vključevanje samozaposlenih s področja kulture v delovne procese javnega zavoda, še posebej mladih, z namenom odpiranja nadaljnje zaposlitvene možnosti, razvijanja specifičnih profesionalnih veščin in sposobnosti;
- kontinuirano in inovativno delo s publiko (izobraževanje, umetnostna vzgoja, opismenjevanje), še posebej mladostnikov, otrok ter marginalnih in ranljivih družbenih skupin;
- razvijanje širše prepoznavnosti lastne umetniške blagovne znamke »Ustvarjeno v SNG Maribor« ter s sloganom »Investiranje v kulturni jutri« z namenom ustvarjanja novega simbolnega in posledično tudi dejanskega kapitala gledališča, s katerim izkazujemo lastno zavezo in zavedanje k soustvarjanju našega skupnega družbenega jutri;
- aktivneje poseči v družbeni, ekonomski in kulturni razvoj vzhodne kohezijske slovenske regije (KRVS);
- intenzivno sodelovanje in povezovanje z drugimi, po poslanstvu sorodnimi umetniškimi,

- kulturnimi in izobraževalnimi institucijami (Cankarjev dom, Slovenska filharmonija, Festival Ljubljana, SNG Opera in balet Ljubljana, SNG Drama Ljubljana, AGRFT UL, Akademija za glasbo UL, SLOGI, Filozofski fakulteti UM in UL, Mariborska knjižnica, Narodni dom Maribor, Konservatorij za glasbo in balet Maribor, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana idr.);
- biti sodobno evropsko gledališče primerljivih standardov in demokratičnih nazorov tako po kakovosti umetniškega programa kot po načinu organiziranosti, načinu oglaševanja oziroma komuniciranja ter delu s publiko;
 - biti ustvarjalno, inovativno, uspešno in prepoznavno gledališče v slovenskem, evropskem in svetovnem prostoru, pri čemer želimo izkoristiti položaj kulturnega središča na geografski osi Milano–Ljubljana–Maribor–Dunaj–Budimpešta oziroma v širšem geografskem prostoru Podonavja;
 - biti eden izmed ključnih nosilcev kulturnega, gospodarskega in turističnega razvoja ter razvoja človeških virov in kakovosti življenja v širšem slovenskem in mednarodnem okolju;
 - dati pomemben prispevek k uveljavljanju slovenske dramske, operne, baletne oziroma plesne in glasbene kulturne zakladnice v multikulturni Evropi in širše v svetu;
 - sodelovati na kulturno-umetniškem in strokovnem nivoju z najpomembnejšimi kulturno-umetniškimi institucijami in osebnostmi v domačem mestu, celotnem slovenskem prostoru, zamejstvu in tujini;
 - sodelovati z nevladnimi organizacijami ter z individualnimi predstavniki civilnih iniciativ;
 - omogočiti nadaljnji razvoj nadarjenim mladim umetnikom s področja gledaliških, glasbenih in plesnih umetnosti;
 - sistematično skrbeti za novo slovensko dramsko, glasbeno in plesno produkcijo (z izvedbami umetniških novitet);
 - skrbeti za ohranjanje in negovanje slovenskega jezika in kulturne dediščine;
 - aktivno sodelovati na uveljavljenih festivalih doma, v Evropi in drugod v svetu z namenom promocije slovenske umetnosti in kulture;
 - biti gledališče, ki s svojim umetniškim programom uresničuje interese karseda širokega dela slovenske in evropske družbe;
 - sistematično vzgajati ter izobraževati najmlajše in mlajše generacije obiskovalcev z izvajanjem zanje primernih in posebej za njih ustvarjenih dramskih, opernih in baletnih uprizoritev;
 - spodbujati mlade k negovanju in soustvarjanju slovenske in evropske gledališke kulture ter omogočiti pogoje za družbeno refleksijo in razvijanje kritičnega mišljenja;
 - s preiščljenimi in ciljno usmerjenimi marketinškimi aktivnostmi povečevati število obiskovalcev in aktivni tržni delež na kulturnem trgu – digitalni marketing/ticketing;
 - postopoma povečevati število abonentske publike, izboljšati obstoječi abonentski sistem ter povečati spletno prodajo vstopnic in abonmajev doma in v tujini (z nagovarjanjem mlajše populacije ter z izvajanjem posebnih akcij);
 - spodbujati kreativnost, strokovnost in pozitivno motiviranost zaposlenih in drugih sodelavcev;
 - organizacija in izvedba Festivala Boršnikovo srečanje, spodbujanje mednarodne dostopnosti strokovne javnosti festivala kakor tudi dostopnosti slovenskega in mednarodnega občinstva;
 - ustvarjati vrhunski umetniški program ob sočasnem izvajanju sanacijskega načrta;
 - vzdrževati trajnostni odnos in neposredni dialog z občinstvom;
 - kandidiranje na evropskih in drugih državnih razpisih bodisi samostojno ali z drugimi slovenskimi in mednarodnimi partnerji z namenom širše in dolgotrajnejše promocije slovenske gledališke umetnosti;
 - implementacija pravnih aktov, ki se navezujejo na spremembo določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določbah ne upoštevajo specifičnosti delovnih (še posebej kreativnih) procesov v gledališču in pogojev za njegov nadaljnji razvoj;
 - implementacija infrastrukture javnega zavoda – energetska sanacija, prostorska reorganizacija, digitalizacija ter implementacija najnovejših tehnologij, ki omogoča najučinkovitejšo izvedbo programa Drame, Opere, Baleta in Festivala Boršnikovo srečanje;
 - spodbujanje mecenstva v domeni uprizoritvenih umetnosti (zbiranje donacij, koordinacija in izvedba zanimivih avtorskih projektov mladih in še neznanih slovenskih avtorjev v različnih umetnostnih zvrsteh) z namenom širjenja in krepitve prepletenosti umetnosti in družbe ter spodbujanje nastanka novih (aktualnih) poetik in estetik;
 - krepitev vezi z Mestno občino Maribor in drugimi občinami v regiji z namenom pridobivanja investicijskih in programskih sredstev, potrebnih bodisi za implementacijo infrastrukture gledališča in realizacijo umetniškega programa, ki krepí in reflektira identiteto mesta Maribor in širše regije;
 - povečevanje splošne dostopnosti kulturno-umetniškega programa, še posebej za socialno

- ranljive skupine (gibalno ovirane, socialno in ekonomsko šibkejšje);
- spodbujanje in vzpostavitev umetniških rezidenc z namenom spodbujanja širšega sodelovanja med slovenskimi regijami in mednarodnega kulturnega dialoga;
- podpiranje uveljavitve kulturnega evra z namenom povečanja sredstev, namenjenih za razvijanje kulturno-umetniškega sektorja v RS;
- izvajanje vseh aktivnosti v zvezi z evropsko Uredbo o varovanju osebnih podatkov;
- ureditev digitalnega sistema evidentiranja prisotnosti zaposlenih, ki bo ustrezen z varstvom osebnih podatkov;
- ureditev prostora v skladu z idejo »Zeleni Maribor« s posebno skrbjo za zdravje zaposlenih in s spodbujanjem večje uporabe koles,
- upoštevanje določil NIJZ ter ostalih strokovnih teles s področja zdravstva in medicine z namenom doseganja optimalnih zdravstvenih pogojev za delovanje umetniških ansamblov, zaposlenih ter obiskovalcev SNG Maribor.

2.1 USKLAJENOST PREDLAGANEGA PROGRAMA Z USTANOVNIM AKTOM IN S STRATEŠKIM NAČRTOM JAVNEGA ZAVODA

- izvaja dramske, operne, baletne in plesne uprizoritve različnih žanrov in zvrsti;
- izvaja dramske, operne, plesne in druge prireditve (koncerte) samostojno ali v sodelovanju z drugimi organizacijami;
- organizira in izvaja dramske, plesne in glasbene delavnice, prilagojene za različne starostne skupine (od najmlajših, mladostnikov, odraslih do upokojencev idr.);
- organizira in izvaja gledališki festival Boršnikovo srečanje;
- nudi prireditve mlajšemu občinstvu in težje prilagodljivim družbenim skupinam po dostopnejših cenah;
- programsko in poslovno sodeluje z državnimi dramskimi in operno-baletnimi gledališči, s Cankarjevim domom, s Slovensko filharmonijo in s Slovenskim gledališkim inštitutom (SLOGI);
- na podlagi poslovnega sodelovanja svojo produkcijo in prireditve predstavlja na RTV Slovenija in drugim javnim zavodom in nevladnim organizacijam;
- sodeluje z Akademijo za glasbo in z Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo, s Konservatorijem za glasbo in balet Maribor ter umetniškim šolam omogoča predstavitev njihove umetniške produkcije;
- aktivno sodeluje z lastnimi uprizoritvami in s kulturno-umetniškimi dogodki na referenčnih kulturnih prizoriščih v prioritetnih državah kulturnega sodelovanja;
- pripravi in izvede različne brezplačne kulturno-umetniške dogodke (predstave, koncerte, vodene ogleda) ob dnevu odprtih vrat slovenskih kulturnih ustanov – Ta veseli dan kulture;
- nudi domicil mednarodnemu tekmovanju opernih pevcev Ondina Otta;
- skrbi za razvoj operne in plesne dejavnosti z uvajanjem novitet, z usposabljanjem umetniških ustvarjalcev in poustvarjalcev ter z usposabljanjem tehničnega osebja;
- skrbi za celovito umetniško vzgojo in izobraževanje občinstva, predvsem za gledališko, operno in plesno vzgojo najmlajših generacij;
- omogoča predstavljanje novih del slovenskih avtorjev ter vzdržuje ravnovesje med kulturno tradicijo, dediščino in novimi umetniškimi stremljenji;
- omogoča umetniški razvoj najbolj talentiranim mladim umetnikom s primernim angažmajem v lastni kulturno-umetniški program;
- skrbi za strokovni kulturni diskurz, dokumentiranje in refleksijo z izdajanjem gledaliških in koncertnih listov ter drugih publikacij;
- skrbi za predstavitev kvalitetne umetniške produkcije z organizacijo gostovanj slovenskih in tujih gledališč;
- predstavlja lastno umetniško produkcijo na gostovanjih v Sloveniji in tujini;
- nudi prostorske pogoje ter produkcijsko in tehnično pomoč drugim izvajalcem kulturnih programov, še posebej samozaposlenim in nevladnim organizacijam v kulturi;
- sodeluje s slovenskimi kulturnimi organizacijami v zamejstvu in tujini;
- sodeluje s kulturnimi institucijami v kulturnih središčih sosednjih regij in v mednarodnem prostoru severnega Mediterana, Zahodnega Balkana, Podonavja ter Srednje in Vzhodne Evrope;
- se vključuje v kulturno življenje lokalne in širše skupnosti in omogoča uporabo svojih prostorskih in tehničnih zmogljivosti za druge javne kulturne prireditve;
- predstavlja svojo in nasploh slovensko umetniško produkcijo mednarodni strokovni javnosti preko Festivala Boršnikovo srečanje;
- skrbi za referenčnost, kritiško vrednotenje in mednarodno odprtost lastnih kulturno-umetniških prireditev z vabljenjem tuje strokovne javnosti in selektorjev mednarodnih festivalov;

- izvršuje različne programske in poslovne ukrepe sanacijskega načrta (2017–2021) z namenom zagotavljanja najboljših možnih pogojev opravljanja javne službe;
- načrtuje nove strategije razvoja kulture in umetnosti, predvsem v domeni dramske umetnosti, glasbe, plesa (baleta) in ostalih umetnosti nasploh z upoštevanjem neposrednih potreb družbenega okolja, v katerem deluje javni zavod;
- skrbi za razvoj kulturnega turizma med slovenskimi državljani kakor tudi ostalimi državljani EU in državami izven Evropske skupnosti s popularizacijo različnih kulturno-umetniških vsebin;
- spodbujanje nastajanja slovenskih novitet z instrumentom javnega naročila oziroma natečaja ter z uprizarjanjem nagrajenih del (na področju dramske, operne in baletne umetnosti);
- razvijanje žanrsko nediskriminatorne repertoarne politike po načelih slogovnega pluralizma, multikulturnosti in socialne inkluzije;
- ustvarjanje optimalnih delovnih pogojev za kreativno individualno in timsko delo;
- postopna kadrovska implementacija do polne zaposlitve umetniških ansamblov ter strokovnih in tehničnih kadrov, še posebej s področja digitalnih tehnologij;
- sodelovanje z inovativnimi slovenskimi in tujimi režiserji in ostalimi ustvarjalci dramskih glasbenogledaliških projektov, oblikovanje zaključenih projektnih timov za obdobje več sezon z namenom doseganja avtorsko prepoznavnih poetik;
- spodbujanje samostojne koncertne dejavnosti Simfoničnega orkestra SNG Maribor (Simfonični cikel in priložnostni koncerti);
- spodbujanje samostojne koncertne dejavnosti Zbora Opere SNG Maribor (božični zborovski koncert, priložnostni koncerti, sodelovanje pri izvedbi zahtevnejših vokalno-instrumentalnih del);
- sodelovanje pri projektu Kulturni bazar ter programska razširitev in implementacija projekta za področje vzhodne kohezijske regije Slovenije;
- spodbujanje interdisciplinarnih povezav z drugimi umetniškimi enotami SNG Maribor in z zunanjimi umetniškimi korpusi ali solisti;
- intenzivna promocija slovenske baletne poudarjalnosti s prirejanjem izjemnih kulturnih dogodkov (gala baletni večeri, koreografske retrospektive in razstave, jubilejne uprizoritve) in ostalih aktivnosti z namenom doseganja večje dostopnosti oziroma obiskanosti plesnih (baletnih) predstav;
- dosledno upoštevanje zdravstvenih določil in priporočil NIJZ z namenom doseganja najoptimalnejših zdravstvenih pogojev za delo vseh zaposlenih ter obiskovalcev.

3 VSEBINSKO POROČILO JAVNEGA ZAVODA SNG MARIBOR (DRAMA, OPERA, BALET, FESTIVAL BORŠTNIKOVO SREČANJE) ZA LETO 2021

3.1 ZASTAVLJENI CILJI ZA LETO 2021

- upoštevanje priporočil in ukrepov NIJZ z namenom doseganja najoptimalnejših zdravstvenih pogojev za delo vseh umetniških ansamblov Drame, Opere, Baleta, Festivala Borštnikovo srečanje, njihovih zaposlenih in obiskovalcev;
- izvedba dramskih, opernih in baletnih premier po rebalansu finančnega načrta in programa dela za leto 2021;
- izvedba ponovitev izbranih predstav po rebalansu finančnega načrta in programa dela za leto 2021;
- izvedba simfoničnih in drugih glasbenih in zborovskih koncertov po rebalansu finančnega načrta in programa dela za leto 2021;
- koprodukcijsko (programsko in organizacijsko) sodelovanje s slovenskimi in tujimi opernimi in baletnimi hišami ter festivali;
- varčevalni ukrepi in racionalizacija na vseh področjih delovanja;
- kljub varčevalnim ukrepom in racionalizaciji na vseh področjih delovanja poskušati ustvarjati vrhunski umetniški program;
- reorganizacija in konsolidacija javnega zavoda po organizacijskih enotah;
- slediti predlogom v Resoluciji o nacionalnem programu za kulturo 2018–2025;
- vzpostavitev pogojev v okolju za vrhunsko produkcijo na področju glasbene, plesne in koncertne umetnosti in dvig prepoznavnosti znamke »Ustvarjeno v Drami, Operi in Baletu Maribor«;
- ureditev večletnega financiranja enot Drama, Opera in Balet SNG Maribor (4 leta);
- pridobivanje dodatnih sredstev iz razpisov evropskih projektov (Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021, SNG Maribor FBS – Podpora novim kariernim perspektivam v kohezijski regiji Vzhodna Slovenija (KRVS) v obdobju 2019–2021 – Operacija Mladi za Borštnika, Borštnik za mlade; SNG Maribor FBS – Borštnikov program socialne aktivacije);

- finalizacija mednarodnega projekta *Pristanišče sanjačev/Port of Dreamers* z Dubrovniškim poletnim festivalom v okviru programa Ustvarjalna Evropa (Creative Europe);
- organizacija večjih koncertov z namenom promocije kulture in turizma;
- povečevati dostopnost javnih kulturnih dobrin s področja uprizoritvenih umetnosti, glasbene, plesne in koncertne umetnosti za vse generacije;
- ustvariti program, ki slehernika nagovarja in spodbuja k refleksiji (zrcalo družbe in posameznika) s kvalitetno uprizoritveno, glasbeno, plesno in koncertno produkcijo;
- omogočiti razvoj nadarjenim mladim umetnikom na področju dramskih, glasbenih in plesnih dejavnosti;
- skrb za abonmajski sistem in vključitev oziroma vzpostavitev mreže gledališč z odrsko, glasbeno, plesno in koncertno dejavnostjo v celotnem slovenskem prostoru;
- skrb za izmenjave in gostovanja slovenske dramatike, glasbe, plesa, koncertne dejavnosti v tujini;
- motiviranje zaposlenih in povečanje marketinških aktivnosti na področju pridobivanja sredstev iz nejavnih virov – sponzorstva;
- ureditev formalnosti pravnih aktov: sprememba določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in onemogočajo nadaljnji razvoj sodobne gledališče prakse;
- skrb za informatizacijo in digitalizacijo, vzpostavitev digitalne knjižnice SNG Maribor;
- integrirana implementacija infrastrukture, tehnologije in izobraževanja tehničnega kadra v doseganje visoke kakovosti dramske, glasbene, plesne in koncertne produkcije ter omogočanje razvoja in koriščenje potenciala umetniškega ansambla;
- priprava dokumentacije DIIP – Načrta za okrevanje in odpornost – investicije, ki dosegajo prihranke več kot 30 %, to je razširjen dokument, ki nadomešča energetske sanacije že pripravljenega DIIP-a;
- začetek izvajanja in koordiniranja medinstitucionalnega nacionalnega projekta »Ohranjanje in obnova najpomembnejše in najbolj ogrožene slovenske glasbene, baletne in plesne dediščine 2021–2027«, posvečenega digitalizaciji in digitalni dostopnosti nacionalne kulturne dediščine;
- izboljšanje infrastrukture javnega zavoda – nabava tehnološke opreme za izvedbo programa in najzahtevnejših produkcij Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje (obnova garderob za umetniški ansambel).

3.2 DOSEŽENI CILJI

V letu 2021 smo kljub izbruhu epidemije koronavirusa, ki je drastično posegla v delovanje javnega zavoda SNG Maribor, vendarle dosegli nekatere zastavljene cilje, a žal ne vseh. Umetniški program Drame, Opere in Baleta je bil zaradi novega vala okužb in posledičnega izpada delovnih procesov ansamblov v omenjenih enotah izveden s časovnim zamikom, med drugim večina premier in koncerti Simfoničnega cikla, ki bodo v predvidenem obsegu izvedeni v tem letu do konca pomladnega dela aktualne gledališke sezone 2021/2022. Izjemo pri tem predstavljajo premiere, ki so bile predvidene za jesenski čas in smo jih kljub napovedujoči rasti okužb s koronavirusom izvedli s pertinentnimi organizacijskimi ukrepi (z dosledno implementacijo rednega testiranja zaposlenih in predvsem članov umetniških ansamblov ter drugih ukrepov, predpisanih s strani NIJZ). Opazen upad (glede na načrtovano realizacijo) smo beležili tudi v segmentu postprodukcije, torej predvidenih ponovitev produkcij iz prejšnjih sezon in nekaterih gostovanj. Kljub omenjenim omejitvam, povezanim s pandemijo, smo izvedli skupno 387 prireditev (tako na odrih kot na spletu), ki si jih je ogledalo 285.844 obiskovalcev.

Med dosežene cilje uvrščamo tudi naša gostovanja v tujini, predvsem:

- Jugoslovensko dramsko pozorišče, Beograd: *To noč sem jo videl*
- Festival Mitem, Narodno gledališče Budimpešta, Madžarska: *Romeo in Julija*
- Festival monodrame Solo, Gledališko središče (Teatralnij centr) »Na Strastnom«, Moskva, Rusija: *Brezmadežna/Immaculata*
- Regions International Theatre Festival, Hradec Králové, Klicperovo divadlo, Češka: *Medeja*
- Dubrovniški poletni festival, Dubrovnik, Hrvaška: *Proslava* (zaključna faza EU projekta *Pristanišče sanjačev/Port of Dreamers*, sofinanciranega iz programa Ustvarjalna Evropa)
- Festival Infant, Kulturni distrikt Novi Sad, Srbija: *Pošta*
- Oderzo, Italija: *Gala koncert Opere in Baleta SNG Maribor*
- HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška: *Gala koncert Opere in Baleta SNG Maribor*

Po Sloveniji smo gostovali z naslednjimi uprizoritvami oziroma prireditvami:

- Cankarjev dom, Ljubljana: *Nanine pesmi*
- Festival Dnevi komedije SLG Celje: *Popolni tujci*
- Teden slovenske drame, Prešernovo gledališče Kranj: *Pošta*
- Festival Borštnikovo srečanje, Maribor: *Grmače*
- Kongresni trg Ljubljana, Murska Sobota, Avditorij Portorož: *Operna noč*
- Blejski grad: *Povodni mož*
- Festival Ljubljana, Kongresni trg Ljubljana: *Madama Butterfly*
- Festival Ljubljana, Kongresni trg Ljubljana: *Peer Gynt*
- Kulturni center Lendava: *Božično-novoletni koncert Simfoničnega orkestra SNG Maribor*

Z velikim uspehom smo izvedli tudi:

- operacije »Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021«, »Mladi za Borštnika, Borštnik za mlade« (FBS); Borštnikov program socialne aktivacije (FBS), izvajanje EU projekta »Prvi prizor«;
- izvajanje motivacijskih in izobraževalnih prijemov za vzgojo osnovnošolske, srednješolske in študentske publike – pogovor s študenti o uprizoritvi *Šola za žene*;
- nove programe in primerne vsebine za povečanje programske ponudbe in s tem zagotovitev optimalne zasedenosti zaposlenih v SNG Maribor – izvedba koncertov za promocijo kulture in turizma – *Operna noč*;
- Festival Borštnikovo srečanje nadaljuje z zastavljenimi programskimi smernicami in marketinškimi aktivnostmi, ki že kažejo svoj pozitiven vpliv na mesto, Slovenijo in mednarodni prostor;
- maksimalno koriščenje infrastrukture, tehnologije, izobraževanje tehničnega kadra, doseganje visoke kakovosti gledališke, glasbene, plesne in koncertne produkcije;
- mednarodna prepoznavnost Drame, Opere in Baleta SNG Maribor ter Festivala Borštnikovo srečanje.

Gostili smo:

- HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška: *Gospa Ministrica*
- HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška: *Tosca*
- HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška: *Gala operni koncert – Reška filharmonija*
- Zagrebška filharmonija: *Koncert Zagrebške filharmonije*

Spletni dogodki:

- Skupaj sami ali jutri je v sanjah izgledal drugače
- Romeo in Julija
- Hiša Bernarde Alba
- Pošta
- Mostovi in bogovi
- Grmače
- Krila golobice
- Somrak bogov
- Brezmadežna/Immaculata
- Medeja
- Elvis Škorc, genialni štor
- Skrivnostni primer ali kdo je umoril psa
- Guliverjeva potovanja
- Janko in Metka
- Marpurgi
- Nanine pesmi
- Kekec
- Peer Gynt
- Glasbeni utrinki iz Kazinske dvorane
- Hči polka
- Vesele harmonije razstavljenega orkestra
- Obuti maček
- Božični baletni gala koncert

Izjemno smo ponosni na prejete nagrade naših umetnic, umetnikov in strokovnih sodelavcev:

NINA KUCLAR STIKOVIĆ

nagrada za mlado dramatičarko za besedilo *Skupaj sami ali jutri je v sanjah izgledal drugače*,
Teden slovenske drame

VLADIMIR VLAŠKALIČ

Boršnikova nagrada za igro za vlogo Andraža v *Grmačah*, Festival Boršnikovo srečanje

BORUT BUČINEL

Boršnikova nagrada za oblikovanje svetlobe v *Grmačah*, Festival Boršnikovo srečanje

MATEJA PUCKO

žlahtna komedijantka za vlogo Marte v *Popolnih tujcih*, Dnevi komedije, Celje

GORAZD ŽILAVEC

žlahtni komedijant za vlogo Aleksandra v *Popolnih tujcih*, Dnevi komedije, Celje

POPOLNI TUJCI

nagrada za žlahtno komedijo leta, Dnevi komedije, Celje

NATAŠA MATJAŠEC ROŠKER

nagrada za najboljšo igralko za vlogo v uprizoritvi *Immaculata*, Festival Mittelfest, Čedad, Italija

POŠTA

nagrada za najboljšo gledališko uprizoritev, 48. Mednarodni festival alternativnega in novega gledališča Infant, Novi Sad, Srbija

ANDREJA ZAKONJŠEK KRT

nagrada Prešernovega sklada za umetniške dosežke

MARTIN SUŠNIK

Glazerjeva listina za dosežke na področju glasbene umetnosti

EDI DEŽMAN

Glazerjeva nagrada za življenjsko delo na področju baletne umetnosti

EDWARD CLUG

prejemnik mestnega pečata Maribora ob 30-letnici delovanja

Dogodki, ki so zaznamovali leto 2021:

- krstna uprizoritev baleta *Povodni mož* je slavnostno obeležila začetek slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije 1. 7. 2021. Baletno uprizoritev na Blejskem otoku v koreografiji mednarodno priznanega koreografa Edwarda Cluga so si ogledali predstavniki slovenske vlade in člani ter članice kolegija Evropske komisije,
- krstna uprizoritev *To noč sem jo videl* – velika koprodukcija štirih gledališč: SNG Maribor, Burgteahter Dunaj, JDP Beograd in Cankarjev dom,
- slovesno obeležje 30-letnice umetniškega delovanja Edwarda Cluga,
- Operna noč na novem prizorišču (Mestni trg, Maribor),
- štirjezična publikacija EU projekta *Pristanišče/Port of Dreamers* – predstavitev na 72. Dubrovniškem poletnem festivalu (Dubrovačke ljetne igre),
- sodelovanje na Kulturnem bazarju, 15. november 2021;
- še vedno trajajoča pandemija koronavirusa, ki je drastično posegla v sfero uprizoritvenih umetnosti in je narekovala način izvedbe kulturno-umetniških dogodkov kakor tudi način dela tako rekoč vseh javnih služb javnega zavoda v maju in juniju 2021.

3.3 NEDOSEŽENI CILJI

Med nedoseženimi cilji v letu 2021 ostajajo:

- financiranje kadrovskih okrepitev;
- doseganje načrtanih prihodkov iz nejavnih virov;
- ureditev formalnosti nekaterih pravnih aktov, zlasti spremembe določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določilih onemogočajo realizacijo nekaterih specifičnih procesov v gledališču in s tem onemogočajo nadaljnji razvoj sodobne gledališke prakse; na probleme smo sicer že opozarjali, a so v pristojnosti vlade in sindikatov, kamor spada tudi ureditev statusa ter posledičnega zaposlovanja in upokojevanja baletnih plesalcev/status baletnih plesalcev kot sistemska rešitev;
- zaradi pandemije nismo uspeli v celoti izvajati sprejetega sanacijskega načrta 2017–2021.

Prav tako v letu 2021 nismo uspeli izboljšati nekaterih pogojev dela umetniških in tehničnih ansamblov:

- izboljšanje infrastrukture javnega zavoda – zlasti nabave in zamenjave tehnološke opreme za izvedbo programa Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje (obnova preostalih garderob za umetniški ansambel) zaradi nedodeljenih sredstev s strani financerja;
- nedokončan je tudi projekt energetske sanacije gledališča;
- v celoti nismo izpolnili plana nabave instrumentov;
- v celoti nismo izpolnili plana zamenjave ozvočenja Velike dvorane;
- nismo izpolnili dopolnitve informacijskega sistema.

A graphic design featuring the word "DRAMA" in a bold, black, sans-serif font. The text is centered horizontally and partially overlaid by a solid light blue square on its left side. Behind the text and the solid square is a larger, light blue rectangular frame that is open at the top and bottom, creating a window-like effect.

DRAMA

ZAPOMNLJIVO LETO 2021

Leto 2021 bo v zgodovino in spomin zapisano z besedami: pandemija, karantene, izolacije. In čeprav smo leto 2021 izgubljali v labirintu frustrirajočih zagonek, ki so pred nas vsak dan znova postavljale vprašanja o gledališki modaliteti, o preživetju gledališkega ustvarjanja v času brez publike, o smiselnosti prilagoditve gledaliških uprizoritev za digitalne medije, ki našemu delu jemljejo esencialnost – živost in fizično neposrednost, smo se prilagajali danim razmeram (ker je bil to edini stik s publiko, smo organizirali Spletni festival in v ogled ponudili osem uprizoritev) in v domala nemogočih okoliščinah izpeljali ves načrtovan program, ki je zajemal kar osem premiernih uprizoritev. Ko smo leta 2020 sestavljali program za leto 2021, sem razmišljal: »Presekajmo čas, poln strahov, z optimizmom in z zaupanjem v moč kreativnega timskega dela ter začrtajmo velikopotezen, drzen program.« Načrti so bili skoraj utopični, marsikdo bi rekel preambiciozni, ampak ...

Ko se danes oziram nazaj in gledam uprizoritve (med katerimi so nekatere imele v prvi polovici leta le spletne premiere), ko slišim, kako izjemno je zanimanje za ogled naših uprizoritev, ko vidim, kako ljudje s stoječimi ovacijami nagrajujejo gledališke ustvarjalce, kako številčna publika, med katerimi je veliko otrok in mladostnikov, z veseljem prihaja k nam, potem vem, da smo si upravičeno drznili sanjati ta neverjetni sen. S skupnimi močmi celotnega gledališkega ustroja, ki zajema predano vodstvo, tehnično, organizacijsko in umetniško podporo, ter s fantastično koherentnostjo igralskega ansambla nam je uspelo speljati izjemno zahteven in raznovrsten program.

Uprizoritve, igralke in igralci ter soustvarjalke in soustvarjalci so v tem letu prejeli številne

nagrade doma in eno v tujini (Vladimir Vlaškalič je prejel Boršnikovo nagrado za igro, Nataša Matjašec Rošker je na festivalu Mittelfest v Italiji prejela nagrado za najboljšo igralko, Mateja Pucko in Gorazd Žilavec sta prejela nagradi za najboljša komedijanta v Celju, kjer je bila za najboljšo predstavo izbrana uprizoritev *Popolni tujci*, *Pošta* pa je kot najboljša predstava slavila na mednarodnem festivalu Infant v Novem Sadu), gostovali smo na štirih mednarodnih festivalih (v Rusiji in Srbiji, na Madžarskem in na Češkem) ter na Dubrovniškem poletnem festivalu. Na naših treh odrih – v Stari dvorani, na Malem in na Komornem odru – smo bili priča redkemu fenomenu: kar polovico uprizoritev v letu 2021 so sestavljali naslovi slovenskih besedil.

Leto 2021 smo na Malem odru začeli s spletno premiero uprizoritve za mladino *Elvis Škorc, genialni štor*, ki je nastala po idejnim konceptu dramaturginje in soavtorice besedila Maje Borin v sodelovanju z Janjo Vidmar, avtorico istoimenskega romana (uprizoritev je prejela znak kakovosti »Zlata paličica«). Prav tako spletno premiero je dočakala prazna dramskega besedila *Skupaj sami ali jutri je v sanjah izgledal drugače*, ki je bilo po naročilu napisano za naše gledališče in za katerega je Nina Kuclar Stiković prejela nagrado za mlado dramatičarko na Tednu slovenske drame. Sezono 2020/2021 smo končali s poklonom Josipu Jurčiču ob 140-letnici njegove smrti z odrsko priredbo njegove povesti *Sosedov sin*, ki jo je kot uspešno učno uro za Komorni oder priredila Maja Borin.

Začetek sezone 2021/2022 je zaznamoval eden izmed najambicioznejših projektov v zgodovini slovenskega gledališča – koprodukcijska

uprizoritev z dunajskim Burgteatrom, s srbskim Jugoslovanskim dramskim pozoriščem in s Cankarjevim domom Ljubljana, ki je nastala po dramatizaciji z dvakratnim kresnikom nagrajenega romana Draga Jančarja *To noč sem jo videl*, ki jo je podpisal in zrežiral starosta slovenskega gledališča Janez Pipan. Prav te dni, ko pišem te vrstice, uprizoritev *To noč sem jo videl* že sedem dni zapored polni Gallusovo dvorano v Cankarjevem domu.

V leto 2021 smo vstopili z novo uprizoritvijo Shakespearove tragedije *Romeo in Julija*, ki je bila v mariborski Drami nazadnje uprizorjena pred sedemdesetimi leti. Na znano zgodbo sem hotel pogledati skozi oči mladega dekleta, ki se odloči, da gre skozi smrt in nazaj v objem ljubezni. Uprizoritev o moči ljubezni smo v času novodobne kuge na vajah igrali v maskah. Ko so igralke in igralci na dan interne premiere maske odstranili, ko sem ponovno lahko videl obraze in izraze igralcev, se mi je zazdelo, da smo skozi ta študijski proces vsi skupaj premagali zastrupljajoč strah, ki se je v tem času zalezal v vse pore našega vsakdana. Ta strah, novodobna nevalgična točka našega bivanja, ki hromi vse, kar je v nas še ostalo človeškega – bližino, dotik, srečanje, stisk, poljub –, smo na nek katarzičen način premagali. In čeprav je bila premiera pred prazno dvorano še ena od absurdnih realnosti našega časa, je bilo odprtje gledališč nekaj mesecev kasneje pokazatelj, da so koronske uprizoritve, ki so čakale na publiko, terapevtska izkušnja tako za nas, ki smo jih ustvarjali, kakor tudi za gledalce, ki so odprtje naših vrat pozdravili z velikim veseljem. Prva uprizoritev, ki je bila v letu 2021 premierno odigrana pred

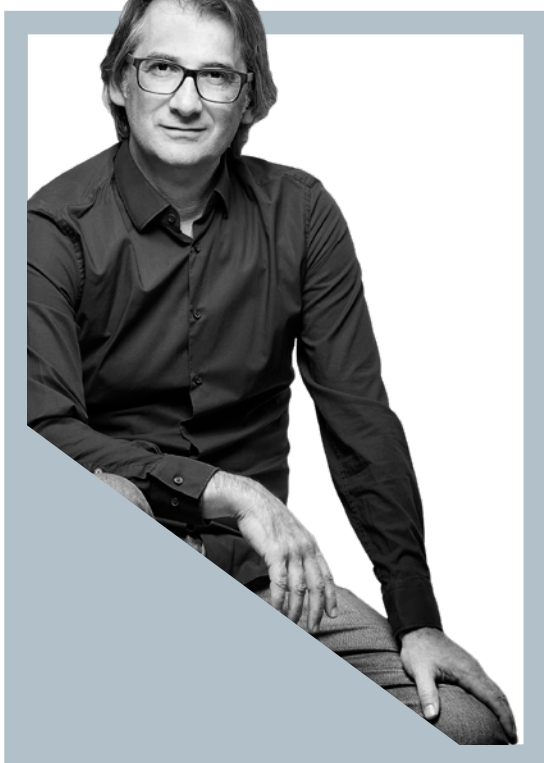
publiko, je bila Williamsova kulturna klasika *Mačka na vroči pločevinasti strehi*, kjer je naš igralski ansambel znova pokazal svojo nenadkriljivo igralsko strast in visok umetniški credo.

Koprodukcijška uprizoritev z Gledališčem Koper in s SNG Nova Gorica, ki je nastala po Lorcovi poetični drami *Dom Bernarda Alba* (in je bila zaradi korone velikokrat predstavljena), je v novembru 2021 dočakala premiero na odru Stare dvorane. Intenziteta močnih žensk, prisiljenih sobivati v izolaciji, je skozi svojevrstno koreodramsko poetiko spregovorila o stiskah, željah in travmah, ki jih ta povzroča. Prva slovenska izvedba Bartlettove *Snežinke* na Malem odru je skozi subtilno sliko oddaljevanj in približevanj med očetom in hčerko odprla temo medgeneracijskega prepada, poudarila pomembnost dialoga in potrebno pripravljenost na razmislek, da naša stran zgodbe ni nujno edina. V tem poskusu Bartlettovega zbliževanja je optimistično ponujen razmislek, ki je v prazničnem decembru, ko smo delali »obračune« za iztekajoče leto 2021, morda odprl več kot potreben most za razdvojenosti, ki hromijo dialog. Za skupno premagovanje ovir, strahov in negotovosti časa bo ta most še kako pomemben – ne le za družinski ali gledališki, pač pa tudi za družbenopolitični slovenski, evropski in svetovni prostor.

Tako kot smo v preteklem letu iskali besedila, ki komunicirajo s časom, v katerem živimo, in smo (tudi) skozi njih iskali načine za premagovanje strahov, ki jih je prinesel negotov pandemični čas, si drznemo upati in sanjati tudi neko novo obdobje, ki ga bomo soustvarjali. Prav zaradi tega spoznanja in dokazov, da je človeška moč skrita v drznih sanjah, v veri v sočloveka, v upanju na čas, ko bo zaživela neka nova »normalnost«, in v predani ljubezen do umetniškega poklica, bo leto 2021 v mojem spominu in v zgodovini Drame SNG Maribor ostalo zapisano kot izjemno uspešno (pa čeprav po statističnih pregledih in številkah koronsko) leto.

Aleksandar Popovski

umetniški direktor Drame SNG Maribor

PREMIERNE UPRIZORITVE

William Shakespeare

ROMEO IN JULIJA

(ROMEO AND JULIET)

REŽISER Aleksandar Popovski

PREMIERA 22. januarja 2021 v Stari dvorani (brez publike)

Vseobsegajoče nesmiselno in kratkovidno sovraštvo med Montegi in Capuleti je najbolj neposredna aluzija na sodobno (slovensko) družbo /.../ Popovski zna to sovraštvo predstaviti v vsej intenzivnosti in silovitosti, hkrati pa ga s karikiranjem osmeši in degradira. Z današnjim časom dogajanje poveže

tudi z vulgarnim jezikom, preklinjanjem in psovskami, kar sovraštvu odvzame še zadnje sledove namišljenih trdnih principov ter ga dodatno banalizira. /.../ Stalna izmenjava klasičnega dramskega diskurza in izstopanja iz iluzije gledališkega tvorijo dovolj prepričljiv avtonomen odrski dogodek, saj nobeden od obeh modusov dokončno ne prevlada, z obema pa se je mogoče dovolj prepričljivo identificirati. Za to so seveda zaslužni predvsem igralci. Posebej velja izpostaviti Ksenijo Mišič kot pestunjo, saj obvlada celoten diapazon čustev, od benevolentne naklonjenosti do odločnosti in ironije.

Peter Rak, Ocenjujemo: Romeo in Julija, Delo, 16. februar 2021

Nina Kuclar Stiković

SKUPAJ SAMI ALI JUTRI JE V SANJAH IZGLEDAL DRUGAČE

Krstna uprizoritev

REŽISER Nejc Gazvoda

PREMIERA 6. marca 2021 na Malem odru (brez publike)

Beg iz vseprisotnega zaprtja je osrednja tema in distopični vsakdanjik izolacije osrednji dogajalni prostor. /.../ Režiserju Nejcu Gazvodi in ustvarjalni ekipi je uspela (rado)živa anamneza trenutka. Kot pravi pitijsko režiser: »Trenutno še išče človeka, ki si želi gledati, poslušati ali brati vsebin, ki so vezane na tematiko korone.« /.../ Matevž Biber je v tej skupnosti po

sili kot najstarejši sin odličen, nepredvidljiv, nevaren, neuravnovešen. Je netilec nenehnih napetosti, ki jih že zaradi brezizhodne situacije ujetosti tako ne manjka. Njegova igra je brezkompromisna. Nobene niti objektne nastranosti mu niso tuje, od incestoidnosti s sestro do vulgarnosti vseh sort in podpihovanj.

Melita Forstnerič Hajnšek, Akvarij koronskih razkolov, Večer, 1. april 2021

Tennessee Williams

MAČKA NA VROČI PLOČEVINASTI STREHI

(CAT ON A HOT TIN ROOF)

REŽISER Jan Krmelj

PREMIERA 15. maja 2021 v Stari dvorani

Res niso čisto vse vloge in čisto vse replike popolne, ampak v vsakem prizoru uprizoritve, v vsakem dialogu je kakšna izjemna igralska kreacija. In režija, pogosto s pomočjo glasbe, jih podpira tako, da ne izgubijo prezenca in da uprizoritev ne izgubi tempa. /.../ Sledi pavza, po njej pa izoliran, z ničimer

olajšan petdesetminutni dialog Velikega očka in velikega izgubljenega sina. Petdeset minut čakamo na neizogibno, vemo, kako se bo končalo, pa vendar si ne želimo, da bi ta neizprosni pingpong Vlaškalića in Labovića prišel do konca. In v prvem in zadnjem delu bi hoteli obdržati vsak moment Nataše Matjašec Rošker, fascinantne v nasilnem vzdrževanju iluzije, ali počasno naracijo Mince Lorenci, ki uroči. Pa tudi kakšno zlasti karikirano miniaturo vseh drugih.

Petra Vidali, Slišati dramo, Večer, 21. maj 2021

Josip Jurčič

SOSEDOV SIN

Krstna uprizoritev priredbe

REŽISERKA Mateja Kokol

PREMIERA 2. julija 2020 na Komornem odru

Prizorišče je kot v kakšnem snovalnem gledališču zamejeno s serijo stolov na vse strani, na sredini pa je majhna kvadratna agora – plesišče – oder. Na njem se odvije vse usodno.

Majhnost in utesnjenost prostora delujeta imenitno, simbolno, tudi zemlja v predalih in vsi rekviziti, ki se pred nami odpirajo

izpod odra, delujejo inventivno, domiselno. Igra je solidna, tudi gib (Gaj Žmavc), v gestiki in izrazu izstopa Vojko Belšak s svojimi številnimi transformacijami.

/.../ Poučna je seveda vrnitev k praznovanju slovenske literature, tudi k jeziku izpred poldruga stoletja. Vsa pohvala režiserki, ki je naredila komunikativno, dinamično predstavo.

Melita Forstnerič Hajnšek, Paradigmatski Jurčič, Večer, 6. julij 2021

Koprodukcija Drame SNG Maribor, Burgteatra Dunaj, Jugoslovenskega dramskega pozorišta Beograd in Cankarjevega doma Ljubljana

Drago Jančar, Janez Pipan

TO NOČ SEM JO VIDEL

Krstna uprizoritev

REŽISER Janez Pipan

PREMIERA 24. septembra 2021 v Stari dvorani

PREMIERA 4. novembra 2021 v JDP Beograd

Janez Pipan romaneskni narativ iz petih individualnih pripovedi transformira v plastično, tridimenzionalno uprizoritev v treh dejanjih, kjer se monološko naratorstvo spretno izmenjuje z inscenacijo, prezentacija z reprezentacijo. Princip je preprost, vendar funkcionira brezhibno. K temu pripomore tudi uprizoritveni verizem, ki se, vsaj v detajlih, manifestira tako v scenografiji Marka Japlja kot v kostumografiji Lea Kulaša, glasbenih vložkih, ki bodisi služijo zgolj oblikovanju atmosfere ali pa akcentualizirajo posamezne poante, predvsem pa v rabi večjezičnosti. /.../ Vrhunska, mestoma kar avtentično pretresljiva sta Mateja Pucko kot gospodinja Joži in Vladimir Vlaškalič kot Jeranek. Precizno so izoblikovane tudi vloge vseh ostalih protagonistov ...

Peter Rak, Ocenjujemo: To noč sem jo videl, Delo, 28. september 2021

Koprodukcija Drame SNG Maribor z Gledališčem Koper in s SNG Nova Gorica

Federico García Lorca

HIŠA BERNARDE ALBA

(LA CASA DE BERNARDA ALBA)

REŽISERKA Yulia Roschina

PREMIERA 2. oktobra 2020 v Gledališču Koper

PREMIERA 15. oktobra 2020 v SNG Nova Gorica

PREMIERA 12. novembra 2021 v Stari dvorani

Namesto z besedami hoče uprizoritev v formi, ki je blizu koreodrami /.../ z izpostavljanjem zavrte in od zunaj zablokirane telesnosti prikazati represijo nad živahnimi puncami, obsojenimi na karantensko zaprtost v mračnem domu. /.../ Igralski solistični nastopi so izpovedni, ne manjka tekmovalnih, kadar nastopi prerivanje za Pepeta, vse ob avtorski glasbi Branka Rožmana, ki je tokrat zasledoval mediteransko pregret in strasten melos, in zgoščena, intenzivna predstava uspe povzeti sentiment v kratkih, zgoščenih nastopih, ki jih prekinjajo premolki, zamolki, ko se atmosfera še levi in ustvarja, in se zdi, da ekstenzivirajo sicer polnokrvno uprizoritev.

Matej Bogataj, Ocenjujemo: Hiša Bernarde Alba, Delo, 13. oktober 2020

Mike Barlett

SNEŽINKA
(SNOWFLAKE)

Prva slovenska uprizoritev

REŽISER Jure Novak

PREMIERA 14. decembra 2021 na Malem odru

V osrednji vlogi Andyja nastopa Gorazd Žilavec. /.../ Tukaj se je predstavil kot profilirani interpret, sposoben podajanja najrazličnejših psiholoških nians, ki funkcionirajo zelo avtentično in brez karikiranja ali preforsiranega patosa.

Delikatno, krhko, negotovo ter hkrati odločno in izgubljeno je lik hčerke Maye zasnovala Julija Klavžar, kot njena partnerka Natalie pa naravnost briljira Liza Marijina kot prototip samozvestne osebnosti, ki v svoji suvereni pozi ni pripravljena na kompromise, še manj konfrontacije načenjajo njen duševni mir. /.../ Simpatična dramska miniatura, ki s preprostimi sredstvi parodira izključevalne pozicije, poleg tega postreže s prepričljivim čustvenim nabojem, ki sega celo na področje sentimentalnega. In to v žlahtnem pomenu besede.

Peter Rak, Ocenjujemo: Snežinka, Delo, 16. december 2021

PREDSTAVA ZA MLADINO

Janja Vidmar, Maja Borin

ELVIS ŠKORC, GENIALNI ŠTOR

Krstna uprizoritev

REŽISERKA Mateja Kokol

PREMIERA 16. januarja 2021 na Malem odru

(brez publike)

Igralski ansambel svoje delo v celoti opravi odlično, ni postanka, divji rokerski ritem vzdrži do konca. Režija je dinamična, vseskozi v visokem ritmu srčnih bitov spremljamo družinske lome in Elvisova sladko-grenka iskanja na poti sprejemanja samega sebe in svojih bližnjih, iskanja identitete, ljubezni, prostora v svetu. Inventivne scenske rešitve z vertikalnim »ležanjem« na »stoječi« blazini in občasnim razpiranjem scene v globinske prizore ponujajo sicer statičnemu enodimenzionalnemu pogledu manjkajoče razsežnosti. Janja Vidmar in Maja Borin /.../ sta v odrsko agregatno stanje ob režiserkini izdatni pomoči sijajno pretopili aktualno, najstnikom privlačno in iskreno delo. Mladi gledalci bodo drli na Mali oder, ko bodo spet lahko.

Melita Forstnerič Hajnšek, Zabavno, inteligentno, v novem formatu, Večer, 13. februar 2021

DODATNI PROGRAM

SPLETNI FESTIVAL DRAME SNG MARIBOR
(7.–16. MAJ 2021)

Somrak bogov

Pošta

Grmače

Immaculata

Skupaj sami ali jutri je v sanjah izgledal drugače

Mostovi in bogovi

Krila golobice

Medeja

PONOVITVE UPRIZORITEV IZ PREJŠNJIH LET

NANINE PESMI (2020)

GRMAČE (2019)

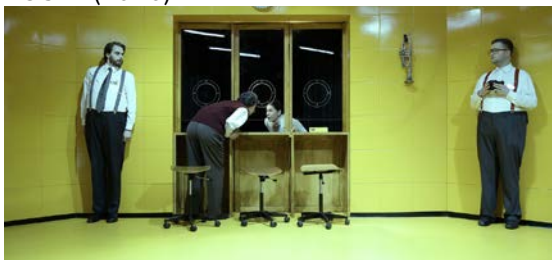
PROSLAVA (PORT OF DREAMERS/
PRISTANIŠČE SANJAČEV) (2020)

POPOLNI TUJCI (2019)

POŠTA (2020)

MEDEJA (2017)

MOSTOVI IN BOGOVI (2019)

BREZMADEŽNA/IMMACULATA (2016)

VEČNO MLADI (2015)

PREDSTAVE ZA OTROKE

SKRIVNOSTNI PRIMER
ALI KDO JE UMORIL PSA (2018)

GLEDALIŠČE OD Ž DO A (2015)

KAKO STA BIBI IN GUSTI SIPALA SREČO (2016)

JURI MURI V AFRIKI (2011)

UPRIZORITVE, PREDVAJANE NA SPLETNIH OMREŽJIH

SKUPAJ SAMI ALI JUTRI JE V SANJAH IZGLEDAL DRUGAČE (2021)

ROMEO IN JULIJA (2021)

HIŠA BERNARDE ALBA (2020)

POŠTA (2020)

MOSTOVI IN BOGOVI (2019)

GRMAČE (2019)

KRILA GOLOBICE (2019)

SOMRAK BOGOV (2018)

IMMACULATA (2016)

MEDEJA (2017)

ELVIS ŠKORC, GENIALNI ŠTOR (2021)

SKRIVNOSTNI PRIMER ALI KDO JE UMORIL PSA (2018)

GULIVERJEVA POTOVANJA (2014)

JANKO IN METKA (2007)

NAGRADE IN PRIZNANJA

6. april 2021
NINA KUCLAR STIKOVIĆ
Nagrada za mlado dramatičarko za besedilo *Skupaj sami ali jutri je izgledal drugače*, Teden slovenske drame

27. junij 2021
VLADIMIR VLAŠKALIĆ
Boršnikova nagrada za igro za vlogo Andraža v *Grmačah*, Festival Boršnikovo srečanje

27. junij 2021
BORUT BUČINEL
Boršnikova nagrada za oblikovanje svetlobe v *Grmačah*, Festival Boršnikovo srečanje

30. junij 2021
MATEJA PUCKO
Žlahtna komedijantka za vlogo Marte v *Popolnih tujcih*, Dnevi komedije, Celje

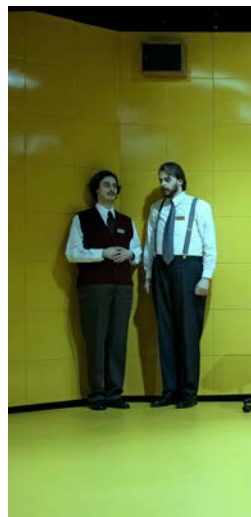
30. junij 2021
GORAZD ŽILAVEC
Žlahtni komedijant za vlogo Aleksandra v *Popolnih tujcih*, Dnevi komedije, Celje

30. junij 2021
POPOLNI TUJCI
Nagrada za žlahtno komedijo leta, Dnevi komedije, Celje

25. avgust 2021
NATAŠA MATJAŠEC ROŠKER
Nagrada za najboljšo igralko za vlogo v uprizoritvi *Immaculata*, Festival Mittelfest, Čedad, Italija

5. september 2021
POŠTA
Nagrada za najboljšo gledališko uprizoritev, 48. Mednarodni festival alternativnega in novega gledališča Infant, Novi Sad, Srbija

STATISTIČNI PREGLED PRODUKCIJE

Skupno število predstav in gledalcev

	2017	2018	2019	2020	2021
Skupno število predstav	267	259	210	140	104
Dramine predstave	253	241	189	136	103
Predstave v SNG Maribor	188	188	163	103	86
Dramine predstave	174	170	142	99	85
Gostujoče predstave	14	18	21	4	1
Festival Borštnikovo srečanje	*	*	*	*	*
Dramine predstave na gostovanjih	79	71	47	27	18
Slovenija	69	56	42	25	11
tujina in zamejstvo	10	15	5	2	7

	2017	2018	2019	2020	2021
Skupno število obiskovalcev	51.867	47.943	38.216	32.363	14.158
Obiskovalci Draminih predstav	48.801	44.171	34.300	18.271	13.501
Obiskovalci v SNG Maribor	29.062	27.653	26.174	13.664	11.156
na Draminih predstavah	25.996	23.881	22.258	12.758	10.499
na gostujočih predstavah	3.066	3.772	3.916	906	657
na predstavah Borštnikovega srečanja	*	*	*	*	*
Obiskovalci na Draminih gostovanjih	22.805	20.290	12.042	5.513	3.002
po Sloveniji	18.936	13.562	10.038	4.979	2084
v tujini in zamejstvu	3.869	6.728	2.004	534	918
Zasedenost dvoran	78,8 %	77,9 %	79,6 %	87,7 %	74,6 %

* Statistika Festivala Borštnikovo srečanje za leto 2021 je sestavni del poročila FBS.

** Drama SNG Maribor je predvajala na spletnih omrežjih 23 predstav/ogledalo si jih je 3.646 gledalcev.

*** Drama SNG Maribor je pripravila 26 spletnih dogodkov (pogovori, branja, utrinki, slovesnosti)/ogledalo si jih je 45.734 (YT, FB) gledalcev.

**** Na odrih SNG Maribor/Drama smo v letu 2021 zabeležili 7 drugih prireditev, ogledalo si jih je 665 obiskovalcev.

GOSTOVANJA DRAME SNG MARIBOR

GOSTOVANJA IN FESTIVALI V SLOVENIJI

GLEDALIŠČA

Cankarjev dom Ljubljana
NANINE PESMI

FESTIVALI

Festival
Borštnikov
srečanje

Festival Borštnikovo srečanje, SNG Maribor
GRMAČE

Dnevi komedije, SLG Celje
POPOLNI TUJCI

52.
teden
slovenske
drame
the week of
slovenian
drama

Teden slovenske drame,
Prešernovo gledališče Kranj
POŠTA

GOSTOVANJA IN FESTIVALI V TUJINI

GLEDALIŠČA

Jugoslovensko dramsko pozorište,
Beograd, Srbija
TO NOČ SEM JO VIDEL

FESTIVALI

Festival Mitem, Narodno gledališče
Budimpešta, Madžarska
ROMEO IN JULIJA

Festival monodrame Solo, Gledališče »Na Strastnom«, Moskva, Rusija
BREZMADEŽNA/IMMACULATA

Regions International Theatre Festival
Hradec Králové, Klicpera Theatre, Češka
MEDEJA

Dubrovniški poletni festival,
Dubrovnik, Hrvatska
PROSLAVA (PORT OF DREAMERS/
PRISTANIŠĆE SANJAČEV)

Festival Infant,
Kulturni distrikt Novi Sad, Srbija
POŠTA

GOSTOVANJA DRUGIH GLEDALIŠČ V SNG MARIBOR

HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvatska
GOSPA MINISTRICA

OSTALE ZANIMIVOSTI IZ LETA 2021

PUBLIKACIJE

Zbirka gledaliških listov

Publikacija Port of Dreamers –
predstavitve na 72. Dubrovniškem poletnem festivalu

Plakati uprizoritev

**FESTIVAL
BORŠTNIKOV
SREČANJE**

VSEBINSKO POROČILO O IZVEDBI 56. FESTIVALA BORŠTNIKOVO SREČANJE

Še pred nekaj meseci ni bilo povsem samoumevno, da bomo letošnji festival lahko izvedli v fizični obliki in z občinstvom v dvoranih. Priprave so potekale v negotovih okoliščinah in v času zaprtja, ko so se mnogi evropski gledališki festivali odločali za spletne ali hibridne oblike. Borštnikovo pa smo želeli izvesti v živo, v polnem obsegu in z vsemi načrtovanimi aktivnostmi, vključno z mednarodno razsežnostjo. V dneh tednih (v novem, zgodnjepoletnem terminu) se je na mariborskih prizoriščih zvrstilo 40 gledaliških predstav slovenskih in tujih producentov, tudi tokrat smo festival uvedli z vsebinami za mlade in njihove mentorje ter razvejanim študentskim dogajanjem, dopolnili pa smo ga s številnimi dogodki v festivalskih spremljevalnih sklopih, ki so bili zasnovani in izvedeni z mednarodno udeležbo.

Širitev festivalskega programa je v povezavi z epidemičnimi okoliščinami narekovala premik izvedbe na mesec junij. Več desetletij stara zamisel o Borštnikovem srečanju v zgodnejšem terminu se je letos uresničila in že tokratni odziv občinstva napoveduje, da bo ta korak sprejet z razumevanjem in naklonjenostjo, naša naloga pa je, da ta premik izkoristimo in še okrepimo povezanost z mestom, občinstvi in gledališko skupnostjo. Borštnikovo bo torej odslej v novem terminu.

Festival se je odvijal v času tik po odprtju slovenskih gledališč, po dolgih mesecih ustavitve je gledališko dogajanje nenadoma na visokih obratih, zato so producenti predstav morali prilagoditi svoje aktivnosti, da so lahko zagotovili svojo udeležbo – s tem pa verodostojnost in celovitost festivala. Čeprav je festival potekal nemoteno in brez zapletov, smo se ves čas zavedali, da smo še vedno daleč od stabilnih in predvidljivih razmer za delo – ne vemo niti, kaj nam prinaša jesen.

V preteklih mesecih so se mnogi gledališki ustvarjalci soočili s pomanjkanjem dela in uspešnost prehoda v postepidemično obdobje bo odvisna od vključenosti vseh, eni temeljnih značilnosti in kvalitet slovenskega gledališkega sistema sta prav njegova razvejanost in raznolikost estetskih ter produkcijskih modelov. Iz hiperprodukcije, ki je izčrpavala ustvarjalce, je gledališče vstopilo v mrzlično iskanje novih pristopov in formatov, kar je najbrž le druga plat iste medalje, in sedaj se spet vračamo v prejšnje stanje, morda v še višji prestavi. Utegne se torej zgoditi, da se ne bo nič spremenilo, da se bo gledališče vrnilo v utečene tirnice, ne da bi si odgovorilo na nekatera temeljna vprašanja, za katera prej morda ni bilo časa. S temi dilemami se bomo ukvarjali prihodnje leto, na 57. Festivalu Borštnikovo srečanje.

Letošnja festivalska edicija je bila izvedena v polnem obsegu, z vsemi programskimi sklopi, vključno s tekmovalnim programom in podelitvijo nagrad, gostili smo številne tuje in slovenske producente in Maribor je bil ponovno epicenter gledališkega dogajanja.

Obema financerjema, Mestni občini Maribor in Ministrstvu za kulturo, se zahvaljujemo za stabilno podporo, ki nam omogoča razvoj in večletno načrtovanje kakovostnega programa, kot je pri mednarodnih gledaliških festivalih tudi običajno.

Aleš Novak
umetniški direktor FBS

EKIPA 56. FESTIVALA BORŠTIKOV SREČANJE

Umetniški direktor Aleš Novak

Direktor SNG Maribor Danilo Rošker

Selektor tekmovalnega programa 56. FBS Rok Bozovičar

Strokovna skupina umetniškega direktorja Neda Rusjan Bric, Nenad Jelesijević, Tina Kosi, Tone Partljič in Tomaž Toporišič

Strokovna žirija za tekmovalni program Barbara Orel, Haris Pasović, Norbert Rakowski, Vilma Štritof in Ivan Medenica

Strokovna žirija za podelitev Boršnikovega prstana Mojca Jan Zoran, Matjaž Zupančič, Petra Vidali, Peter Boštjančič in Marinka Poštrak

Producentka in asistentka umetniškega direktorja Mojca Kolar

Izvršna producentka in odnosi z javnostmi Daša Šprinčnik

Producentka in programska sodelavka (Mlado gledališče, Študentsko gledališče) Mojca Redjko

Projektni svetovalec Miha Marinč

Oblikovalec vizualne podobe festivala Radovan Jenko

Urednik publikacij Benjamin Virc

Producentka glasbenega programa Martina Magdič

Koordinatorica dodatnega programa in skrbnica festivalskih lokacij Ana Gabrovec

Koordinatorica covid protokolov in skrbnica strokovne žirije Mojca Hadela

Koordinatoriki prostovoljcev Marja Guček in Adrijana Kos

Fotograf Boštjan Lah

Tehnični vodji Matic Gselman in Matic Kašnik

Voditeljici pogovorov o tekmovalnih predstavah Alja Lobnik in Nika Švab

Spletna stran www.borstnikovo.si

Mobilna aplikacija 56. FBS (Android in iOS ver.)

MLADO GLEDALIŠČE – USPOSABLJANJE ZA UČITELJE IN GLEDALIŠČNE USTVARJALCE (14.–16. 6. 2021)

Uvodni programski sklop je oblikoval platformo za križanje stališč, potreb in vprašanj na preseku kakovostne kulture in umetnosti ter sodobne vzgoje in izobraževanja. V gledališče je vabil mlade gledalce in njihove vzgojitelje. Letos je bil tematsko usmerjen v umetniško refleksijo okolja in človekove odgovornosti za planet.

Sestavljale so ga štiri vrhunske uprizoritve: *Tihožitje* v produkciji Lutkovnega gledališča Ljubljana, *Neverjetno potovanje Rdeče kapice* katalonske skupine Insectotropics, avtorski portret nemškega fotografa, režiserja in pohodnika Volkerja Gerlinga *Portreti v gibanju* ter večzvrstna mojstrovina belgijskih ustvarjalcev Focus in ChaliWaté z naslovom *Nedelja*. Predstave je zaokrožila inštalacija *Arhiv samozadostnosti* Tery Žeželj in Ivane Vogrinc Vidali v produkciji zavoda Bunker. Umetniška doživetja so poglobljali na novo domišljeni pogovori z ustvarjalci, dopolnile pa so jih tri strokovne predstavitve – *Lutka med življenjem in smrtjo*, *Pismenost za gledališče*, *Ljubezen v času epidemije* – in dve ustvarjalni delavnici z gostujočimi umetniki – *Fragments mesta*, *Montaža na odru*.

Izbrane predstave in spremljevalni dogodki so angažirano nagovorili mlade gledalce in njihove vzgojitelje ter najširši javnosti razkrili užitke sodobnih uprizoritvenih možnosti, niso pa se zadovoljili »samo« z vznemirjanjem, temveč so predlagali in opisali še možne korake in metode za razvoj občutljivih tipalk, sporazumevalnih poti, ustvarjalnih sporočil in gradnjo solidarne skupnosti.

Programski sklop Mlado gledališče ob festivalu sooblikujeta tudi projekta kulturno-umetnostne vzgoje na področju gledališča: Prvi prizor: gledališče kot prostor učenja simbolnih jezikov (Drama SNG Maribor) in Gleda(l)išče (SLOGI). Sofinancerja projektov sta EU iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija.

PREDSTAVE S POGOVORI

1. Tin Grabnar, Tjaša Bertoneclj: **Tihožitje**. Devet poskusov, kako ohraniti življenje 16+

2. Tery Žeželj, Ivana Vogrinc Vidali: **Arhiv samozadostnosti**. Idejni zemljevid 14+

3. Insectotropics: **Neverjetno potovanje Rdeče kapice**. Galaktična pravljica za odrasle 16+ (14. junij) in za vse 9+ (15. junij)

4. Volker Gerling: **Portreti v gibanju**. Portretna slikofrca 12+

5. Julie Tenret, Sicaire Durieux, Sandrine Heyraud: **Nedelja**. Gibalno-predmetno-lutkovna misija 10+

MLADO GLEDALIŠČE – SPREMLJEVALNE VSEBINE

1. **Pismenost za gledališče**, predstavitev projektov KUV v gledališču

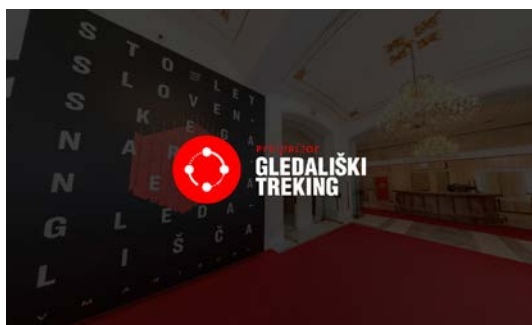
2. **Lutka med življenjem in smrtjo**, predstavitev z demonstracijo

3. Ljubezen v času epidemije, predstavitev spletnih projektov

4. Mlado gledališče, treking z refleksijo

MLADO GLEDALIŠČE – USTVARJALNI DELAVNICI

1. Insectotropics: **Montaža na odru**, delavnica raznorodnih uprizoritvenih jezikov

2. Volker Gerling: **Fragmenti mesta**, pripovedovalska delavnica

ŠTUDENTSKO GLEDALIŠČE – MEDNARODNA ŠTUDENTSKA PLATFORMA (17.–22. 6. 2021)

Študentski program se je odzival na nelagodno stanje žive gledališke kulture v sedanjem prostoru in času, ki ju zaznamujeta na eni strani kipeča nuja ustvarjati in naravna potreba po svobodi, na drugi pa s pandemijo in politično krizo hromeča socialna distanca. Usmerjal se v iskanje novih možnosti gledališkega medija, premoščanje razpok, ki nastajajo med realnostjo in simulakri. Kot gledališka ljubezen v času pandemije je predvsem povabilo občinstvu na skupno potopitev v intimne (so)ustvarjalne prostore in procese gledališča, k skupnemu doživetju nove uprizoritvene realnosti – brez odmika in na glas. Tudi letos smo ta programski sklop razvijali v sodelovanju z Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo.

Predstavili so zrelo študijsko uprizoritev Strniševih *Ljudožercev* nekdanjega VII. semestra; igralci, režiserji in dramaturgi iz VIII. semestra so na festivalu gostovali s svežo *Jagobabo* Daneta Strniše, drugi letnik pa s produkcijo celoletnega ustvarjalnega procesa po motivih B. Brechta in H. Müllerja z naslovom *Strah in beda Tretjega rajha*. Bogat sklop produkcij je zaokrožila *Mislila sem, da bo konec sveta drugačen* študentk in študentov igre iz VIII. semestra. Vsem uprizoritvam so sledili pogovori z mladimi ustvarjalci.

Predstavili smo tudi projekcijo kratke TV-drame *Fatamorgana*, v kateri se »drama« odvíja na Zoomu in drugih spletnih platformah, kamor se je preselilo življenje v času epidemije. Ogled je bil dobra osnova za razširjen pogovor o filmu, pa tudi o ustvarjanju v preteklem letu.

Akademjski Borštnikov blog je tudi letos živahno reflektiral celoten festival; kreirali in urejali so ga študentke in študenti Oddelka za dramaturgijo in scenske umetnosti v sodelovanju s študentkami in študenti vseh smeri.

Program je pridobil mednarodno dimenzijo z odličnim gostovanjem Akademije dramske umetnosti iz Zagreba. Študentje petega letnika igre s profesorico Doro Ružđjak Podolski so gostovali s predstavo *V agoniji*, ki so jo uprizorili v izvirni verziji dvodejanke vélikega Miroslava Krleža. Mednarodni značaj je imel tudi projekt *Minutna drama*, uprizoritev treh kratkih dramskih besedil z dramskega natečaja UL AGRFT v preteklem letu.

PREDSTAVE S POGOVORI

1. Miroslav Krleža: **V agoniji**. Asistent režije Patrik Sečen. Produkcija II. letnika DSG SZ ADU.

2. Gregor Strniša: **Ljudožerci**. Režiser Luka Marcen. Produkcija VII. semestra DI in GLR UL AGRFT.

3. Dane Zajc: **Jagababa**. Režiserka Živa Bizovičar. Produkcija VIII. semestra DI, GLR in DSU UL AGRFT.

4. Bertolt Brecht, Heiner Müller: **Strah in beda Tretjega rajha**. Režiserja Bor Ravbar, Jernej Potočan. Produkcija III. in IV. semestra DI, GLR in DSU UL AGRFT.

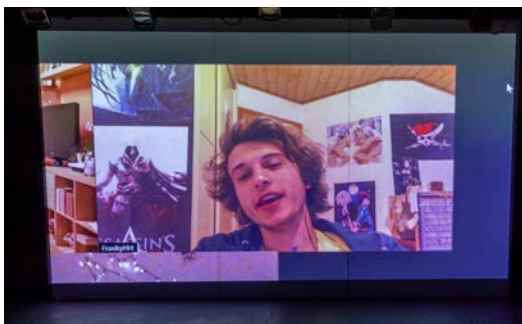
5. Po motivih dram Herberta Achternbuscha *Susn*, Jeana Cocteauja *Človeški glas*, Mariana Tenconija Blanca *Izjemno življenje*: **Mislila sem, da bo konec sveta drugačen**. Režiser Dorian Šilec Petek. Produkcija VIII. semestra DI UL AGRFT.

Pogovore po predstavah so vodile študentke in študentje dramaturgije in scenskih umetnosti UL AGRFT.

PROJEKTI

- **Fatamorgana**. Režiserka Lana Bregar. TV-drama UL AGRFT s pogovorom o novi stvarnosti.

- **Minutna drama.** Mednarodni projekt UL AGRFT v sodelovanju s Festivalom Borštnikovo srečanje.

- **Akademjski blog/Borštnikov blog.** Projekt UL AGRFT v sodelovanju s Festivalom Borštnikovo srečanje.

SPREMLJEVALNI PROGRAM

V slovenskem delu spremljevalnega programa smo gostili osem predstav, pri čemer sta bili dve predstavi izvedeni dvakrat.

1. Simona Semenič: **to jabolko, zlato.** Režija Primož Ekart. Zavod Imaginarni, koprodukcija Cankarjev dom, SNG Drama Ljubljana in Mestno gledališče ljubljansko.

2. Simona Semenič: **jerebika, štrudelj, ples pa še kaj.** Režija Janez Janša. Maska Ljubljana in Slovensko mladinsko gledališče.

3. Beton Ltd.: **Mahlzeit.** Koncept in izvedba Beton Ltd. Bunker.

4. Tanja Zgonc: **Poklon/Tribute**. Plesni teater Ljubljana.

5. Po motivih Williama Shakespeara in Bernarda-Marie Koltès: **H genotipu Hamlet**. Režija in mentorstvo Dragan Živadinov. UL AGRFT in Zavod Delak.

6. Snježana Premuš: **Vsak čas je zdaj, prostor**. Zavod Federacija in Nomad Dance Academy Slovenija, koprodukcija Bunker, Workshop foundation Budimpešta, Lokomotiva Center za nove iniciative v umetnosti in kulturi.

7. Feminalz: **Tatovi podob**. Emanat.

8. Anita Wach, Bojan Jablanovec: **Physis**. Via Negativa.

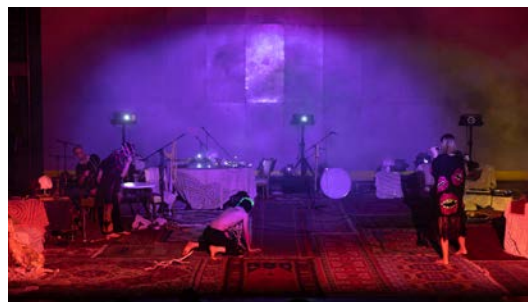
SPREMLJEVALNI PROGRAM – TUJA GOSTOVANJA

V mednarodni program smo umestili štiri tuje uprizoritve; vse so bile izvedene v nespremenjenih izvedbah. Plesna predstava *Nomad* je slavnostno odprla letošnji Festival Borštnikovo srečanje v petek, 18. junija 2021; gosotovanja se je udeležil tudi mednarodno uveljavljeni koreograf Sidi Larbi Cherkaoui. Uspeli smo uskladiti nove termine za lani načrtovani gostovanji ZKM in Berliner Ensemble; z nami je bil tudi umetniški direktor tega slovitega berlinskega gledališča in režiser Oliver Reese. S podporo Italijanskega inštituta za kulturo v Ljubljani pa smo gostili tudi gledališko-glasbeni projekt *Klub Taiga – Dear Darkness*.

1. Sidi Larbi Cherkaoui: **Nomad**. Eastman & 420PEOPLE, Cultuurcentrum Berchem (BE).

2. Industria Independente: **Klub Taiga – Dear Darkness**. Teatro di Roma – Teatro Nazionale (IT).

3. Avtorski projekt Boruta Šeparovića po motivih istoimenskega romana Ödöna von Horvátha, navdihnjen z delom Franca Bifa Berardija *Heroji: Mladež bez boga (Mladina brez boga)*. Režija Borut Šeparović. Zagrebško gledališče mladih ZKM in Montažstroj (HR).

4. Gunter Grass: **Die Blechtrommel (Pločevinasti boben)**. Režija Oliver Reese. Berliner Ensemble (DE).

TEKMOVALNI PROGRAM

Lani neizveden tekmovalni program je bil izveden letos. V gledališki sezoni 2019/2020 ga je izbral selektor Rok Bozovičar. Dveh predstav na festivalu nismo videli, saj ju zaradi objektivnih razlogov ni bilo moč obnoviti.

1. Katarina Morano, Žiga Divjak: **Sedem dni**. Režija Žiga Divjak. Mestno gledališče ljubljansko, premiera 19. september 2019.

2. Avtorski projekt po delih Rudija Šeliga: **Izobčenke**. Režija Mirjana Medojevič. SNG Drama Ljubljana, premiera 27. september 2019.
3. Dane Zajc: **Grmače**. Režija Nina Rajić Kranjac. Drama SNG Maribor, koprodukcija Konservatorij za glasbo in balet Maribor, premiera 27. september 2019.

4. Henrik Ibsen: **Strahovi**. Režija Igor Vuk Torbica. Prešernovo gledališče Kranj, premiera 10. oktober 2019.
5. Susan Sontag: **Alice v postelji**. Režija Dorian Šilec Petek. SNG Drama Ljubljana, premiera 8. november 2019.

6. Po motivih Marka Breclja in Marka Mlačnika: **Biokozmizem::Izreka**. Režija Dragan Živadinov. Zavod Delak, premiera 26. november 2019.

7. Gledališko potovanje po motivih *Modre ptice* Mauricea Maeterlincka: **Sedem vprašanj o sreči**. Režija Tomi Janežič. Lutkovno gledališče Ljubljana in Slovensko mladinsko gledališče, premiera 10. januar 2020.

8. Florian Zeller: **Sin**. Režija Eduard Miler. Mini teater, premiera 18. januar 2020.

9. Sofi Oksanen: **Očiščenje**. Režija Jari Juutinen. Slovensko ljudsko gledališče Celje in sadsongskomplex:fi, premiera 21. februar 2020.

10. Avtorski projekt **Gejm**. Režija Žiga Divjak. Slovensko mladinsko gledališče in Maska Ljubljana, premiera 10. junij 2020.

Tekmovalnim predstavam je sledil pogovor po predstavi. Pogovore je moderirala gledališka kritičarka in publicistka Alja Lobnik; razen po predstavi *Gejm*, kjer se je z umetniško ekipo pogovarjala Nika Švab.

STROKOVNI PROGRAM

V sodelovanju s partnerji smo izvedli tri strokovne dogodke; dva od njih smo v celoti posneli in v živo prenašali na festivalskem Youtube kanalu, dostopna sta tudi kasneje.

1. **Gledališče, ples in performans po covid-19, med trenutno pogubo in priložnostmi za prihodnost**, mednarodni simpozij Društva gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije DGKTS

2. **Pogoji za ustvarjalnost: projekcija izgubljenega prostora**, okrogla miza Združenja dramskih umetnikov Slovenije ZDUS

3. **V iskanju renesanse: gledališče in digitalno**, panelna diskusija v sodelovanju z Evropsko gledališko konvencijo

GLASBENI PROGRAM

Na različnih lokacijah po mestu smo izvedli osem koncertnih dogodkov oziroma glasbenih projektov. Novo festivalsko prizorišče je postal obnovljen Sodni stolp.

1. **Plesno-kulturno društvo Flamenko, Ana Pandur & Založba Sanje: Črni zvoki**, plesno-glasbena predstava po motivih predavanja Duende: igra in teorija Federica Garcíe Lorce

2. **Anja Zag Golob & Drago Ivanuša: Da ne da ne bo več prišla ...**, glasbeno-poetični projekt

3. **Tomaž Hostnik & Nerodnozabavni ansambel**, koncert

4. **Uršula Ramoveš & Fantje z Jazbecove grape: Hribovske balade in pesmi z železnega repertoarja**, koncert

5. **Vasko Atanasovski & Adrabesa Quartet: Feniks**, koncert jazz glasbe

6. **Silence: Turistični vodič po občutkih izgubljenosti**, koncert

7. **Insan & grupa Ljudi**, koncert

8. **Brenci banda**, koncert v sodelovanju s Festivalom Lent

DODATNI PROGRAM

1. **Dramatika Stanka Majcna in njen uprizoritveni potencial**, okrogla miza v sodelovanju z Mariborsko knjižnico

2. **Renesansa**, mednarodni videoprojekt Evropske gledališke konvencije (ETC)

3. Knjižni sejem slovenskih gledaliških založnikov

4. Predstavitev knjig na Festivalu Boršnikovo srečanje: **Rok Vevar: Ksenija, Xenia**, v sodelovanju z Zavodom Maska

5. Predstavitev knjig na Festivalu Boršnikovo srečanje: **Matjaž Zupancič: Zadnje drame**, v sodelovanju z UL AGRFT

6. Predstavitev monografije **RAC**, biografija Radka Poliča, v sodelovanju z založbo Beletrina

7. Gledališče Ane Monroe: **Cirkus Korona**, v sodelovanju z Domom Danice Vogrinec

8. Urbani in razigrani sprehodi, v sodelovanju z Rajzefibrom in Živimi dvorišči

9. Spletna fotografska razstava **Festival Boršnikovo srečanje 2020**

10. Fotografska razstava Boštjana Laha **Pod maskami** (zaodrije 55. FBS)

ZAKLJUČNA PRIREDITEV

Sklepna slovesnost s podelitvijo nagrad in Boršnikovega prstana je bila na sporedu v nedeljo, 27. 6. 2021, režiral jo je Jure Novak, koncept je sledil gibanju #mismokultura, ki ga je zasnoval Jernej Čampelj. Neposredni prenos prireditve je bil na Prvem programu Televizije Slovenija.

NAGRADE 56. FBS

Petčlansko mednarodno strokovno žirijo so sestavljali teatrologinja in redna profesorica za področje dramaturgije in scenskih umetnosti Barbara Orel, mednarodno priznan gledališki režiser Haris Pasović, ki je sicer umetniški vodja East West Centra Sarajevo in institucije Sarajevo Fest Arts and Politics, zadnja tri leta pa tudi direktor festivala uprizoritvenih umetnosti Mittelfest v Čedadu, poljski gledališki režiser Norbert Rakowski, menedžer ter umetniški direktor Gledališča JK Opole ter direktor Festivala poljske klasične drame v mestu Opole, dramaturginja in novinarka Tretjega programa Radia Slovenija – ARS Vilma Štritof in Ivan Medenica, umetniški direktor mednarodnega gledališkega festivala BITEF v Beogradu, gledališki kritik in profesor na Fakulteti dramskih umetnosti.

VELIKA NAGRADA FESTIVALA BORŠNIKOVO SREČANJE ZA NAJBOLJŠO PREDSTAVO

Gejm v režiji Žige Divjaka v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča in Maske Ljubljana

BORŠNIKOVA NAGRADA ZA NAJBOLJŠO REŽIJO

Živa Divjak za režijo uprizoritve *Gejm* v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča in Maske Ljubljana

ŠTIRI BORŠNIKOVE NAGRADE ZA IGRO

Vladimir Vlaškalić v uprizoritvi *Grmače* v produkciji Drame Slovenskega narodnega gledališča Maribor s Konservatorijem za glasbo in balet Maribor

Maša Derganc v uprizoritvi *Alice v postelji* v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana

Matej Puc v uprizoritvah *Gejm* v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča in Maske Ljubljana in *Sedem dni* v produkciji Mestnega gledališča ljubljanskega

Gašper Malnar v uprizoritvi *Sedem vprašanj o sreči* v koprodukciji Lutkovnega gledališča Ljubljana in Slovenskega mladinskega gledališča

BORŠNIKOVA NAGRADA ZA MLADO IGRALKO

Sara Dirnbek v uprizoritvi *Gejm* v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča in Maske Ljubljana

BORŠNIKOVA NAGRADA ZA SCENOGRAFIJO

Igor Vasiljev v uprizoritvi *Gejm* v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča in Maske Ljubljana

BORŠNIKOVA NAGRADA ZA DRAMATURGIJO

Katarina Morano v uprizoritvi *Gejm* v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča in Maske Ljubljana

BORŠNIKOVA NAGRADA ZA OBLIKOVANJE SVETLOBE

Borut Bučinel v uprizoritvi *Grmače* v produkciji Drame Slovenskega narodnega gledališča Maribor s Konservatorijem za glasbo in balet Maribor

BORŠNIKOVA NAGRADA ZA GLASBO IN OBLIKOVANJE ZVOKA

Blaž Gracar v uprizoritvah *Gejm* v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča in Maske Ljubljana in *Sedem dni* v produkciji Mestnega gledališča ljubljanskega

BORŠNIKOVA NAGRADA PO PRESOJI ŽIRIJE

Lutkovno gledališče Ljubljana in Slovensko mladinsko gledališče za produkcijo uprizoritve ***Sedem vprašanj o sreči***

BORŠNIKOV PRSTAN

Strokovna žirija za podelitev **Boršnikovega prstana**, ki so jo sestavljali Mojca Jan Zoran, Matjaž Zupančič, Petra Vidali, Peter Boštjančič in Marinka Poštrak, je najvišjo igralsko nagrado pri nas podelila vrhunski gledališki igralki **Jette Ostan Vejrup**. Prstan je prejela na sklepni slovesnosti.

Na sklepni slovesnosti je bila podeljena tudi nagrada Društva gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije za najboljšo uprizoritev pretekle sezone (2019/2020), ki jo je prejela uprizoritev ***BIKOZMIZEM::IZREKA*** po motivih Marka Breclja in Marka Mlačnika ter v režiji Dragana Živadinova in produkciji Zavoda Delak.

FESTIVALSKE LOKACIJE

Festivalsko dogajanje se je odvijalo na več prizoriščih v SNG Maribor, Vetrinjskem dvoru, Narodnem domu, Lutkovnem gledališču Maribor in v Sodnem stolpu.

FESTIVALSKE PUBLIKACIJE

Izdali smo obsežen dvojezični katalog 56. FBS s predstavitvijo programa (174 strani), dvojezično programsko brošuro in programsko knjižico Mlado gledališče (e-oblika).

ODNOSI Z JAVNOSTMI

Festival se je v nagovarjanju strokovne in zainteresirane javnosti posluževal različnih komunikacijskih strategij in metod: ažurno obveščanje medijev o dogodkih vse leto, raba družbenih omrežij, pošiljanje newsletter sporočil naročnikom, atraktivno oblikovana in dinamična spletna stran, ki poroča o aktualnih dogodkih na festivalu in po njem. Festival je tudi letos ponudil brezplačno mobilno aplikacijo (na voljo za Andorid in iOS), ki uporabnikom omogoča hiter in pregleden dostop do festivalskih dogodkov in vsebin.

Izvedli smo številne aktivnosti na področju odnosov z mediji in bili prisotni v večini slovenskih medijev. Akreditiranih je bilo tudi nekaj novinarjev iz sosednjih držav.

ANALIZA PO TIPU MEDIJA

Od 1. 1. 2021 do 31. 7. 2021

	2017	2018	2019	2020	2021
TISKANI	346	377	333	262	387
INTERNET	453	482	423	398	500
RADIO	131	136	131	78	119
TISKOVNA AGENCIJA	82	94	79	71	85
TELEVIZIJA	45	47	54	23	28
SKUPAJ	1057	1136	1020	832	1119

Razmerje med različnimi tipi medijev se glede na prejšnja leta ni bistveno spremenilo. Prevladujejo objave na spletu (50 %), ki ne vključujejo objav na družbenih omrežjih. Zadovoljivo je tudi število objav v tiskanih medijih, precej več kot v letih prej pa smo zabeležili objav na radijskih postajah (skoraj 30-% povečanje). Polovica vseh videoobjav je bila na TV Slovenija 1, ostale večinoma na TV Maribor, nekaj pa na BKTV. Največ objav v tiskanih medijih je bilo v Večeru, sledita Delo in Dnevnik. Otvaritveno in zaključno prireditev je spremljalo tudi veliko lokalnih medijev in fotoagencij.

PRODAJA VSTOPNIC

Aktivnosti na področju prodaje so se nanašale na oblikovanje cen predstav in oblikovanje abonmaja. Pripravili smo različne prodajne akcije in kupone, ki so veljali ob nakupu več vstopnic naenkrat, in ohranili izbirni festivalski abonma.

Statistika prodaje vstopnic in prihodek po posameznih programskih sklopih

SKLOP	Prodane	Sponzorji, žirija, novinarji, gostje	Vse vstopnice	Prihodek (v EUR)
Tekmovalni	419	586	1005	6705,80
Spremljevalni	363	604	967	3169,70
Mednarodni	286	464	750	2428,20
Mlado gledališče	244	190	434	1047,60
Študentsko gledališče	50	94	144	237,75
Ostale prireditve	0	92	92	0,00
Sklepna prireditev*	0	230	230	0,00
Skupaj	1362	2260	3622	13.589,05

*Vstopnice za sklepno prireditev so brezplačne, dvorane so bile polne v skladu z epidemiološkimi omejitvami.

**OPERA
BALET**

LETO 2021 – ČAS NENEHNIH PRILAGAJANJ NA PANDEMIČNE RAZMERE

Leto 2021 je v mariborski Operi – kljub optimističnim pričakovanjem ob skorajšnji izzvenelosti pandemije koronavirusa – žal ponovno zaznamovalo spopadanje s številnimi organizacijskimi in kadrovskimi izzivi, povezanimi s porastom okužb, ter posledičnimi izpadi delovnih procesov umetniških ansamblov (simfoničnega orkestra, opernega zbora in solistov). Kljub večkratnim »korekcijam« načrtovanega umetniškega programa, s katerimi smo ustanovitelja seznanjali o dinamiki sprotnih prilagoditev na obstoječe razmere – ob upoštevanju vseh predpisanih smernic in navodil NIJZ in pristojnega Ministrstva za kulturo –, smo vendarle zadovoljni, da nam je do izteka leta uspelo »poravnati dolg« do naših abonentov še iz sezone 2020/2021. V luči vseh sprememb, ki so se zgodile v preteklem letu, bi lahko tako poudarili dejstvo, da spremembe v strukturi realiziranega umetniškega programa ne reflektirajo kakršnekoli vsebinske krnitve, zaradi katerih bi bila javnost prikrajšana za kvaliteto umetniške izkušnje, ampak odražajo predvsem časovne zamike, ki so nastali zaradi nihanj odkritih okužb.

Izkušnja, povezana s povečevanjem digitalne dostopnosti umetniškega programa širši javnosti, nas je po eni strani naučila ohranjati stike s publiko predvsem mlajših in srednjih generacij, ki z obvladovanjem tehnoloških veščin izkazuje splošno »digitalno pismenost« in navade spremljanja spletnih dogodkov, po drugi strani pa se je vedno bolj pokazalo to, da je telesna izkušnja umetnosti v svojem izvirnem prostoru nenadomestljiva, zato kvantiteto spletnih ogledov nikakor ne gre izenačevati z ogledi v živo, ampak jih gre razumeti kot svojevrstni izhod v sili, kot kolateralni pojav izrednih razmer. Kljub temu smo lahko veseli, da so dogodki iz začrtanega repertoarja s številnimi ogledi našli

svojo pot in mesto v množici digitalnih vsebin svetovnega medmrežja; podobne pozitivne ugotovitve lahko zapišemo tudi po izvedbi vseh premierskih produkcij, ki niso doživele zgolj ugodnega sprejema pri publiku, ampak tudi pri kritikih.

Leto 2021 se bo v zgodovino slovenske glasbenogledališke poustvarjalnosti prav gotovo zapisalo še kot eno težavno leto, v katerem se je skrb za poustvarjalno kvaliteto nadomestila z veliko bolj fundamentalnim vprašanjem, ali bo zaradi negotovih pandemičnih razmer v družbi in posledičnih okužb in rizičnih stikov v umetniških ansamblih neki kulturni dogodek (uprizoritev ali koncert) sploh izveden. Ob številnih prekinitvah študijskih oziroma delovnih procesov smo vse pogosteje začutili tudi sistemske pomanjkljivosti, ki se kažejo v staranju umetniških ansamblov na eni in obstoječi (sodobnemu času neprilagojeni) delovni zakonodaji na drugi strani, zlasti v kontekstu omejenih zmožnosti zaposlovanja mladih perspektivnih opernih pevcev in inštrumentalistov. Zaradi tega bo v prihodnje

nujen večji posluš države, ki bi morala več pozornosti nameniti predvsem ohranjanju, spodbujanju in zaposlovanju mladih, ki jih želja po kariernem uspehu pogostokrat zanese v tujino, kjer tudi ostanejo, ali pa so zaradi prekarnih oblik dela v Sloveniji slabše opaženi in posledično potisnjeni na rob družbe. Še več, v okviru rehabilitacije kulture – še posebej operne in koncertne poustvarjalnosti – v ne povsem gotovi »postkoronski« prihodnosti bomo morali dati več poudarka tako rekoč vsem razvojno naravnanim projektom, zlasti vzgojno-izobraževalnim umetniškim vsebinam, primarno namenjenim umetniškemu opismenjevanju najmlajših generacij (otrok in mladostnikov), in nasploh vsebinam, ki omogočajo večjo vključenost in participacijo tudi družbeno in ekonomsko šibkejših skupin in posameznikov. Le na ta način, tj. s širšim pripoznanjem javnosti in spodbujanjem njene zainteresiranosti za kulturo in umetnost, si lahko na dolgi rok zagotovimo dotok novega občinstva, s tem pa tudi nadaljevanje svojega poslanstva in novih priložnosti za še kako zaželeno razvojne impulze.

Simon Krečič
umetniški direktor Opere

KLJUB NEGOTOVIM RAZMERAM LETO POUSTVARJALNIH PRESEŽKOV V MARIBORSKEM BALETU

Preteklo leto, ki ga v marsikaterem oziru ohranjamo v spominu kot čas novih porastov okužb in posledične negotovosti, je kljub številnim izzivom organizacijske in izvedbene narave prineslo številne poustvarjalne premike, ki jih lahko ocenjujemo kot daljnosežno pomembne za prepoznavnost mariborskega Baleta. Ne glede na omenjene fluktuacije, povezane s številom odkritih okužb, s katerimi se še danes spopadamo tako v javnem življenju kakor tudi v celotni sferi uprizoritvenih umetnosti, velja najprej izpostaviti zadovoljstvo ob vseh realiziranih baletnih premierah, s katerimi smo – sicer z rahlim časovnim zamikom – izpolnili vse naše obveznosti do naših stalnih obiskovalcev, bodisi abonementov kakor tudi do bolj ali manj naključnih gledalcev.

Posebej ugoden odziv je po nekajmesečni »abstinenci« uprizarjanja baletnih predstav s svojo ponovno vrnitvijo na veliki mariborski oder doživela premiera Orffove scenske kantate *Carmina Burana* v koreografiji Edwarda Cluga, ki predstavlja nov mejnik v doseganju celovite poustvarjalne sinergije združenih umetniških ansamblov mariborskega Baleta in Opere. Slavospev življenju, ljubezni in vsemu, kar nas povezuje, je bil v tematskem smislu kot nalašč primerna iztočnica k optimističnemu zrenju v prihodnost. Nemara še večje prepoznavnosti v širšem evropskem prostoru je bila deležna baletna noviteta *Povodni mož* na glasbo Milka Lazarja in v moji koreografiji. Baletni spektakel, ki je svoj navdih in metafizično substanco našel v istoimenski Prešernovi baladi, je bil izveden na samem začetku meseca julija na Blejskem otoku – na tem edinstvenem biseru slovenske narave – in je bil del slavnostne inavguracije ob slovenskem prevzemu predsedovanja Evropski uniji v prisotnosti najuglednejših mednarodnih gostov. Nastop mariborskega Baleta je z

besedami »Maribor Ballet is magnificent!« pohvalila sama predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen. Dogodek, ki si ga je ogledalo več sto tisoč ljudi, je bil v živo predvajan na Prvem programu Televizije Slovenija, s to na videz preprosto gesto v kontekstu številnih digitalnih tehnologij pa je bilo tako ansamblu kot solistkam in solistom mariborskega Baleta omogočeno, da se pokažejo v vsej svoji poustvarjalni kvaliteti, enkratni energiji in odrski magiji.

Tudi nadaljevanje leta 2021 je kljub občasnim prekinitvam umetniškega dela in iskanju kompromisov v smislu optimizacije delovnih procesov minilo uspešno, kar se je pokazalo tudi pri izvedbah jesenskega premierskega sklopa, ki ga sestavljajo trije baleti – *Labodje jezero*, *Giselle* in *Don Kihot*. Zlasti idealizem naslovnega lika iz zadnjega baleta – viteza iz Manče – ter globoko verjetje v to, da

trdo delo naposled le obrodi sadove, ki jih z zanimanjem in občudovanjem spremljajo tudi drugi, nas navdajata z optimizmom v postkoronsko prihodnost, ko bodo hromitve javnega, še posebej kulturnega življenja in prekinitve dela v baletnih dvorinah le še zbledel spomin na to nenavadno in v marsičem paradokсно obdobje zdravstvene krize. Pri vsem tem bi želel poudariti pomen in veliko podporo Ministrstva za kulturo RS, ki nam je v času krize ves čas stalo ob strani. Ne glede na to, da se lahko kdaj v teh negotovih časih počutimo kot »čakajoči na Godota«, ki nikoli ne pride, si bomo v mariborskem Baletu vedno znova prizadevali, da bomo do slovenske in mednarodne kulturne javnosti izpolnili vsa pričakovanja, ki smo si jih sami zadali z izborom umetniškega programa, in da bomo naučene lekcije iz sedanjosti s pridom uporabili pri iskanju novih razvojnih spodbud slovenske plesne in baletne poustvarjalnosti.

Edward Clug
umetniški direktor Baleta

PREMIERNE UPRIZORITVE

Gaetano Donizetti

HČI POLKA

DIRIGENT Simon Robinson

REŽISER Krešimir Dolenčič

PREMIERA 13. marca 2021, Velika dvorana SNG Maribor

Uprizoritvene umetnosti so med pandemijo med najbolj prizadetimi kulturnimi zvrstmi, operni projekti pa so zaradi kompleksnosti in številnih sodelujočih še posebej težko izvedljivi. Kljub temu so v SNG Maribor pripravili premiero. Prek radijskih valov in spleta bo mogoče prisluhniti in videti opero Hči polka Gaetana Donizettija.

Režiser predstave – gre za prvo mariborsko operno premiero po začetku drugega vala epidemije covid-19 – je Krešimir Dolenčič, ki je v Mariboru že postavil na oder vrsto projektov različnih zvrsti in žanrov: operi Kronanje Popeje in Pogovori karmeličank, glasbeno komedijo Glorious! ter priedbo Shakespearovega Hamleta.

Simfoničnemu orkestru SNG Maribor bo dirigiral njegov stalni dirigent Simon Robinson, v glavnih vlogah Marie in Tonia bosta nastopila sopranistka Petya Ivanova in tenorist Martin Sušnik, letošnji dobitnik Glazerjeve listine. Nastopajo še Jaki Jurgec, Irena Petkova, Dada Kladenik, Dušan Topolovec, Sebastijan Čelofiga in Hideyuki Suzuki. Koncertna mojstrica je Oksana Pečeny Dolenc. *Peter Rak, Francoski humor in italijanski belcanto, Delo, 13. 3. 2021*

Carl Orff, Edward Clug

CARMINA BURANA

KOREOGRAF Edward Clug

PREMIERA 16. maja 2021, Velika dvorana SNG Maribor

... da je ansambel Opere in baleta SNG Maribor bil (neverjetno) povsem pripravljen za premierni odski vzlet glasbeno-plesnega veličastja Carmina Burana, kaže tudi dejstvo, da jim je uspelo prvotno premierno načrtovanje na TV-programu praktično čez noč odpreti še za javnost ob nenadnih novih sprostitev antivirusnih ukrepov. In je TV-prenos na dan premiere tekkel v živo z odra SNG Maribor ob prisotnosti dovoljene količine gledalcev, ki so uprizoritvi lahko sledili iz balkonskih vrst na določeni varnostni razdalji ob zaščitnih maskah. Predstava se je sila fluidno zlivala v tesnem objemu pompoznega umetniškega terceta, uglašenih izvedb treh ansamblov SNG Maribor: baleta,

simfoničnega orkestra, spevnega opernega zbora in solistov ...

... Koreograf Clug je svoje koreografsko delo zasnoval na prvinskih silah privlačnega magnetizma dveh polov planeta Zemlje, življenjskih moči privlačnosti vsega živega, kamor se prištevamo poleg flore in favne tudi mi ljudje in nič manj pulzirajoča narava neživih snovi, čeprav te tečejo upočasnjeno in neopazno v možnem času enega človeškega življenja. Kot je sam skromno dejal, upa, da je magnetizem medsebojne privlačnosti opazen tudi na sceni. Ne le opazen, ampak z umetniškim višajem zarisan v avtorsko plesno izpoved, v minimalizmu gibkih abstrakcij, tudi vzgibov razpoznavne telesne govornice ljudi vseh časov, na odru pa zaznan v njegovi stilni koreografski figuraliki in prefinjenosti uigrane igre ter izvedbe celotnega baletnega ansambla na čelu s solisti ...

Daliborka Podboj, Carmina Burana. Koreografsko veličastje Edwarda Cluga!, Parada plesa, 20. 5. 2021

Giacomo Puccini

MADAMA BUTTERFLY

DIRIGENT Stefano Romani

REŽISER Pier Francesco Maestrini

PREMIERA 4. junija 2021, Velika dvorana SNG Maribor

Zbor Opere SNG Maribor z zborovodkinjo Zsuzso Budavari-Novak deluje, kakor je treba. To, kar je Puccini prelil v Čočo san, zahteva v interpretki »celega človeka«, preizkušenega umetnika, vajenega vseh visokih zahtev in pričakovanj. Sopranistki Rebeka Lokar in Sabina Cvilak sta blesteli v vsej svoji umetniški moči in tako smo doživeli čar različnih personifikacij tragične Čočo san. Obe sta svoji občutenji njene podobe gradili premišljeno v podrobnostih duševnih stanj z vso zmožnostjo njenega bogatega pevskega potenciala in jo pripeljali do presunljivega zaključka tudi z igro. S takšno produkcijo se lahko dokažeta kjerkoli. V sozvočju z njima je čuteče in pevsko učinkovito dograjevala zgodbo Irena Petkova kot Suzuki. Tenorista Renzo Zulian in Martin Sušnik sta kot moralni antipod v osebi Pinkertona sugestivno ustvarjala naraščajočo

napetost zgodbe s prepričljivostjo v pevski in igralski podobi tudi vsak s svojo senzibiliteto. Tako sta s svojima partnericama in muzikalno podobo. Podobno kot Irena Petkova je z emocijo gradil dogajanje Jaki Jurgec kot Sharpless. Oba sta izkazovala uravnotežene vloge v različnih ansamblih skozi potek opere.

Tomaž Gržeta, Čas različnih personifikacij, Večer, 12. 6. 2021

Giuseppe Verdi

AIDA

DIRIGENT Francesco Rosa

REŽISER Pier Francesco Maestrini

PREMIERA 26. novembra 2021, Velika dvorana SNG Maribor

Rebeka Lokar je tokrat interpretirala naslovno vlogo. Domačinka Lokarjeva kot Aida je nedvomno bila zvezda večera; tako pevsko kot igralsko je oblikovala izjemno prepričljivo, pravzaprav pretresljivo podobo dekleta, katere od krivic in prepovedane ljubezni strto srce je moralo prenesti še breme izdaje ljubljenega moškega zavoljo zvestobe očetu in domovini, nakar je premoglo še junaško odločitev pospremiti Radamesa v smrt ... Glas Rebeke Lokar je pravi dramski sopran, ki značilno za ta glas v višinah izgublja na intonacijskem fokusu, pridobiva pa na mogočnem volumnu, vibratu in ekspresivnosti. Lokarjeva je sposobna ne le bravuroznega premagovanja tehničnih ovir, temveč tudi izjemno nežnega, a prezentnega in s čustvenim nabojem prežetega pianissima, pa

tudi mogočnega fortissima. Igralski talent je razkazala predvsem v recitativih, pa tudi v gibanju na odru, medtem ko njegova vloga v partituri molči. Prav posebej je očarala s čustveno interpretacijo arije O patria mia iz tretjega dejanja.

Tomaž Gržeta, Če naj bo Aida, naj bo celostna, Večer, 30. 11. 2021

TEDNI BELEGA BALETA

Peter Iljič Čajkovski

LABODJE JEZERO

DIRIGENT Simon Robinson

KOREOGRAF Valerij Kovtun

po Mariusu Petipaju in Levu Ivanovu

Adolphe Adam

GISELLE

DIRIGENT Simon Robinson

KOREOGRAF Rafael Avnikjan

Ludwig Minkus

DON KIHOT

DIRIGENT Jacopo Sipari Di Pescasseroli

KOREOGRAF Krzysztof Nowogrodzki

DODATNI PROGRAM

Edward Clug, Milko Lazar

POVODNI MOŽ

REŽIJA, IDEJNA ZASNOVA IN KOREOGRAFIJA Edward Clug

AVTOR GLASBE Milko Lazar

PREMIERA 1. julija 2021, Blejski otok

Baletna predstava Povodni mož, v kateri se je Clug istoimenske pesnitve Franceta Prešerna lotil s svojo prepoznavno avtorsko poetiko ter v sodelovanju s skladateljem Milkom Lazarjem, scenografom Markom Japljem in kostumografom Leom Kulašem, skozi dialog s preteklostjo nagovarja sodobnega človeka k iskanju rešitev za prihodnost v povezani, združeni Evropi. Voda je kraj vznikanja, rojevanja in rasti; je prostor očiščevanja in očiščenja, ki človeku omogoča, da za seboj pusti vse slabo in se odpre svetlobi dobrega, novega, drugačnega. Predstava Povodni mož se opira na slovensko mitologijo in pesniško zapuščino Franceta Prešerna, s katerim je slovenska književnost dosegla enega izmed vrhuncev v evropski literarni kulturni zgodovini.

Prešernov Povodni mož je zato časovno prostorski portal za naše popotovanje na Blejskem otoku, podaljšanim z okroglim odrom, kot da bi otok s tem dobil svojo luno.

Elvira Miše Miklavčič, Prostor očiščevanja, Reporter, 5. 7. 2021

V tem kontekstu plesni ansambel, v osnovi predstavljajoč razigrano Urškino družčino, opravlja tudi nekakšno pripovedovalno vlogo grškega zbora ter s simbolnimi gibi in z uporabo rekvizitov domiselno ubeseduje atmosfero prostora. Najprej upočasnjeno in pomenljivo poigravajoč se z vedri, nato z gibi v duhu uglajenega dvornega plesa, podrsavanjem klečečih teles na vodi, razliti po odrski površini, ter na koncu v parih objeti in zazrti v blejsko gladino. Tu so roke, ki jih sklenjene dlani vodijo v mehke formacije ali energične kontrakcije, spet drugič pa sledeč ena drugi v utripajočem valovanju. Razširjene ali dvignjene v klasično baletno pozo, kot bi želele zaobjeti ves prostor med razmaknjenimi telesi, vodo in zrakom. Z vedri posnemajoč zvonjenje cerkvenih zvonov in opominjajoč na minljivost s pretakanjem vode. Ali pa uporabljajoč dolga lesena vesla za podkrepitev formacij, ustvarjajoč iluzijo parnega kolesa, tekmovalno preskakovanje ovir, nežno dvigajoč Urškino omagano telo.

Damijan Vinter, Oda neizbežnosti, Večer, 3. 7. 2021

PONOVITVE UPORIZITEV IZ PREJŠNJIH LET

Giuseppe Verdi

LA TRAVIATA

DIRIGENT Simon Robinson

REŽISER Hugo de Ana

Peter Iljič Čajkovski

HRESTAČ

DIRIGENT Simon Robinson

KOREOGRAF David Nixon

Adolphe Adam

GISELLE

DIRIGENT Simon Robinson

KOREOGRAF Rafael Avnikjan

Edward Clug, Edvard Grieg

PEER GYNT

KONCEPT IN KOREOGRAFIJA Edward Clug

DIRIGENT Simon Robinson

Johann Strauss ml.

NETOPIR

DIRIGENT Simon Robinson

REŽISER Stanislav Moša

Valentina Turcu, Gustav Mahler

SMRT V BENETKAH

KOREOGRAFINJA Valentina Turcu

Fran Milčinski Ježek, Nejc Gazvoda

NANINE PESMI

REŽIJA IN KOREOGRAFIJA Valentina Turcu

Peter Iljič Čajkovski

LABODJE JEZERO

KOREOGRAF Valerij Kovtun po Mariusu Petipaju
in Levu Ivanovu

DIRIGENT Simon Robinson

UPRIZORITVE, PREDVAJANE NA SPLETNIH OMREŽJIH

- MARPURGI
- NANINE PESMI
- KEKEC
- PEER GYNT
- GLASBENI UTRINKI IZ KAZINSKE DVORANE
- HČI POLKA
- POVODNI MOŽ – spot za Prešernovo proslavo
- VESELE HARMONIJE RAZSTAVLJENEGA ORKESTRA
- OBUTI MAČEK

KONCERTNA DEJAVNOST

SIMFONIČNI CIKEL

2. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

»Ognjemet ritmov in občutij«

Simfonični orkester SNG Maribor

DIRIGENT Gabriel Bebeșelea

SOLIST Simon Trpčeski, klavir

16. september 2021 ob 19.30, Velika dvorana

V koprodukciji s Festivalom Maribor

3. KONCERT SIMFONIČNEGA CIKLA

Simfonični orkester SNG Maribor

DIRIGENT Johannes Wildner

SOLIST Andrew von Oeyen, klavir

7. oktober 2021 ob 19.30, Velika dvorana

CIKEL KONCERTOV KOMORNE GLASBE CARPE ARTEM

2. koncert Carpe artem

»Ogenj, espri, življenje«

IZVAJALCI Matej Šarc, Monika Babič, oboi,
Domen Marn, Evgen Celcer, klarineta, Miha
Petkovšek, Anzhelika Chernykh, fagota, Jože
Rošar, Sarah Akif, rogova

24. maj 2021 ob 19.30, Kazinska dvorana

Izvenabonmajski koncert Carpe artem

»Glasba živi«

IZVAJALCI Miha Haas, klavir, Miladin Batalović,
violina, Maja Peternel, violina, Neža Papler,
viola, Nikolaj Sajko, violončelo, Žiga Trilar,
kontrabas

6. julij 2021 ob 19.30, Kazinska dvorana

3. koncert cikla Carpe artem

»Virtuozna druženja«

IZVAJALCI Laszlo Kuti, klarinet, Oksana Pečeny,
violina, Jan Sever, klavir

30. september 2021 ob 19.30, Kazinska dvorana

4. koncert cikla Carpe artem

»Moč neznanega«

IZVAJALCI Vesna Stanković, violina, Matej
Haas, violina, Nejc Mikolič, viola, Neža Papler,
viola, Gorazd Strlič, violončelo, Nikolaj Sajko,
violončelo

18. oktober 2021 ob 19.30, Kazinska dvorana

5. koncert cikla Carpe artem

»Iskrenost in pristnost«

IZVAJALCI Lorenzo Cossi, klavir, Tanja Sonc,
violina, Miladin Batalović, violina, Levente Gidró,
viola, Nikolaj Sajko, violončelo

11. november 2021 ob 19.30, Kazinska dvorana

6. koncert cikla Carpe artem

»Poezija navdiha«

IZVAJALCI Bernarda Bobro, sopran, Ivan Ferčič,
klavir, Miladin Batalović, violina, Maja Peternel,
violina, Maja Rome, viola, Nikolaj Sajko,
violončelo

9. december 2021 ob 19.30, Kazinska dvorana

DRUGI KONCERTI

OPERNA NOČ

Simfonični orkester SNG Maribor
Zbor Opere SNG Maribor
DIRIGENT Simon Krečič
SOLISTKE IN SOLISTI Sabina Cvilak, Irena Petkova, Jaki Jurgec, Andreja Zakonjšek Krt, Martin Sušnik, Valentina Čuden

18. junij 2021, Kongresni trg, Ljubljana
23. junij 2021, Murska Sobota
2. julij 2021, Avditorij Portorož
3. julij 2021, Park Panorama, Ptuj
23. september 2021, Glavni trg, Maribor

KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG MARIBOR S SOLISTI AKADEMIJE ZA GLASBO UL

Simfonični orkester SNG Maribor
DIRIGENTKA Mojca Lavrenčič
SOLISTKI IN SOLISTA Lara Pelikan, harfa, Viktor Radić, klavir, Darko Arsov, klavir, Špela Šrgan, klarinet
30. junij 2021, Velika dvorana SNG Maribor

VESELE HARMONIJE RAZSTAVLJENEGA ORKESTRA

Simfonični orkester SNG Maribor
DIRIGENT Simon Robinson
10. maj 2021, spletni prenos iz Velike dvorane

SIMFONIČNO POPOTOVANJE RITMA

Matineja za celotno družino
Simfonični orkester SNG Maribor
Tolkalni ansambel SToP
19. september 2021, Velika dvorana

BOŽIČNI KONCERT ZBORA OPERE SNG MARIBOR

»Sveta noč«

Zbor Opere SNG Maribor
ZBOROVODKINJA Zsuzsa Budavari Novak
SOLISTKI IN SOLISTI Valentina Čuden, sopran, Lucija Krašovec, sopran, Bogdan Stopar, tenor, Stefan Pajanovič, klavir, Domen Marn, klarinet
21. in 22. december 2021, Stolna cerkev sv. Janeza Krstnika, Maribor

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG MARIBOR

Simfonični orkester SNG Maribor
DIRIGENT Simon Robinson
SOLISTKE IN SOLISTI Petya Ivanova sopran, Andreja Zakonjšek Krt, sopran, Martin Sušnik, tenor, Oksana Pečeny, violina
22. in 23. december 2021, Velika dvorana
27. december 2021, Kulturni center Lendava

NAGRADE IN PRIZNANJA

NAGRADA PREŠERNOVEGA SKLADA ZA UMETNIŠKE DOSEŽKE

Prvakinja mariborske Opere **Andreja Zakonjšek Krt** je prepričljiva interpretka opernih in operetnih vlog, samospeva in oratorija ter izvaja širok diapazon vlog od baročnega pa vse do sodobnega repertoarja. Na matičnem odru je posebej prepričala v naslovni vlogi v Monteverdijevi operi *Kronanje Popeje*, vlogi Madame Lidoine (Nove matere prednice) v Poulencovi operi *Pogovori karmeličank* in kot Mimi v Puccinijevi operi *La bohème*. Leta 2015 je prejela nagrado Sama Smrkolja za operne pevce. Tokrat je prejemnica nagrade Prešernovega sklada za vrhunske umetniške dosežke v zadnjih treh letih, in sicer za več opaznih vlog na matičnem odru v zadnjih letih, predvsem za vlogi Amelie v Verdijevi operi *Simon Boccanegra* in Marguerite v operi *Faust*.

GLAZERJEVA LISTINA ZA DOSEŽKE NA PODROČJU GLASBENE UMETNOSTI

Martin Sušnik je prejemnik Glazerjeve listine za umetniške dosežke v zadnjih dveh letih. Med njegovimi zadnjimi odorskimi kreacijami izstopajo naslovna vloga Gounodeve opere *Faust*, vlogi Gabriela von Eisenstein v opereti *Netopir* in Gabrieleja Adorna v operi *Simon Boccanegra*, v sezoni 2020/2021 pa je debitiral v vlogi Matthiasa iz slovenske operne novitete *Marpurgi*.

Člani odbora za podelitev so zapisali: »Opernega pevca in solista **Martina Sušnika** odlikujeta slogovno bogat in zahteven repertoar ter vrhunski nivo opernega in koncertnega poustvarjanja, s katerim navdušuje tako slovensko kot mednarodno občinstvo.«

GLAZERJEVO NAGRADO ZA ŽIVLJENJSKO DELO NA PODROČJU BALETNE UMETNOSTI

Glazerjevo nagrado za življenjsko delo je prejel baletni plesalec **Edi Dežman**, ki je dolgo pot baletnega virtuoza, pedagoga in umetniškega vodje prepotoval v širokem časovnem razponu štirih desetletij, pri tem pa je pustil neizbrisljiv umetniški pečat v dveh najpomembnejših središčih slovenske kulture in baletne umetnosti – v Mariboru in Ljubljani. Z upodobitvami najzahtevnejših vlog iz klasičnega baleta in tudi sodobnejših zvrsti je vedno dajal pomemben zgled svojim kolegom ter mlajšim plesalcem. S pedagoškim delom se je uveljavil tako doma kot v tujini in poučeval številne generacije mladih plesalcev. Z delom umetniškega vodje v obeh slovenskih nacionalnih baletnih ansamblih je temeljito prispeval k razvoju baletne umetnosti na Slovenskem, še posebej v Mariboru.

MESTNI PEČAT MARIBORA OB 30-LETNICI DELOVANJA

Edward Clug praznuje 30 let delovanja na umetniškem področju v Mariboru, Sloveniji in na mednarodnih odrih. Ob tem jubileju mu je župan Mestne občine Maribor Saša Arsenovič podelil mestni pečat Maribora. »V veliko veselje in ponos nam je, da je pred tremi desetletji za izražanje svoje kreativnosti izbral mesto Maribor in SNG Maribor. Zaradi svojih umetniških prispevkov je Edward Clug eden najzaslužnejših ambasadorjev mariborske kulture,« so zapisali na mariborski občini.

DOGODEK, KI JE ZAZNAMOVAL LETO 2021

BALET POVODNI MOŽ KOT POPOTNICA ZA PRIJAZNEJŠO PRIHODNOST

S krstno uprizoritvijo baleta *Povodni mož* smo slavnostno obeležili začetek slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije. Baletno uprizoritev na Blejskem otoku v koreografiji mednarodno priznanega koreografa Edwarda Cluga so si ogledali predstavniki slovenske vlade in člani ter članice kolegija Evropske komisije.

S krstno uprizoritvijo baleta *Povodni mož* je vzniknilo tudi novo gledališko prizorišče – Blejski otok s svojim naravnim amfiteatrom južnega starodavnega stopnišča in plavajočim baletnim odrom, pripetim ob otok sredi Blejskega jezera.

Balet *Povodni mož* je slovenski poziv in darilo Evropi in svetu obenem, da se po izkušnji s pandemijo koronavirusa vrnemo k svojim civilizacijskim temeljem in na teh izhodiščih ponovno določimo naše duhovne in kulturne vrednote, tako v odnosu do narave kot do soljudi. Baletna uprizoritev mednarodno uveljavljenega koreografa Edwarda Cluga sodobnega človeka skozi dialog s preteklostjo nagovarja k iskanju rešitev za prihodnost v povezani, združeni Evropi in prinaša sporočilo o volji do življenja kot njenega temelja.

Edward Clug se je baletne uprizoritve po istoimenski Prešernovi baladi *Povodni mož* lotil s prepoznavno avtorsko poetiko sodobnega baleta in v sodelovanju s svojo stalno ustvarjalno ekipo in umetniškimi sopotniki – skladateljem Milkom Lazarjem, scenografom Markom Japljem in kostumografom Leom Kulašem.

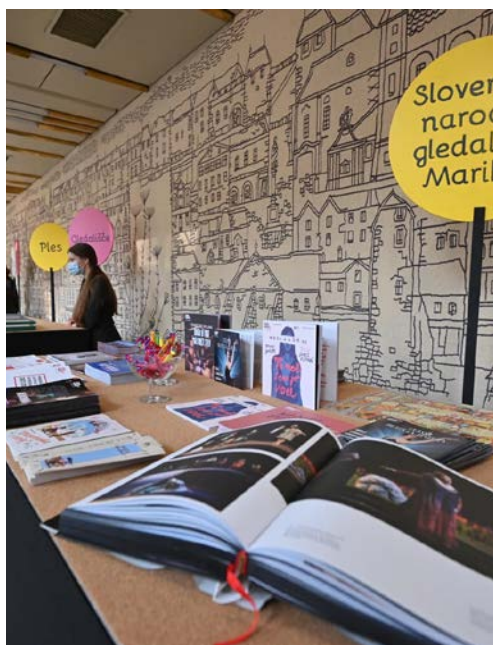
OSTALE ZANIMIVOSTI V LETU 2021

SLOVESNO OBELEŽENJE 30-LETNICE UMETNIŠKEGA DELOVANJA EDWARDA CLUGA

Z velikim glasbeno-plesnim projektom *Carmina Burana* v izvedbi baleta, opernih solistov, opernega zbora ter simfoničnega orkestra SNG Maribor pod taktirko Simona Krečiča smo 10. septembra 2021 slovesno obeležili 30-letnico umetniškega delovanja Edwarda Cluga.

Umetniški direktor Baleta SNG Maribor Edward Clug je svojo poklicno pot baletnega plesalca začel pred tridesetimi leti in se razvil v enega najbolj iskanih svetovnih koreografov.

KULTURNI BAZAR V REGIJI

Osrednja pozornost Kulturnega bazarja v Mariboru je namenjena načrtnemu razvoju kulturno-umetnostne vzgoje v vzgojno-izobraževalnih zavodih, kulturnih ustanovah in lokalnih skupnostih podravske, pomurske in koroške regije ter prepoznavanju prednosti, ki jih prinašajo inovativno snovanje, sodelovanje in partnersko povezovanje vseh treh deležnikov. Enodnevno strokovno usposabljanje Kulturni bazar v regiji, ki ga organizirajo Ministrstvo za kulturo RS, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS ter Zavod RS za šolstvo v sodelovanju z Mestno občino Maribor. Osrednje dogajanje je potekalo v Slovenskem narodnem gledališču Maribor, del programa pa na drugih pomembnih kulturnih prizoriščih v mestu. Zaključek bazarja je bila predstava *Smrt v Benetkah* v koreografiji Valentine Tucu in izvedbi baletnega ansambla in solistov SNG Maribor.

OPERNA NOČ – NOVO PRIZORIŠČE

Tradicionalni koncert Opera noč, ki nastaja v sodelovanju Opere Slovenskega narodnega gledališča Maribor, Narodnega doma Maribor in Festivala EZL EK, je ljubitelje glasbe zbral na novem prizorišču, tj. na Glavnem trgu v Mariboru. Pod taktirko Simona Krečiča so nastopili Simfonični orkester SNG Maribor, Zbor Opere SNG Maribor ter solistke in solisti Sabina Cvilak, Valentina Čuden, Petya Ivanova, Andreja Zakonjšek Krt, Irena Petkova, Martin Sušnik ter Jaki Jurgec. Prislunili smo najlepšim arijam in zborom iz največjih opernih uspešnic iz italijanske, francoske in slovenske operne zakladnice.

PUBLIKACIJE

Zbirka gledaliških listov

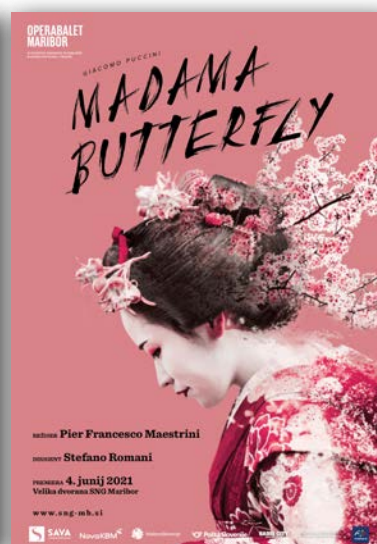

Zloženske in koncertni listi

Plakati uprizoritev

Plakati koncertov

GOSTOVANJA

SLOVENIJA

OPERNA NOČ

Kongresni trg, Ljubljana
Murska Sobota
Avditorij Portorož
Park Panorama, Ptuj

POVODNI MOŽ

Blejski grad

MADAMA BUTTERFLY

Festival Ljubljana, Kongresni trg Ljubljana

PEER GYNT

Festival Ljubljana, Kongresni trg Ljubljana

NANINE PESMI

Cankarjev dom, Ljubljana

**BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT
SIMFONIČNEGA ORKESTRA SNG MARIBOR**
Kulturni center Lendava

KONCERT OPERE IN BALETA SNG MARIBOR

Oderzo, Italija

HNK Ivana Pl. Zajca Reka, Hrvaška

GOSTUJOČI

GOSTOVANJE OPERE HNK

IVANA PL. ZAJCA REKA

Giacomo Puccini

TOSCA

Dirigent Philipp von Steinaecker

Solisti Maida Hundeling, Vitalij Kovalčuk, Giorgio Surian, Luka Ortar, Ivan Šimatović, Filip Filipović, Slavko Sekulić, Vanja Zelčić

17. september 2021, Velika dvorana SNG Maribor

KONCERT ZAGREBŠKE FILHARMONIJE

Zagrebska filharmonija

Dirigent Dawid Runtz

Koncertni mojster Martin Draušnik

25. september 2021, Velika dvorana SNG Maribor

GOSTOVANJE OPERE HNK

IVANA PL. ZAJCA REKA

»GALA OPERNI KONCERT«

Reška filharmonija

Dirigent Valentin Egel

Solisti Maida Hundeling, sopran, Anamarija Knego, sopran, Vanja Zelčić, sopran, Emilia Rukavina, mezzosopran, Aljaž Farasin, tenor, Ivan Šimatović, bariton, Luka Ortar, basbariton, Slavko Sekulić, bas

8. oktober 2021, Velika dvorana SNG Maribor

STATISTIČNI PREGLED PRODUKCIJE V OBDOBJU 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Skupno število predstav	137	174	133	68	86
na domačem odru	103	109	90	42	67
na gostovanju	34	65	43	6	14
na spletu				20	2
gostujoči					3
Skupno število obiskovalcev	107.798	127.265	118.510	79.587	95.912
na domačem odru	85.916	83.610	72.285	21.045	39.047
na gostovanju	21.882	43.655	46.225	5.100	8.053
ogledi na družbenih omrežjih				53.442	47.042
gostujoči					1.770
Zasedenost predstav	94,0 %	95,6 %	97 %	97 %	96,7 %

PREGLED PRODUKCIJE LASTNIH PREDSTAV V LETU 2021 PO ENOTAH

	Število predstav	Število obiskovalcev
OPERA		
Predstave	24	11.429
Predstave na spletu	1	18.742
BALET		
Predstave	34	17.125
Predstave na spletu	/	25.000
KONCERTNA DEJAVNOST		
Simfonični cikel	7	2.835
Koncerti	9	14.848
Koncert Carpe Artem	7	863
Koncerti na spletu	1	3.300
SKUPAJ	83	94.142

* Na odrih SNG Maribor smo v letu 2021 zabeležili 18 drugih prireditev, ki si jih je ogledalo 4.080 obiskovalcev.

** Opera in Balet sta pripravila 55 spletnih dogodkov, ki si jih je ogledalo 117.664 obiskovalcev.

OSTALE PRIREDITVE

KONCERTI

KONCERNI CIKEL SAMOSPEVANJE
FRIŠNO – DAN SLOVENSKE GLASBE – RTV SLOVENIJA

V OKVIRU SNG MARIBOR

NOVINARSKÉ KONFERENCE
PREDSTAVITEV SEZONE
KLUB LJUBITELJEV OPERE IN BALETA
SPREMLJEVALNI BORŠNIKOV PROGRAM
PREDSTAVITEV OPERNIH PREDSTAV

OSTALE PRIREDITVE

PREDSTAVITEV KNJIGE »LEGENDA« – ZALOŽBA PIVEC
SLOVESTNOST OB DNEVU UNIVERZE V MARIBORU
KULTURNI BAZAR V REGIJI – MINISTRSTVO ZA KULTURO,
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT
RS TER ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO
GALA VEČER EU SEKRETARJEV ZA GOZDARSTVO
30-LETNICA POSVETOV V MEDICINI – UNIVERZA MARIBOR

VSI DOGODKI

ŠTEVILO VSEH DOGODKOV (PREDSTAVE, KONCERTI, SPLETNI DOGODKI)
IN ŠTEVILO OBISKOVALCEV SKUPAJ V SNG MARIBOR V LETU 2021

	Število predstav oz. prirediv	Število obiskovalcev oz. spletnih ogledov
DRAMA		
Lastne predstave	103	13.501
Gostujoči	1	657
FESTIVAL BORŠTNIKOVO SREČANJE	68	3.985
OPERA IN BALET		
Operne predstave	25	30.171
Baletne predstave	34	42.125
Koncertna dejavnost	24	21.846
Gostujoči	3	1.770
OSTALE PRIREDITVE		
Na odrih SNG Maribor	25	4.745
Na spletu	104	167.044
Skupaj	387	285.844

4 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU ZASTAVLJENIH CILJEV ZA LETO 2021 IN PRIMERJAVA Z DOSEŽENIMI REZULTATI V LETU 2021

4.1 DOSEŽENI REZULTATI V LETU 2021

Cilje, ki smo si jih v SNG zastavili v letu 2021 s programskim načrtom, smo izpolnili, zaradi epidemije covid-19 pa v popolnosti nismo mogli slediti zastavljenemu sanacijskemu načrtu. V naslednji tabeli prikazujemo rezultate poslovanja v letu 2021 v primerjavi z doseženimi rezultati v letu 2020 in s planom za leto 2021.

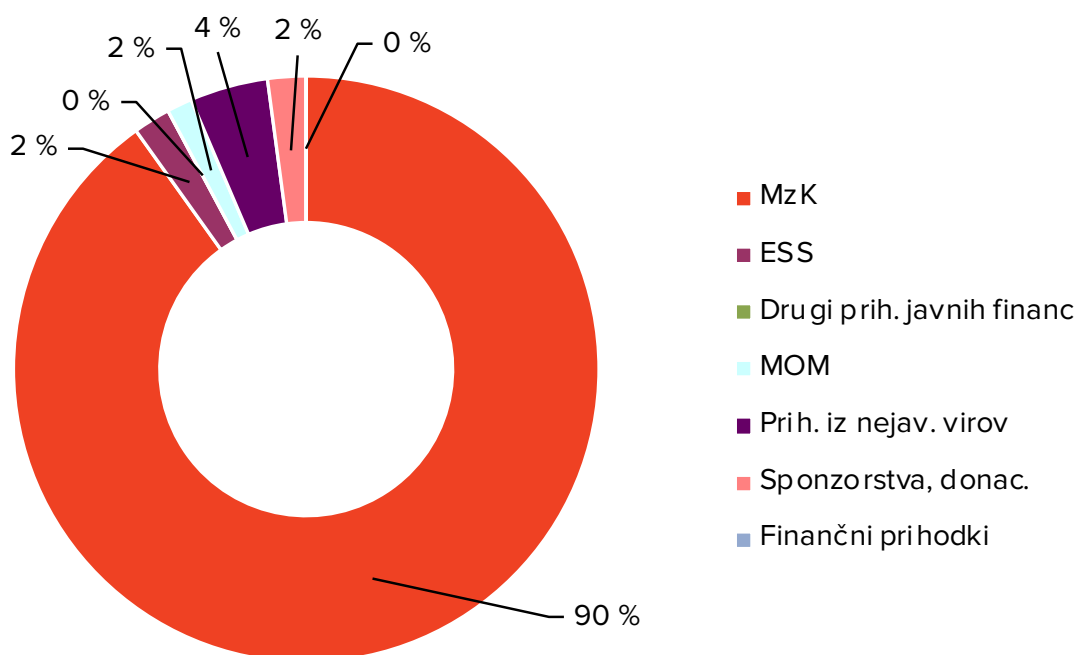
Tabela 1: Poslovni izid SNG Maribor (v EUR)

OPIS	REALIZACIJA 2020	PLAN 2021	REALIZACIJA 2021	Struk. del. v %
1	2	3	4	5
I. PRIHODKI	14.047.496	14.315.899	15.069.947	100
MzK	12.596.245	12.876.399	13.560.012	90
ESS	360.115	280.000	308.325	2
Drugi prih. javnih financ	2.500			0
MOM	118.601	210.000	210.000	2
Prih. iz nejav. virov	586.986	594.000	648.819	4
Sponzorstva, donac.	373.306	340.000	318.515	2
Finančni prihodki	1.604	500	458	0
Drugi prihodki	142			0
Prevred. posl. prih.	7.997	15.000	23.818	0
II. ODHODKI	14.044.281	14.314.900	15.067.270	100
Material	547.478	421.000	465.206	3
Storitve	1.526.209	1.785.400	1.997.878	14
Storitve – AH	1.278.906	1.011.000	924.675	6
Stroški dela	10.653.202	11.056.500	11.620.805	77
Amortizacija				0
Rezervacije				0
Drugi stroški	20.746	20.000	24.781	0
Finančni odhodki	14.748	6.000	17.659	0
Drugi odhodki		14.000	14.020	0
Prevred. posl. odhodki	2.992	1.000	2.246	0
PRESEŽEK PRIH.	3.215	999	2.677	
PRESEŽEK ODH.				
Davek od dohodka	60	50	56	
Presežek prihodkov z upoštevanjem davka	3.155	949	2.621	
Presežek odhodkov z upoštevanjem davka				

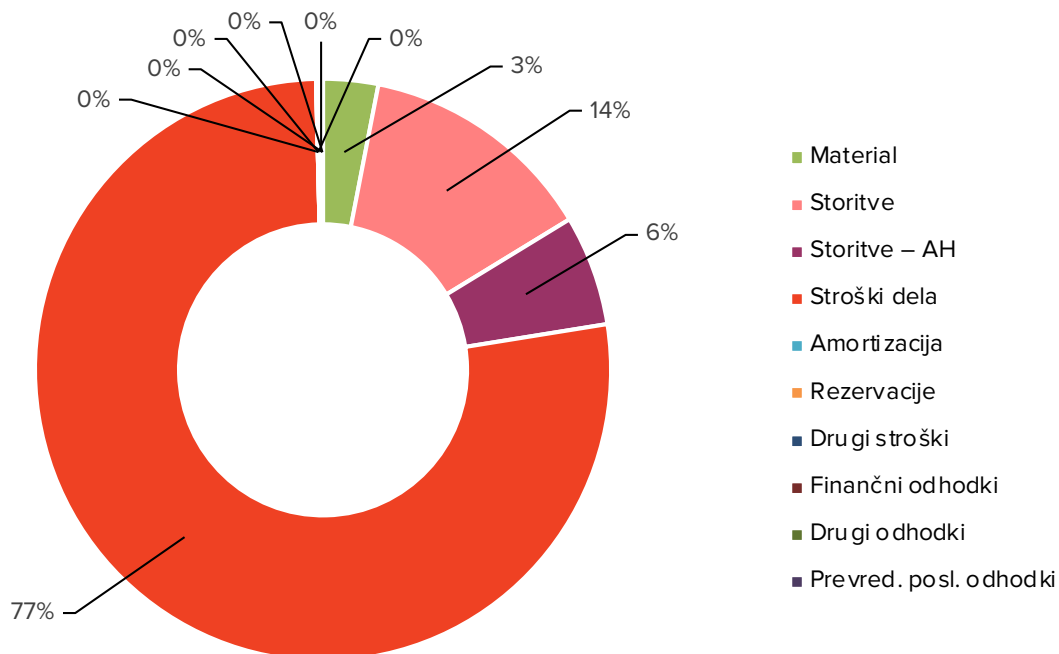
Poslovni izid je pozitiven in z upoštevanjem davka od dohodkov znaša 2.621 EUR. Doseženi prihodki in odhodki presegajo načrtovane. V letu 2021 so bili doseženi prihodki v višini 15.069.947 EUR in presegajo načrtovane za leto 2021.

Odhodki v letu 2021 so bili doseženi v višini 15.067.270 EUR in presegajo načrtovane.

Slika 1: Struktura prihodkov v letu 2021

Slika 2: Struktura odhodkov v letu 2021

4.2 ANALIZA DOSEŽENIH REZULTATOV POSLOVANJA

4.2.1 SPLOŠNE UGOTOVITVE ZA DOSEGANJE PRIHODKOV

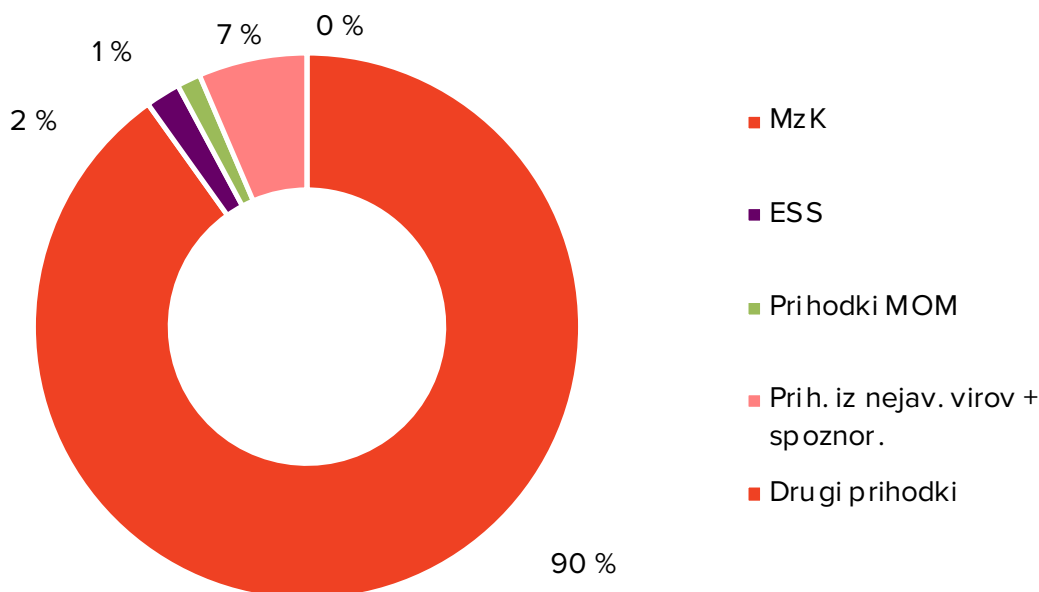
- Poslovni rezultat v letu 2021 je pozitiven, saj je Slovensko narodno gledališče Maribor ustvarilo 2.621 EUR pozitivne razlike med prihodki in odhodki. Program dela je bil izveden v skladu z načrtom, ki smo ga prilagajali vladnim ukrepom in navodilom v zvezi z omejevanjem epidemije covid-19. Poslovni rezultat zaradi epidemije ni v skladu s predvidenimi cilji sanacijskega načrta za leto 2021, o čemer sta bila obveščena ustanovitelj in Svet zavoda.
- Ministrstvo za kulturo RS je v letu 2021 financiralo Slovensko narodno gledališče Maribor v višini 13.560.012 EUR oziroma za 7,6 % več kot v letu 2020. V strukturi celotnega prihodka Slovenskega narodnega gledališča Maribor v letu 2021 znaša delež MzK 90 %. V letošnjem letu je ministrstvo prisluhnilo težavam, s katerimi smo se soočali zaradi epidemije, ter nam z dodatno odločbo namenilo tudi prepotrebna sredstva za dodatni program in najnujnejša vzdrževalno-investicijska dela.
- V letu 2021 je gledališče s prihodki iz nejavnih virov in s sponzorskimi sredstvi lahko financiralo le stroške plač zaposlenih, ki so financirani iz nejavnih virov. Splošni in programsko materialni stroški so bili v letu 2021 v celoti financirani s strani ustanovitelja, Mestne občine Maribor in sredstev EU.
- Kljub težki finančni situaciji zaradi epidemije covid-19 smo uspeli zadržati velik del načrtovanih sponzorskih sredstev. Ostali prihodki iz nejavnih virov, ustvarjeni v letu 2021, so se glede na leto 2020 zvišali za 10,5 %.

4.2.2 SPLOŠNE UGOTOVITVE ZA DOSEGANJE ODHODKOV

- Celotni odhodki v letu 2021 so višji za 7,3 % v primerjavi z letom 2020.
- Stroški materiala in storitev so višji za 1 % v primerjavi z letom 2020.
- Najvišji znesek v strukturi odhodkov predstavljajo stroški dela, ki znašajo 77 % vseh odhodkov. Ta strukturni delež je v primerjavi z letom 2020 višji za 1 %.

4.3 SPLOŠNE UGOTOVITVE

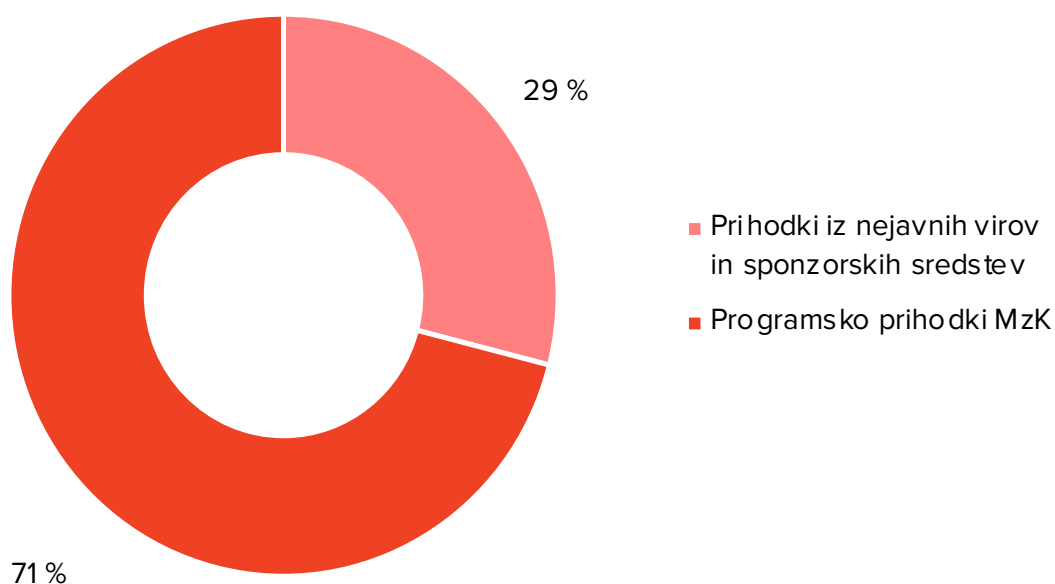
Slika 3: Primerjava celotnih prihodkov v letu 2021

Primerjava prihodkov iz nejavnih virov z deležem programskih prihodkov MzK po letih:

	SNG	: MzK
• Leto 2009	55 %	: 45 %
• Leto 2010	51 %	: 49 %
• Leto 2011	47 %	: 53 %
• Leto 2012	49 %	: 51 %
• Leto 2013	50 %	: 50 %
• Leto 2014	55 %	: 45 %
• Leto 2015	52 %	: 48 %
• Leto 2016	56 %	: 44 %
• Leto 2017	59 %	: 41 %
• Leto 2018	60 %	: 40 %
• Leto 2019	57 %	: 43 %
• Leto 2020	30 %	: 70 %
• Leto 2021	29 %	: 71 %

Slika 4: Primerjava prihodkov iz nejavnih virov in sponzorskih sredstev s programskimi prihodki MzK v letu 2021

5 NASTANEK MOREBITNIH NEDOPUSTNIH IN NEPRIČAKOVANIH POSLEDIC PRI IZVAJANJU PROGRAMA

V letu 2021 sta se celotni program dela in financiranje delovanja javnega zavoda izvajala po finančnem načrtu in programu dela za to leto in le delno v skladu s sprejetim sanacijskim načrtom 2017–2021 (zaradi epidemije smo ostali delno brez prihodkov iz nejavnih virov – lastnih prihodkov).

6 OCENA USPEHA PRI DOSEGANJU CILJEV V PRIMERJAVI Z DOSEŽENIMI CILJI IZ POROČILA PRETEKLEGA LETA

Izvedeni Program dela 2021 je v skladu s kratkoročnimi načrti in s strateškim načrtom, razen v izvajanju ciljev, zastavljenih v sanacijskem načrtu 2017–2021, ki smo jih zaradi epidemije morali začasno prekiniti.

V letu 2021 smo poslovanje racionalizirali na nivoju načrtovanega. V letu 2021 smo izvedli pomembni dramski gostovanji v Rusiji (Brezmadežna/Immaculata) in v Srbiji (To noč sem jo videl). Naši igralci in plesalci so prepričali tudi komisije za podelitve nagrad tako doma kot po svetu.

7 OCENA GOSPODARNOSTI IN UČINKOVITOSTI POSLOVANJA GLEDE NA OPREDELJENE STANDARDE IN MERILA

V Slovenskem narodnem gledališču Maribor zasledujemo standarde in merila po veljavni zakonodaji in kot jih pričakuje oziroma predpisuje MzK.

Prizadevamo si dosežati vedno višji strukturni delež prihodkov iz nejavnih virov v celotnem prihodku, in sicer z odličnim programom in s pripadnostjo zaposlenih v zadnjih letih kljub finančni krizi, predvsem pa kljub krizi duha in vrednot. Ta podatek je pomemben temelj za ocenjevanje naše uspešnosti. Prihodek iz nejavnih virov nam omogoča dodano vrednost pri izvajanju visokega nivoja umetniškega izvajanja zastavljenega programa. Žal pa moramo velik del prihodkov iz nejavnih virov nameniti pokrivanju stroškov plač redno zaposlenih, financiranih s prihodki iz nejavnih virov. V skladu s sprejetim sanacijskim načrtom 2017–2021 v letu 2021 zaradi epidemije nismo v celoti sledili zastavljenim ukrepom povečanja prihodkov iz nejavnih virov.

8 OCENA DELOVANJA SISTEMA NOTRANJEGA FINANČNEGA NADZORA – izjava (priloga)

V SNG Maribor obstajajo interna pravila in navodila delovanja na vseh področjih poslovanja. Za finančni nadzor sta odgovorna pomočnica direktorja za finančne zadeve in direktor, za nadzor nad poslovanjem pa direktor zavoda.

9 POJASNILA ZA PODROČJA, NA KATERIH ZASTAVLJENI CILJI NISO BILI DOSEŽENI, ZAKAJ NISO BILI DOSEŽENI

Zastavljeni cilji, ki niso bili izpolnjeni, so: kadrovske okrepitve; formiranje umetniških ansamblov za repertoarno gledališče – Opera (orkester, zbor) in Balet; ter tehničnega ansambla – kadrovska podhranjenost (tehnično osebje servisira program Drame, Opere, Baleta, Festivala Borštnikovo srečanje in zunanje prireditve; počasno zmanjševanje prekarne delo, kar je posledica ZUJF-a); nerešena problematika na področju upokojevanja baletnih plesalcev; ureditev formalnosti pravnih aktov: sprememba določil kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti v RS, ki so v nasprotju z delovnopravno zakonodajo in v svojih določilih onemogočajo specifičnost procesa v gledališču in njegov nadaljnji razvoj. Plan nujno potrebnega investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme ni dosežen, saj nam ustanovitelj ni uspel zagotoviti vseh sredstev za nabavo tehnološke opreme, ki jo nujno potrebujemo za normalno in brezhibno izvedbo programa SNG Maribor – Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje. Posledice epidemije pa so vplivale tudi na samo izvedbo zastavljenega programa dela, saj smo kar nekaj uprizoritev v začetku leta 2021 posredovali občinstvu preko spleta.

10 OCENA UČINKOV POSLOVANJA POSREDNEGA UPORABNIKA NA DRUGA PODROČJA

Slovensko narodno gledališče Maribor je s svojo lastno produkcijo Drame, Opere, Baleta in Festivala Borštnikovo srečanje osrednje kulturno središče Severovzhodne Slovenije. V 2021 smo izvedli zastavljene projekte Drame, Opere, Baleta, simfonične koncerte in projekte Festivala Borštnikovo srečanje na naših odrih, veliko dogodkov pa smo našemu zvestemu občinstvu posredovali preko spleta.

11 DRUGA POJASNILA, KI VSEBUJEJO ANALIZO KADROVANJA IN INVESTICIJSKIH VLAGANJ

11.1 POROČILO O UPORABI SREDSTEV ZA INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN NAKUP OPREME

Tabela 2: Nabava opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev po obračunskem toku 2021

NAZIV	PODJETJE	DATUM PLAČILA	ZNESEK
i. LICENCE IN RAČUNALNIŠKI PROGRAMI			
Antivirusni program	Nam-Tek	11. 2. 2021	849,38
Microsoft Office-PC	Mehatron	6. 7. 2021	252,54
Microsoft Visio	Mehatron	15. 10. 2021	238,69
Evidentiranje delovnega časa	ŠPICA	18. 10. 2021	4.695,86
SKUPAJ:			6.036,47
ii. ODRSKA TEHNIKA			
Udarni vrtalnik	Merkur d. d.	15. 4. 2021	309,80
Udarni vrtalnik – 3 kos	Misaron s. p.	23. 12. 2021	1.688,82
Remont kontrolne konzole	RexRoth	19. 3. 2021	5.563,39
Dvižna ploščad Genie	Evrorent d. o. o.	13. 12. 2021	13.977,15
Elektro paletni viličar	Nelcomm	20. 12. 2021	5.520,36
Lučna oprema	Omnimodo d. o. o.	23. 12. 2021	1.553,15
Lučna oprema odra	MK Light Sound d. o. o.	23. 12. 2021	78.870,93
SKUPAJ:			107.483,60
iii. SANACIJE			
Avtomatska drsna vrata	Doorson d. o. o.	5. 10. 2021	3.708,15
Prestavitev zračne zavese	Energoconsulting d. o. o.	6. 9. 2021	1.195,81
SKUPAJ:			4.903,96
iv. GLASBILA			
Drobna tolkala – avansni račun – 2020	THOMANN	23. 12. 2020	40,11
SKUPAJ:			40,11
v. OSTALA OPREMA IN INVENTAR			
Pisarniški stoli	Nobis pohištvo d. o. o.	12. 10. 2021	414,98
Parni likalnik	Oskar Štern s. p.	7. 5. 2021	1.505,83
Stroj za fiksiranje	Rigo d. o. o.	25. 10. 2021	2.383,84
Fotokopirni stroj	Biro-teh d. o. o.	20. 12. 2021	2.088,64
SKUPAJ:			6.393,29
vi. RAČUNALNIŠKA IN DRUGA OPREMA			
Zunanji disk Samsung	Gambit trade d. o. o.	26. 2. 2021	341,18
Prenosnik	Istyle d. o. o.	8. 6. 2021	3.539,86
Nadomestni deli za Asus	Bironet	15. 4. 2021	327,14
Računalniška oprema	Mehatron	13. 4. 2021	2.295,75

Računalniška oprema	Mehatron	15. 4. 2021	7.354,70
Računalniška oprema	Mehatron	13. 12. 2021	657,42
Monitorji	Mimovrste d. o. o.	6. 4. 2021	324,04
Zunanji disk Samsung	Mimovrste d. o. o.	13. 12. 2021	323,51
Nadgradnja serverja	Nam-Tek s. p.	5. 10. 2021	271,78
Računalniška oprema	Nam-Tek s. p.	6. 5. 2021	660,00
Računalniška oprema	Nam-Tek s. p.	10. 3. 2021	502,59
Prenosnik	Siscan d. o. o.	17. 5. 2021	1.356,62
GSM Samsung	Telekom SLO	5. 10. 2021	384,93
GSM Samsung	Telekom SLO	19. 8. 2021	888,48
GSM Samsung	Telekom SLO	10. 2. 2021	1.173,70
GSM APPLE iPhone	Telekom SLO	16. 3. 2021	1.076,44
GSM APPLE iPhone	Telekom SLO	7. 4. 2021	768,89
GSM APPLE iPhone	Telekom SLO	13. 12. 2021	469,67
Tablica Samsung	Telekom SLO	13. 12. 2021	637,90
GSM APPLE iPhone	Telekom SLO	5. 10. 2021	309,63
NAS, ohišje, trdi disk	Biromar d. o. o.	20. 12. 2021	14.293,62
ASUS prenosnik – 9 kos	Bitset d. o. o.	20. 12. 2021	11.247,12
Scanner Bookeye	Datax d. o. o.	20. 12. 2021	24.205,21
Video kamere 2 kos – datavideo	Fotospecialist d. o. o.	20. 12. 2021	11.187,27
PC Lenovo – 4 kos	Mehatron s. p.	20. 12. 2021	10.250,98
HP prenosnik	Nam-Tek s. p.	20. 12. 2021	1.698,88
TV Samsung	Mimovrste d. o. o.	24. 6. 2021	900,00
SKUPAJ:			97.447,31

VSE SKUPAJ:	222.304,74
--------------------	-------------------

11.2 ANALIZA KADROVANJA IN KADROVSKE POLITIKE

Slovensko narodno gledališče Maribor sestavljajo organizacijske enote: Drama, Opera, Balet, Borštnikovo srečanje, Tehnika ter Skupne službe.

Na dan 31. 12. 2021 je bilo v Slovenskem narodnem gledališču Maribor 292 zaposlenih, katerih delovna mesta so financirana iz državnega proračuna.

V letu 2021 smo po navodilu Ministrstva za kulturo RS ohranili število zaposlenih, ki so financirani iz državnega proračuna, in sicer tako, da smo zaradi 8 prenehanj zaposlitev realizirali 8 nadomestnih zaposlitev, ki so bile nujne za nemoteno delovanje zavoda.

V letu 2021 so se kot že vrsto preteklih let pokazale negativne posledice varčevalnih ukrepov iz prejšnjih let in posledičnega zmanjševanja števila zaposlenih za 1 % na letni ravni. V preteklih letih smo z uveljavitvijo interventne zakonodaje in varčevalnih ukrepov občutno znižali število zaposlenih. Ti ukrepi so tudi negativno posegli v kadrovsko strukturo in kapacitete človeških virov v SNG Maribor, saj so zahtevali po eni strani sistematično zmanjševanje števila zaposlenih in njihovih stroškov, medtem ko je bilo treba zaradi obstoječega obsega in minimalnih izvedbenih standardov umetniške produkcije angažirati dodatne umetniške, strokovne in tehnične kadre iz drugih virov, praviloma s projektnimi zaposlitvami za izvedbo programa ter z angažmajem umetnikov na prostem trgu. Kadrovski primanjkljaj nadomeščamo z 42 zaposlitvami, ki jih SNG Maribor pokriva iz nejavnih virov oziroma lastnih sredstev. Število zaposlitev, ki se financirajo iz prihodkov nejavnih virov, se že vrsto let povečuje. Nadvse problematične razmere v domeni kadrovske strukture rešujemo tudi z izvajanjem projektov Evropskega socialnega sklada in s sklepanjem pogodb o avtorskem delu z zunanjimi sodelavci, brez katerih ne bi bilo več mogoče izvesti programa. Število zunanjih sodelavcev se z leti zato konstantno zvišuje, kar pa ima izredno negativen učinek na finančno stanje v Slovenskem narodnem gledališču Maribor. Spregledati pa ne moremo tudi dejstva, da se vse pogostejše pojavlja problem »prekarnosti«, ki jo zunanji sodelavci dojemajo kot stanje socialne negotovosti v primerjavi z »institucionalci«, zato so prisotne tendence, da se delo po pogodbah o avtorskem delu primerja s pogodbo o zaposlitvi oziroma se iščejo in dokazujejo elementi rednega delovnega razmerja.

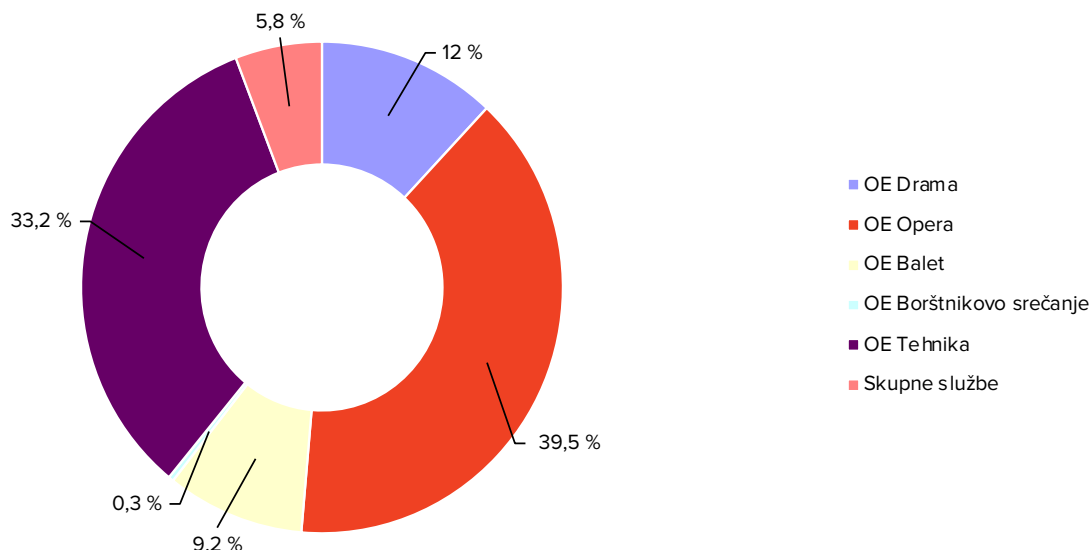
11.2.1 SESTAVA ZAPOSLENIH V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NA DAN 31. 12. 2021

11.2.1.1 ŠTEVILO ZAPOSLENIH PO ORGANIZACIJSKIH ENOTAH

Tabela 3: Število zaposlenih na dan 31. 12. 2021

ORGANIZACIJSKA ENOTA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	ODSTOTEK
OE Drama	35	12,0 %
OE Opera	115	39,5 %
OE Balet	27	9,2 %
OE Borštnikovo srečanje	1	0,3 %
OE Tehnika	97	33,2 %
Skupne službe	17	5,8 %
SKUPAJ	292	100,0 %

Slika 5: Odstotek zaposlenih na dan 31. 12. 2021

V OE Drama je bilo na dan 31. 12. 2021 35 zaposlenih, v OE Opera 115 zaposlenih, v OE Balet 27 zaposlenih, v OE Borštnikovo srečanje 1 zaposlen, v OE Tehnika 97 zaposlenih in v Skupnih službah 17 zaposlenih. Umetniški ansambli predstavljajo 61-% delež vseh zaposlenih.

V primerjavi s preteklim letom se število vseh zaposlenih, ki so financirani iz državnega proračuna, ni spremenilo.

11.2.1.2 SESTAVA ZAPOSLENIH PO STATUSU ZAPOSLOTITVE

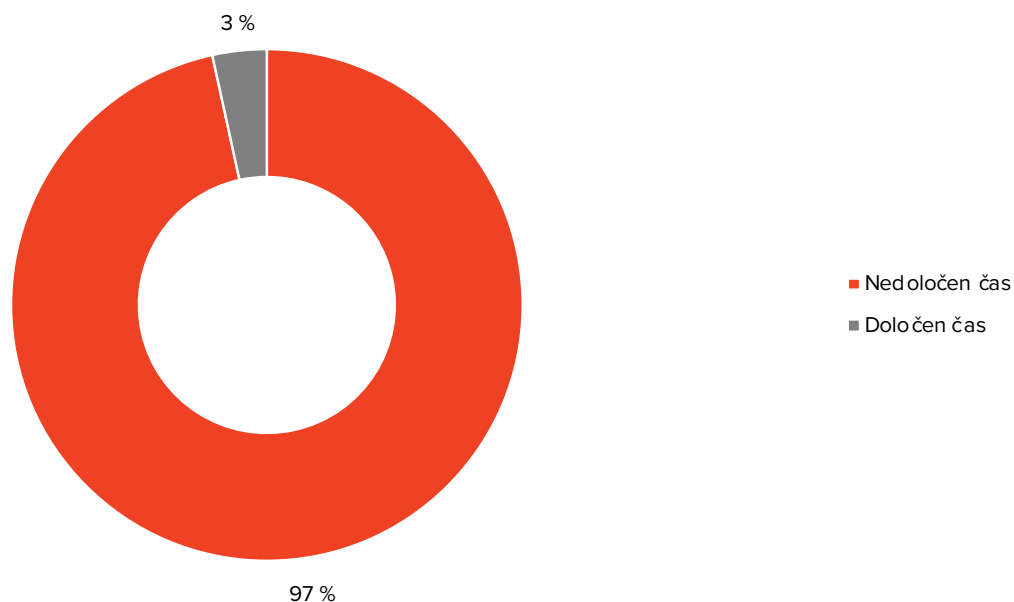
Razlogi za sklenitev delovnega razmerja za določen čas so nadomeščanja odsotnosti zaradi daljših bolezni, porodniškega in starševskega dopusta, zaposlovanja tujcev, opravljanja dela, ki je vezano na izvedbo repertoarja oziroma programa sezone, ter začasno povečan obseg dela.

Tabela 4: Sestava zaposlenih za nedoločen/določen čas na dan 31. 12. 2021

ORGANIZACIJSKA ENOTA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	NEDOLOČEN ČAS	ODSTOTEK	DOLOČEN ČAS	ODSTOTEK
OE Drama	35	33	94,3 %	2	5,7 %
OE Opera	115	110	95,7 %	5	4,3 %
OE Balet	27	27	100,0 %	0	0,0 %
OE Borštnikovo srečanje	1	0	0,0 %	1	100,0 %
OE Tehnika	97	95	97,9 %	2	2,1 %
Skupne službe	17	17	100,0 %	0	0,0 %
SKUPAJ	292	282	96,6 %	10	3,4 %

Največ zaposlenih za določen čas je v OE Opera, kar je posledica zaposlovanja mladih, ki nadomeščajo naše upokojene člane.

Slika 6: Odstotek zaposlenih za nedoločen/določen čas na dan 31. 12. 2021

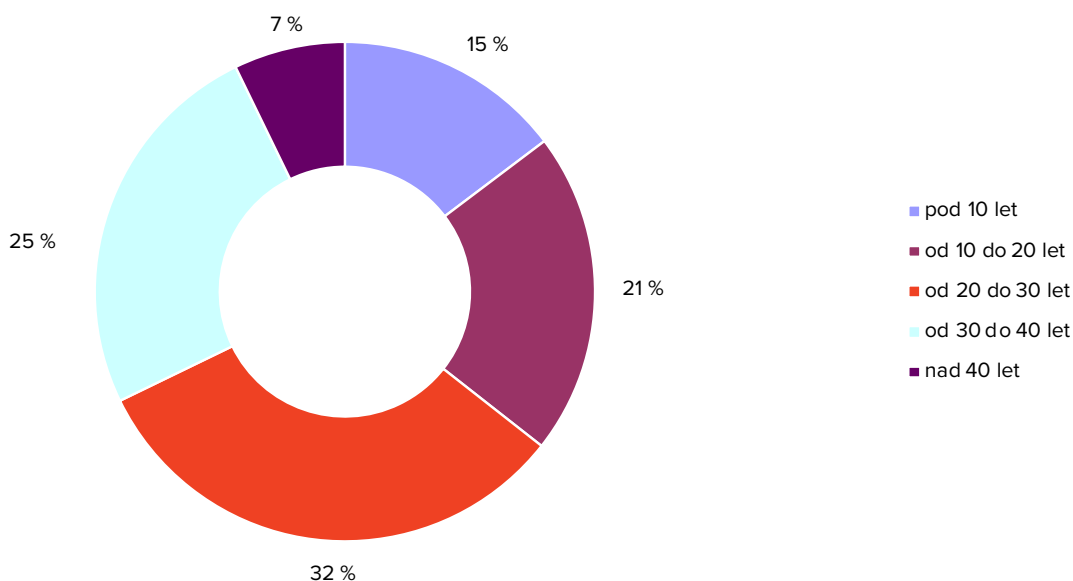
Na dan 31. 12. 2021 je bilo 10 zaposlenih za določen čas, kar predstavlja 3-% delež vseh zaposlenih v Slovenskem narodnem gledališču Maribor. V primerjavi s preteklim letom se je delež zaposlenih za določen čas zmanjšal za 1 odstotek.

11.2.1.3 SESTAVA ZAPOSLENIH PO DELOVNI DOBI

Tabela 5: Sestava zaposlenih po delovni dobi na dan 31. 12. 2021

DELOVNA DOBA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	ODSTOTEK
pod 10 let	43	14,7 %
od 10 do 20 let	61	20,9 %
od 20 do 30 let	94	32,2 %
od 30 do 40 let	73	25,0 %
nad 40 let	21	7,2 %
SKUPAJ	292	100,0 %

Slika 7: Odstotek zaposlenih po delovni dobi na dan 31. 12. 2021

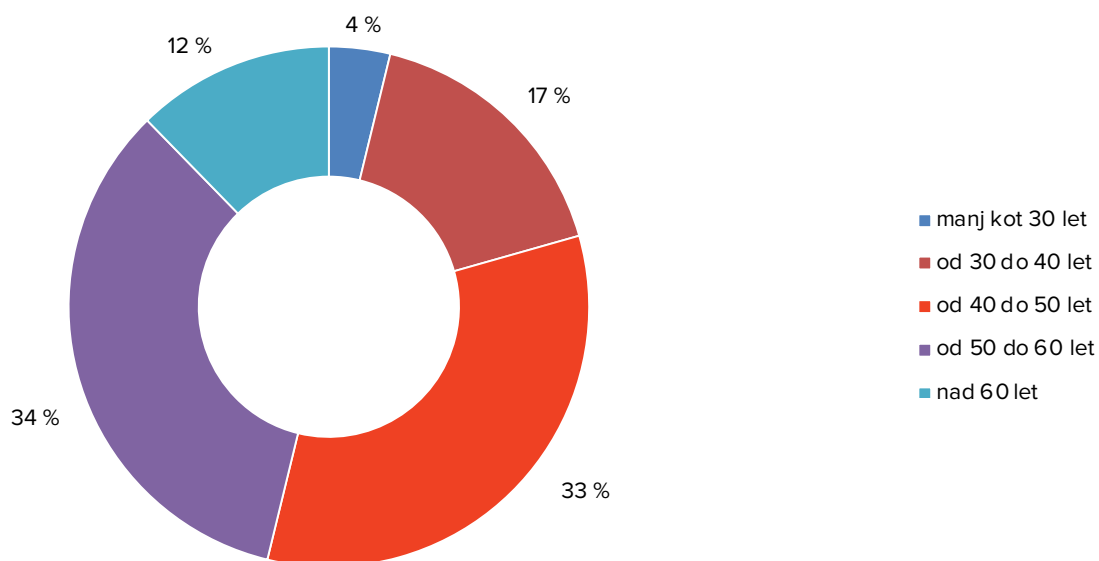
Glede na količino opravljene delovne dobe lahko zaposlene razporedimo v pet skupin. Največji delež zaposlenih predstavljajo zaposleni z delovno dobo od 20 do 30 let ter od 30 do 40 let, pri čemer predstavljajo skupaj kar 57-% delež vseh zaposlenih. V primerjavi s preteklim letom je moč zaznati povečanje števila zaposlenih, ki imajo več kot 40 let skupne delovne dobe, kar je posledica spremembe predpisov oziroma prenehanja veljavnosti ukrepov po ZUJIF-u. V letu 2017 so ti zaposleni predstavljali 3-% delež, v letu 2018 in 2019 5-% delež vseh zaposlenih, v letu 2020 6-% delež vseh zaposlenih, medtem ko v letu 2021 predstavljajo že 7-% delež vseh zaposlenih.

11.2.1.4 SESTAVA ZAPOSLENIH PO STAROSTI

Tabela 6: Sestava zaposlenih po starosti na dan 31. 12. 2021

STAROST	OE DRAMA	OE OPERA	OE BALET	OE FBS	OE TEHN.	SKUPNE SLUŽBE	VSI	ODST.
manj kot 30 let	2	8	0	0	1	0	11	3,8
od 30 do 40 let	6	24	2	0	17	0	49	16,8
od 40 do 50 let	14	29	14	1	32	7	97	33,2
od 50 do 60 let	8	35	11	0	39	6	99	33,9
nad 60 let	5	19	0	0	8	4	36	12,3
SKUPAJ	35	115	27	1	97	17	292	100

Slika 8: Odstotek zaposlenih po starosti na dan 31. 12. 2021

Največji delež zaposlenih predstavlja starostna skupina od 50 do 60 let, in sicer 34-% delež vseh zaposlenih.

Zaposleni v starosti nad 60 let predstavljajo že drugo leto zapored kar 12 % vseh zaposlenih. Zaskrbljujoča je predvsem starost baletnih plesalcev, ki bodo zaradi spremembe zakonodaje o beneficirani delovni dobi baletnih plesalcev in vključitvi v Sklad obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja Republike Slovenije pri Kapitalski družbi leta 2001 dosegli pogoje za poklicno in starostno upokožitev pri pozni starosti. Od leta 2001 do vključno leta 2016 se je baletnim plesalcem štela doba s povečanjem 12/15 (prej in od leta 2017 se šteje 12/18).

To vmesno šestnajstletno obdobje predstavlja nepopravljivo škodo poklicu baletnih plesalcev, saj bodo dosegali pogoje za upokožitev v starosti, ko tega poklica fizično več nikakor ne bodo mogli več opravljati.

Ker baletni plesalci ne dosegajo pogojev za upokojitev oziroma tega pogoja ne izkoristijo, ostaja stanje zaposlenih v OE Balet nespremenjeno, medtem ko se posledično njihova starost povečuje in je v letu 2021 dosegla že povprečje 47 let.

V preteklem letu smo ob pridobitvi in analizi uradnih izračunov od Kapitalske družbe v zvezi z izpolnitvijo pogojev za poklicno upokojitev baletnih plesalcev bili soočeni z novo nastalo situacijo. Baletni plesalci, ki izpolnijo pogoj za poklicno upokojitev, te pravice ne izkoristijo. Trenutno že izpolnjujejo pogoj za poklicno upokojitev 6 baletnih plesalcev, ki pa te pravice ne želijo izkoristiti. Potrebno bo spremeniti zakonodajo, saj se postavlja vprašanje smiselnosti plačevanja prispevkov za poklicno zavarovanje baletnim plesalcem in pevcem solistom, v kolikor pravice do poklicne upokojitve ne izkoristijo.

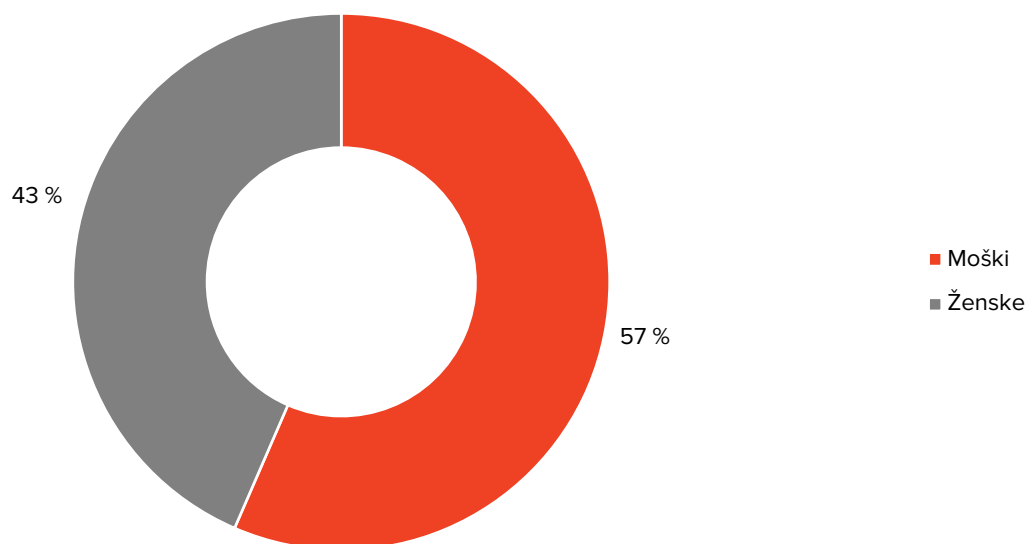
S staranjem baletnega ansambla in fizično nezmožnostjo opravljanja dela se povečuje število zunanjih sodelavcev, brez katerih baletni ansambel več ne more delovati.

11.2.1.5 SESTAVA ZAPOSLENIH PO SPOLU

Tabela 7: Sestava zaposlenih po spolu na dan 31. 12. 2021

ORGANIZACIJSKA ENOTA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	MOŠKI	ODSTOTEK	ŽENSKE	ODSTOTEK
OE Drama	35	17	48,6 %	18	51,4 %
OE Opera	115	66	57,4 %	49	42,6 %
OE Balet	27	12	44,4 %	15	55,6 %
OE Borštnikovo srečanje	1	1	100,0 %	0	0,0 %
OE Tehnika	97	68	70,1 %	29	29,9 %
Skupne službe	17	3	17,6 %	14	82,4 %
SKUPAJ	292	167	57,2 %	125	42,8 %

Slika 9: Odstotek zaposlenih po spolu na dan 31. 12. 2021

Iz zgornje slike je razvidno, da predstavljajo moški večji delež (57 %) vseh zaposlenih kot ženske (43 %), kar velja pripisati predvsem razmeroma velikemu številu tehničnih kadrov (OE Tehnika) v SNG Maribor, ki jih praviloma opravljajo moški. V primerjavi s preteklim letom se razmerje ni spremenilo.

11.2.1.6 ZAPOSLENI Z OMEJENO DELOVNO ZMOŽNOSTJO

Tabela 8: Zaposleni z omejeno delovno zmožnostjo na dan 31. 12. 2021

KATEGORIJE INVALIDNOSTI	ŠTEVILO ZAPOSLENIH
Invalid I. kategorije	1
Invalid III. kategorije	12
SKUPAJ	13

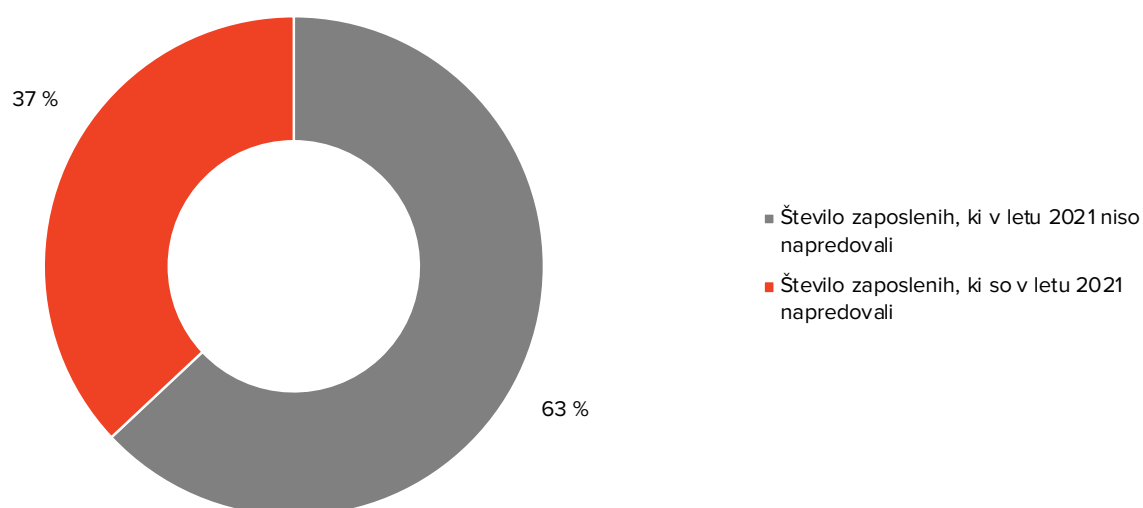
Na dan 31. 12. 2021 je imelo priznano omejeno delovno zmožnost 13 zaposlenih. Od omenjenih 13 posameznikov jih je imelo 12 priznano III. kategorijo invalidnosti, en zaposleni pa I. kategorijo invalidnosti.

11.2.2 NAPREDOVANJA ZAPOSLENIH

Tabela 9: Napredovanje zaposlenih v letu 2021

ORGANIZACIJSKA ENOTA	NAPREDOVANJE	ODSTOTEK
OE Drama	21	19,4 %
OE Opera	41	38,0 %
OE Balet	11	10,2 %
OE Borštnikovo srečanje	0	0,0 %
OE Tehnika	28	25,9 %
Skupne službe	7	6,5 %
SKUPAJ	108	100,0 %

Slika 10: Odstotek zaposlenih, ki so napredovali v letu 2021

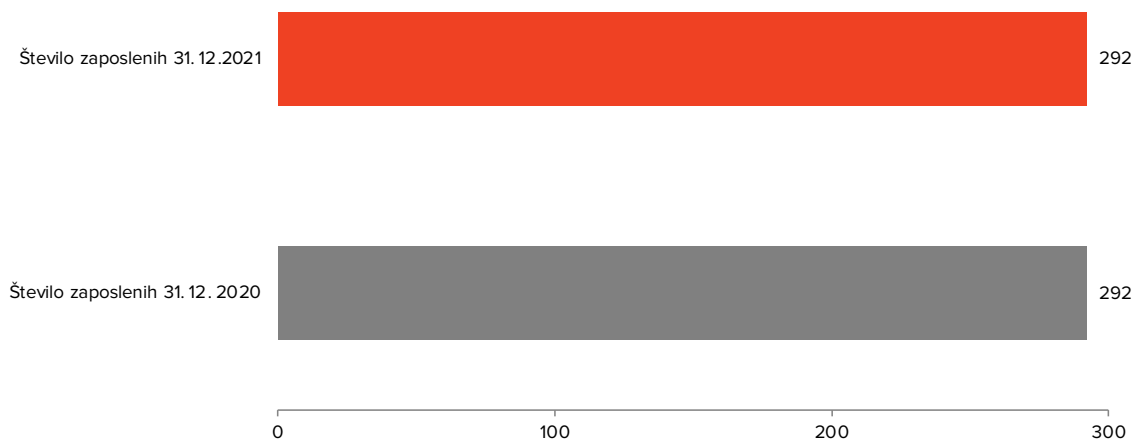
V letu 2021 je napredovalo 108 zaposlenih, kar predstavlja 37-% delež vseh zaposlenih. Največji delež zaposlenih, ki so napredovali, je v OE Opera, saj predstavljajo kar 38 % vseh zaposlenih, ki so napredovali.

11.2.3 FLUKTUACIJA

Tabela 10: Primerjava števila zaposlenih v letih 2020 in 2021

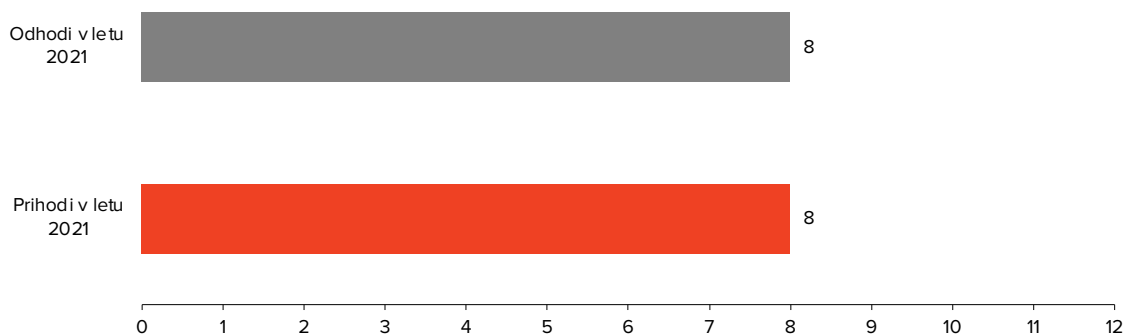
Število zaposlenih 31. 12. 2020	292
Prihodi v letu 2020	8
Odhodi v letu 2020	8
Število zaposlenih 31. 12. 2021	292

Slika 11: Število zaposlenih v letih 2020 in 2021

V letu 2021 smo upoštevali ukrepe in navodila ustanovitelja, da število zaposlenih, financiranih iz državnega proračuna, ne sme presegati dovoljenega števila zaposlenih na dan 1. 1. 2020. Tako ostaja število 292 zaposlenih, financiranih iz državnega proračuna, v primerjavi s preteklim letom nespremenjeno.

Slika 12: Fluktuacija 2021

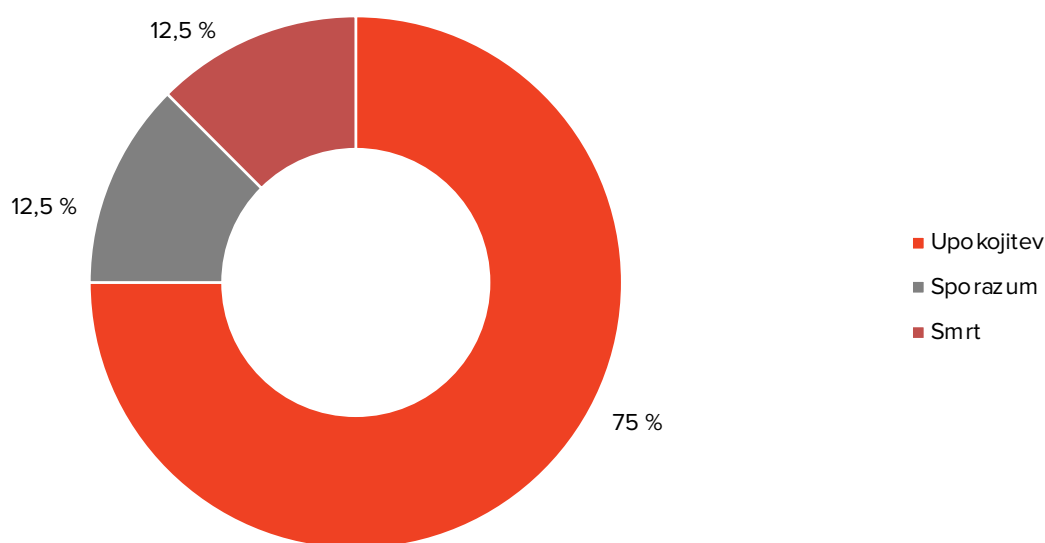
V letu 2021 je prenehalo delovno razmerje 8 zaposlenim. Realizirali smo 8 nadomestnih zaposlitev, ki so bile nepogrešljive za izvedbo programa.

11.2.3.1 PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA PO RAZLOGIH

Tabela 11: Razlogi prenehanja delovnega razmerja v letu 2021

RAZLOGI PRENEHANJA DELOVNEGA RAZMERJA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	ODSTOTEK
Upokojitev	6	75,0 %
Sporazum	1	12,5 %
Smrt	1	12,5 %
SKUPAJ	8	100,0 %

Slika 13: Razlogi prenehanja delovnega razmerja v letu 2021

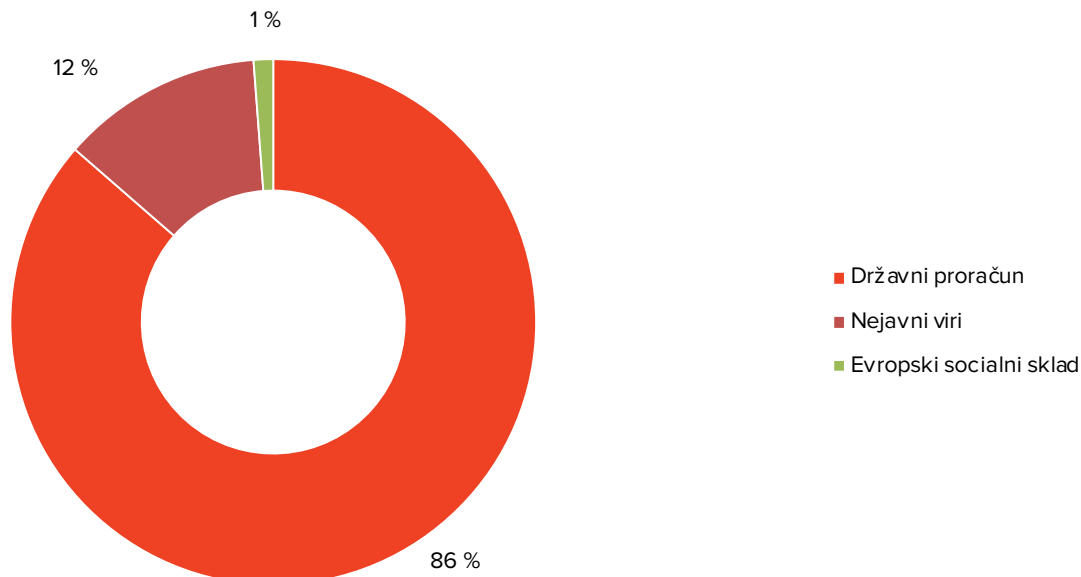
V preglednici je prikazano število odhodov zaposlenih v letu 2021. Razlogi za prenehanje delovnega razmerja so opredeljeni v skladu z določbami Zakona o delovnih razmerjih. V letu 2021 so 75-% delež vseh prenehanj predstavljale upokojitve.

11.2.3.2 ZAPOSLENI PO VIRU FINANCIRANJA NA DAN 31. 12. 2021

Tabela 12: Zaposleni po viru financiranja na dan 31. 12. 2021

VIR FINANCIRANJA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH	ODSTOTEK
Državni proračun	292	86,4 %
Nejavni viri	42	12,4 %
Evropski socialni sklad	4	1,2 %
SKUPAJ	338	100,0 %

Slika 14: Zaposleni glede na vir financiranja na dan 31. 12. 2021

Na dan 31. 12. 2021 je bilo v Slovenskem narodnem gledališču Maribor iz državnega proračuna financiranih 292 zaposlenih, 42 zaposlenih je bilo financiranih iz nejavnih virov, 4 zaposleni pa so bili financiranih iz Evropskega socialnega sklada.

Omejevanje števila zaposlenih in akutni deficit ustrezno izobraženih in usposobljenih človeških virov sta kot posledica javnofinančnih varčevalnih ukrepov iz preteklih let dejansko dosegla skrajni okvir in imata izrazito negativen učinek na kvaliteto in poustvarjalno raven umetniškega programa, ki ga je zaradi močne mednarodne konkurence in pomanjkanja ustreznih kadrov realno izredno težko ohranjati na primerljivi ravni. Kadrovski primanjkljaj nadomeščamo z 42 zaposlitvami, ki jih SNG Maribor krije iz nejavnih virov oziroma iz lastnih sredstev. V letu 2021 smo v OE Festival Borštnikovo srečanje nadaljevali tudi s projektom Evropskega socialnega sklada – Borštnikov program socialne aktivacije.

V okviru Evropskega socialnega sklada – Borštnikov program socialne aktivacije so bile na dan 31. 12. 2021 financirane 4 zaposlitve.

11.2.3.2.1 EVROPSKI SOCIALNI SKLAD

V letu 2021 je Slovensko narodno gledališče Maribor nadaljevalo z izvajanjem projekta Evropskega socialnega sklada »Podpora novim kariernim perspektivam v kohezijski regiji Vzhodna Slovenija (KRVS) v obdobju 2019–2021« in »Borštnikov program socialne aktivacije«. V okviru projektov je bilo skozi leto 2021 zaposlenih 8 udeležencev.

Tabela 13: Evropski socialni sklad na dan 31. 12. 2021

ORGANIZACIJSKA ENOTA	ŠTEVILO ZAPOSLENIH
OE Drama	0
OE Opera	0
OE Balet	0
OE Borštnikovo srečanje	4
OE Tehnika	0
Skupne službe	0
SKUPAJ	4

V Slovenskem narodnem gledališču Maribor so bili na dan 31. 12. 2021 v okviru projektov Evropskega socialnega sklada zaposleni 4 strokovni sodelavci v OE Festival Borštnikovo srečanje.

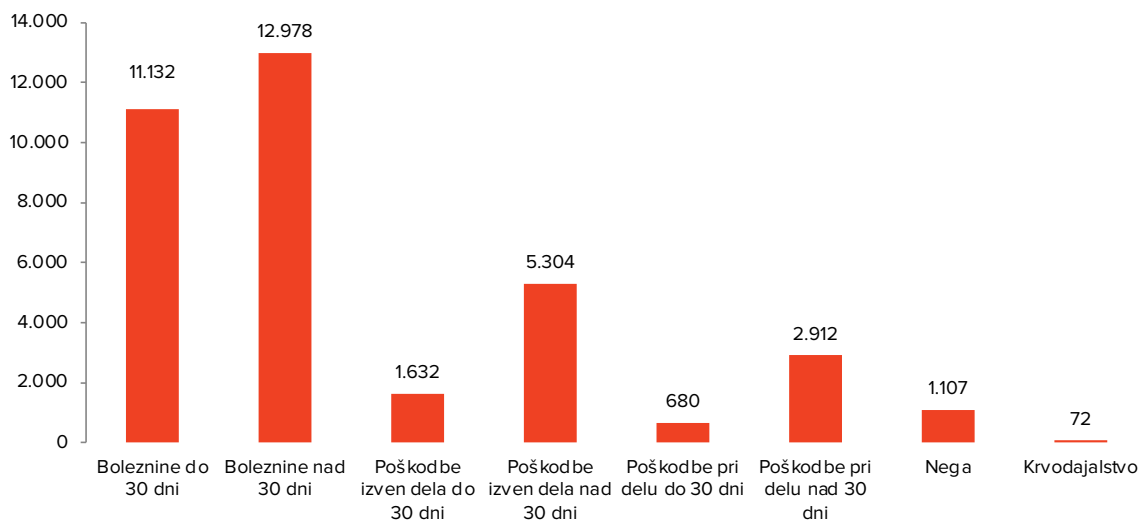
11.2.4 BOLNIŠKE ODSOTNOSTI ZAPOSLENIH

V letu 2021 je bilo v primerjavi z letom 2020 zaznati povečanje zadržanosti od dela zaposlenih zaradi bolniške odsotnosti. Leta 2020 je bilo obračunanih 28.320 ur zadržanosti od dela, medtem ko je bilo v letu 2021 obračunanih kar 35.817 ur zadržanosti od dela. Razlogi tolikšnega povečanja zadržanosti od dela so posledica aktualnih epidemioloških razmer.

Tabela 14: Razlogi zadržanosti zaposlenih v letu 2021

RAZLOG ZADRŽANOSTI	URE	ODSTOTEK
Boleznine do 30 dni	11.132	31,1 %
Boleznine nad 30 dni	12.978	36,2 %
Poškodbe izven dela do 30 dni	1.632	4,6 %
Poškodbe izven dela nad 30 dni	5.304	14,8 %
Poškodbe pri delu do 30 dni	680	1,9 %
Poškodbe pri delu nad 30 dni	2.912	8,1 %
Nega	1.107	3,1 %
Krvodajalstvo	72	0,2 %
SKUPAJ	35.817	100,0 %

Slika 15: Razlogi zadržanosti zaposlenih v letu 2021

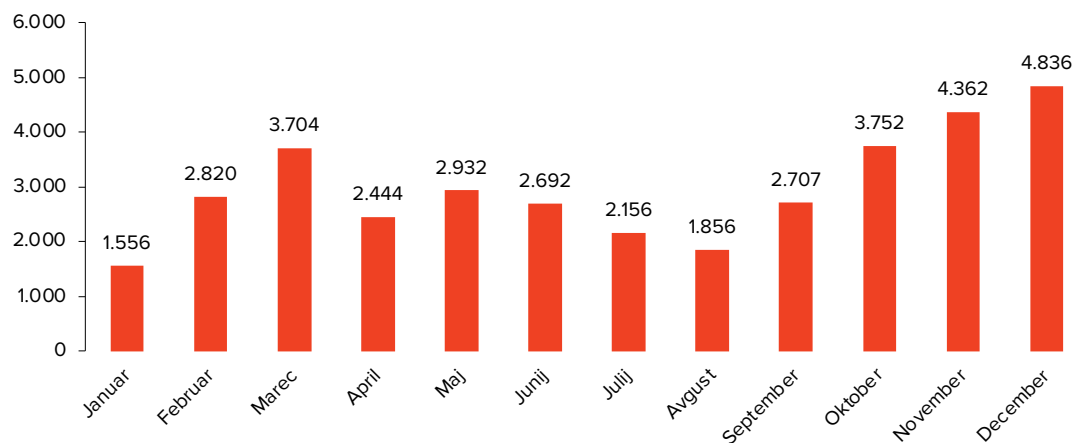

V letu 2021 je bilo skupaj obračunanih 35.817 ur zadržanosti od dela zaradi bolniške odsotnosti. Od tega predstavljajo največji delež – kar 36 % vseh zadržanosti od dela boleznine nad 30 dni, kar ustreza 12.978 obračunanim delovnim uram. V primerjavi s preteklim letom je zaznati povečanje zadržanosti od dela zaradi bolezni do 30 dni. Medtem ko je bilo v letu 2020 takšnih zadržanosti 6.548 ur, je bilo v letu 2021 obračunanih kar 11.132 ur bolezni do 30 dni. Najmanjši delež predstavljajo zadržanosti od dela iz razloga krvodajalstva – 72 ur, kar predstavlja zgolj 0,2 % vseh zadržanosti od dela.

Tabela 15: Bolniške odsotnosti po mesecih v letu 2021

MESEC	URE	Odstotek
Januar	1.556	4,3 %
Februar	2.820	7,9 %
Marec	3.704	10,3 %
April	2.444	6,8 %
Maj	2.932	8,2 %
Junij	2.692	7,5 %
Julij	2.156	6,0 %
Avgust	1.856	5,2 %
September	2.707	7,6 %
Oktober	3.752	13,5 %
November	4.362	12,2 %
December	4.836	13,5 %
SKUPAJ	35.817	100,0 %

Slika 16: Bolniške odsotnosti po mesecih v letu 2021

Iz histograma je razvidno, da je bilo največ bolniških odsotnosti meseca decembra 2021. Najmanj bolniških odsotnosti je bilo v mesecu januarju.

11.2.4.1 NADOMESTILA BOLNIŠKIH ODSOTNOSTI

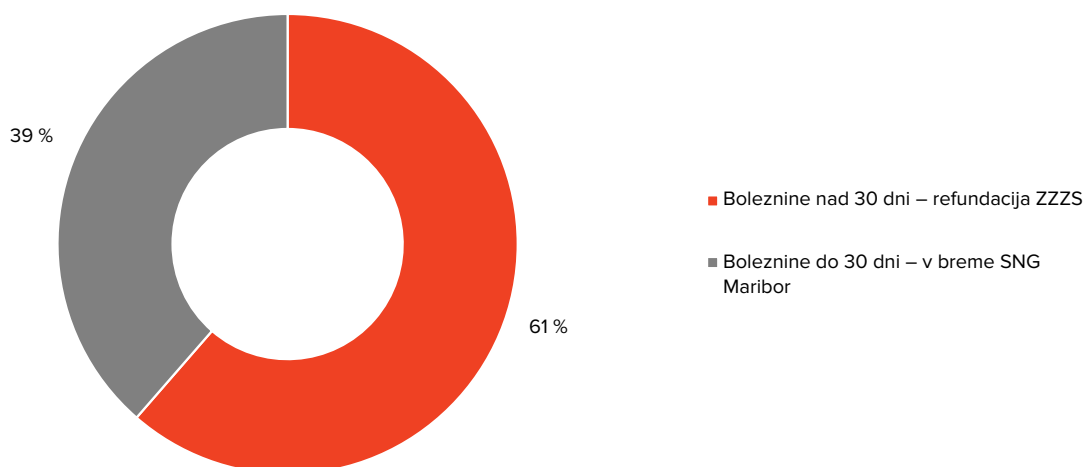
V letu 2021 je bilo v primerjavi z letom 2020 izplačanih več nadomestil bolniških odsotnosti. V letu 2020 je bilo izplačanih skupaj 211.882,72 EUR nadomestil, medtem ko je bilo v letu 2021 izplačanih skupaj 279.751,32 EUR nadomestil. V letu 2021 je v primerjavi z letom 2020 zaznati povečanje tako izplačanih refundacij ZZSZ kot nadomestil v breme SNG Maribor.

Letno povečanje izplačil nadomestil bolniških odsotnosti je zaznati že peto leto zapored, od leta 2017.

Tabela 16: Nadomestila bolniških odsotnosti v letu 2021

ORGANIZACIJSKA ENOTA	BOLEZNINE NAD 30 DNI – REFUNDACIJA ZZZS	BOLEZNINE DO 30 DNI – V BREME SNG MARIBOR	SKUPAJ
OE Drama	4.277,21	5.323,89	9.601,10
OE Opera	42.565,11	39.719,23	82.284,34
solisti	4.297,55	11.199,52	15.497,07
orkester	28.251,58	13.368,50	41.620,08
zbor	10.015,98	15.151,21	25.167,19
OE Balet	19.998,46	4.301,30	24.299,76
OE TEHNIKA	103.100,31	56.820,07	159.920,38
Skupne službe	1.823,28	1.822,46	3.645,74
SNG – SKUPAJ	171.764,37	107.986,95	279.751,32

Slika 17: Nadomestila bolniških odsotnosti v letu 2021

V letu 2021 je bilo izplačanih 279.751,32 EUR nadomestil bolniških odsotnosti, od tega je bilo 107.986,95 EUR izplačanih nadomestil v breme SNG Maribor. Nadomestila v višini 171.764,37 EUR, ki izhajajo iz bolezni nad 30 dni, smo dobili povrnjena od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije.

Slovensko narodno gledališče Maribor je moralo z namenom ohranjanja minimalnih standardov umetniškega programa ustrezno prilagoditi obseg dela v posameznih organizacijskih enotah Drama, Opera, Balet, Festival Borštnikovo srečanje, Tehnika in Skupne službe, pri čemer se zaradi večstranskega in kompleksnega prepletanja dela umetniških, tehničnih in strokovnih kadrov srečujemo z vedno večjimi problemi, saj ostaja osnovni problem – zagotavljanje zadostnih kapacitet specifično usposobljenih in ustrezno izobraženih človeških virov – še vedno nerešen in ga bo treba v karseda kratkem času odpraviti s sprejetjem ustreznih ukrepov in s spremembo delovne zakonodaje.

Drastično omejevanje števila zaposlenih – potencialnih izvajalcev umetniškega programa različnih profesionalnih profilov – ima tako zaradi uresničevanja zelo negativen učinek na raven kvalitete izvedbe umetniškega programa. Omenjeno problematiko ustreznega upravljanja s človeškimi viri in implementacijo kadrovske strukture, ki bi dejansko ustrezala vse višjim sodobnim umetniškim, strokovnim in tehničnim standardom, bo zato treba v karseda hitrem času reševati

v konstruktivnem dialogu z ustanoviteljem – z Vlado in s pristojnim Ministrstvom za kulturo RS. V nasprotnem primeru lahko zelo kmalu pričakujemo drastični upad tako ustvarjalne kot poustvarjalne ravni izvedbe repertoarno raznolikega in zahtevnega umetniškega programa, s tem pa se pod vprašaj postavlja tudi uresničevanje javnega interesa na področju kulture in ne nazadnje tudi ustreznega nemotenega izvrševanja poslanstva SNG Maribor (Drama, Opera, Balet in Festival Boršnikovo srečanje), ki bi ustrezalo minimalnim izvedbenim standardom.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'D. Rošker', with a horizontal line extending to the right.

Danilo Rošker
direktor SNG Maribor

Letno poročilo 2021 je Svet zavoda potrdil na svoji
5. redni seji dne, 25. 2. 2022.

dr. Suzana Žilič Fišer
predsednica Sveta SNG Maribor

LETNO POROČILO SO PRIPRAVILI

Danilo Rošker
Aleksandar Popovski
Simon Krečič
Edward Clug
Aleš Novak
Aleksandra Hojnik
Maja Borin
Darja Čížek
Andreja Hictaler
Alan Kavčič
Metka Lipovž
Mojca Marič
Nina Novkovič
Sandra Požun
Jasna Rupar
Alenka Smole
Daša Špričnik
Ana Vogrin
Benjamin Virc

FOTOGRAFIJE

Peter Giodani
Marko Knehtl
Tiberiu Marta
Saša Novković
Slavko Rajh
Damjan Švarc
Ivan Vinovrški
Miran Waldhütter
MP Produkcija
Arhiv FBS
Arhiv SNG Maribor
Mediaspeed.net

PROGRAM FINANCIRA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

ZLATA POKROVITELJICA

POKROVITELJICA SEZONE

POKROVITELJ BALETA

ELEKTRO MARIBOR

